

Bruksela, dnia 7.12.2022 r.
COM(2022) 702 final

2022/0408 (COD)

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie harmonizacji pewnych aspektów prawa dotyczącego niewypłacalności

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

{SEC(2022) 434 final} - {SWD(2022) 395 final} - {SWD(2022) 396 final}

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Inicjatywa ta, ogłoszona we wrześniu 2020 r., jest częścią priorytetu Komisji mającego na celu rozwój unii rynków kapitałowych – kluczowego projektu, którego celem jest dalsza integracja finansowa i gospodarcza w Unii Europejskiej¹.

Brak zharmonizowanych zasad postępowania w przypadku stwierdzenia niewypłacalności od dawna uznawany był za jedną z głównych przeszkód utrudniających swobodny przepływ kapitału w UE i większą integrację rynków kapitałowych UE. W 2015 r. Parlament Europejski, Rada, Komisja i Europejski Bank Centralny (EBC) wspólnie ustaliły, że prawo dotyczące niewypłacalności stanowi kluczowy obszar umożliwiający stworzenie „prawdziwej” unii rynków kapitałowych². Takie też było jednolite stanowisko instytucji międzynarodowych takich jak Międzynarodowy Fundusz Walutowy (MFW) i licznych ośrodków analitycznych. W 2019 r. MFW określił praktyki dotyczące niewypłacalności jako jedną z „trzech kluczowych barier utrudniających większą integrację rynku kapitałowego w Europie”, obok przejrzystości i jakości regulacji. EBC wielokrotnie podkreślał potrzebę „wielokrotnego wyeliminowania głównych niedoskonałości i rozbieżności między ramami dotyczącymi upadłości [...] nieujętych w projekcie dyrektywy dotyczącej upadłości, restrukturyzacji i drugiej szansy, ponieważ „bardziej efektywne i zharmonizowane przepisy dotyczące niewypłacalności [wraz z innymi środkami] mogą zwiększyć pewność inwestorów, przyczynić się do obniżenia kosztów i ułatwienia inwestycji transgranicznych, jednocześnie powodując, że kapitał podwyższonego ryzyka stanie się bardziej atrakcyjny i dostępny dla przedsiębiorstw”³.

Przepisy prawa upadłościowego są niejednolite na rynkach krajowych. Prowadzą one zatem do uzyskania różnych wyników w poszczególnych państwach członkowskich, a w szczególności charakteryzują się różną skutecznością pod względem czasu potrzebnego do likwidacji przedsiębiorstwa oraz kwotą, którą można ostatecznie odzyskać. W niektórych państwach członkowskich prowadzi to do długotrwałych postępowań upadłościowych i niskiej średniej wysokości odzyskanej kwoty w przypadku likwidacji. Różnice w zasadach krajowych powodują również brak pewności prawa w odniesieniu do wyników postępowań upadłościowych i skutkują w przypadku wierzycieli transgranicznych wyższymi kosztami związanymi z pozyskiwaniem informacji i zdobywaniem wiedzy w porównaniu z wierzycielami, którzy działają wyłącznie w kraju.

Wyniki postępowań upadłościowych różnią się znacznie w poszczególnych państwach członkowskich, przy czym średni czas odzysku wynosi 0,6–7 lat, a koszty sądowe wahają się w granicach 0 – 10 %. W 2018 r. średnia wysokość odzyskanej kwoty kredytów korporacyjnych w UE wynosiła 40 % kwoty pozostałej do spłaty w momencie niewykonania zobowiązania, a w przypadku kredytów na rzecz małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP)

¹ COM(2020) 590 final.

² Sprawozdanie pięciu przewodniczących (https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/5-presidents-report_pl.pdf), rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 9 lipca 2015 r. w sprawie tworzenia unii rynków kapitałowych (2015/2634(RSP)) i z dnia 8 października 2020 r. w sprawie dalszego rozwoju unii rynków kapitałowych (2020/2036(INI)).

³ Europejski Bank Centralny, „Financial integration in Europe” [Integracja finansowa w Europie], maj 2018 r., <https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/fie/ecb.financialintegrationineurope201805.en.pdf> oraz „Financial Integration and Structure in the Euro Area” [Integracja i struktura finansowa w strefie euro], kwiecień 2022 r., <https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/fie/ecb.fie202204~4c4f5f572f.en.pdf>

wynosiła 34 %⁴. Niska wysokość odzyskanej kwoty, długotrwałe postępowania upadłościowe i wysokie koszty tych postępowań mają wpływ nie tylko na skuteczność likwidacji przedsiębiorstwa. Stanowią one również podstawowy czynnik brany pod uwagę przez inwestorów lub wierzycieli przy ustalaniu poziomu premii za ryzyko, którą spodziewają się uzyskać za poniesione nakłady inwestycyjne. Im mniej efektywne są zasady postępowania w przypadku stwierdzenia niewypłacalności, tym wyższej premii żądaliby inwestorzy przy założeniu, że wszystkie inne czynniki są stałe. Wysoka premia za ryzyko podwyższa koszt kapitału dla przedsiębiorstwa, a jeśli ryzyko jest szczególnie wysokie, zniechęca inwestorów do udzielenia pożyczki lub kredytu. To z kolei prowadzi do ograniczenia wyboru finansowania dostępnego dla przedsiębiorstwa i generalnie do mniejszej zdolności pozyskania przystępnego kosztowo finansowania w celu rozszerzenia działalności.

10–20 procent spośród 120 000–150 000 spraw dotyczących niewypłacalności w UE obejmowało transgraniczne udzielenie kredytu. Rozbieżne zasady postępowania w przypadku stwierdzenia niewypłacalności w UE stanowią szczególny problem dla inwestorów transgranicznych, którzy muszą potencjalnie brać pod uwagę 27 różnych zbiorów zasad postępowania w przypadku stwierdzenia niewypłacalności przy ocenie możliwości inwestycyjnych poza macierzystym państwem członkowskim. Warunki konkurencji nie są równe, przy czym podobne inwestycje w państwach członkowskich oparte na bardziej skutecznych zasadach postępowania w przypadku stwierdzenia niewypłacalności są postrzegane jako bardziej atrakcyjne niż w państwach członkowskich, w których zasady te są mniej skuteczne, co stanowi istotną przeszkodę dla transgranicznego przepływu kapitału i funkcjonowania jednolitego rynku kapitału w UE. Przedsiębiorstwom w państwach członkowskich, w których funkcjonują bardziej skuteczne ramy dotyczące upadłości, jest również łatwiej uzyskać dostęp do tańszego finansowania, co daje im przewagę konkurencyjną w porównaniu z przedsiębiorstwami z innych państw członkowskich. Ponadto rozbieżności pomiędzy obowiązującymi w państwach członkowskich zasadami postępowania w przypadku stwierdzenia niewypłacalności zniechęcają inwestorów do rozważania inwestycji w państwach członkowskich, których systemy prawne są im mniej znane. Dotyczy to zwłaszcza inwestorów, którzy nie dysponują zasobami umożliwiającymi ocenę 27 różnych zbiorów zasad postępowania w przypadku stwierdzenia niewypłacalności. Powoduje to zmniejszenie ogólnego potencjału inwestycji transgranicznych w UE i ograniczenie głębokości i rozmiaru rynków kapitałowych UE oraz zagraża pomyślnej realizacji projektu unii rynków kapitałowych.

Trwający kryzys energetyczny i ograniczona przestrzeń fiskalna dla dotacji publicznych mogą w przyszłości spowodować wzrost liczby przypadków zakończenia działalności gospodarczej. Więcej przedsiębiorstw może znaleźć się w sytuacji, w której poziom ich zadłużenia okaże się nie do udźwignięcia. Ostatnie wydarzenia gospodarcze pokazują ponadto, że gospodarka UE

⁴ Dane pochodzą z analizy porównawczej przeprowadzonej przez Europejski Urząd Nadzoru Bankowego. Zob. Europejski Urząd Nadzoru Bankowego, „Report on the benchmarking of national loan enforcing frameworks” [Sprawozdanie z analizy porównawczej krajowych ram egzekwowania kredytów], 2020, EBA/REP/2020/29, https://www.eba.europa.eu/sites/default/documents/files/document_library/About%20Us/Missions%20and%20tasks/Call%20for%20Advice/2020/Report%20on%20the%20benchmarking%20of%20national%20loan%20enforcement%20frameworks/962022/Report%20on%20the%20benchmarking%20of%20national%20loan%20enforcement%20frameworks.pdf. Krajowi eksperci ds. niewypłacalności, którzy dostarczyli szacunki na potrzeby scenariusza odniesienia wykorzystywanego do celów określenia wskaźników niewypłacalności w rankingu Banku Światowego „Doing Business”, wskazali, w przypadku państw członkowskich UE, na okres 1,5–3,5 lat potrzebny do odzyskania należności oraz na koszty sądowe w wysokości od 9–15 %. Stopa odzysku w przypadku likwidacji w państwie członkowskim UE wahała się w granicach 32–44 %, przy czym średnia w analizowanych państwach członkowskich wynosiła 38 %.

jest nadal podatna na znaczne wstrząsy i napięcia gospodarcze. W przypadku wystąpienia tych ostatnich skuteczniejsze i lepiej dopasowane przepisy prawa upadłościowego w UE zwiększyłyby zdolność amortyzowania takich wstrząsów. Pomogłyby one również ograniczyć negatywne skutki (i koszty dla inwestorów) związane z nieuporządkowaną likwidacją działalności. W scenariuszu bazowym sprawy dotyczące niewypłacalności będą nadal stanowiły wyzwanie dla wydajności systemów sądownictwa, ale nie zostaną wdrożone żadne rozwiązania w celu wyeliminowania problemów związanych z długimi i nieskutecznymi postępowaniami, niższą wysokością odzyskanej kwoty oraz, ostatecznie, niższym poziomem dostępności kredytów i dostosowania strukturalnego w gospodarce.

Brak większej zbieżności zasad postępowania w przypadku stwierdzenia niewypłacalności będzie oznaczał, że poziom inwestycji transgranicznych i transgranicznych stosunków gospodarczych nie osiągnie swojego potencjału.

Aby znacząco ograniczyć niejednorodność zasad postępowania w przypadku stwierdzenia niewypłacalności konieczne są działania na szczeblu UE. Wspierałyby one zbieżność docelowych elementów przepisów prawa upadłościowego państw członkowskich i doprowadziłyby do określenia wspólnych standardów we wszystkich państwach członkowskich, ułatwiając w ten sposób inwestycje transgraniczne.

Środki zastosowane na szczeblu unijnym zapewniłyby równe szanse i pozwoliłyby uniknąć zakłóceń transgranicznych decyzji inwestycyjnych spowodowanych brakiem informacji o zasadach postępowania w przypadku stwierdzenia niewypłacalności oraz różnicami w strukturze tych zasad. Przyczyniłoby się to do ułatwienia inwestycji transgranicznych i konkurencji przy jednoczesnej ochronie uporządkowanego działania jednolitego rynku. Ponieważ rozbieżności dotyczące zasad postępowania w przypadku stwierdzenia niewypłacalności stanowią główną przeszkodę dla inwestycji transgranicznych, usunięcie tej przeszkody ma kluczowe znaczenie dla urzeczywistnienia jednolitego rynku kapitałowego w UE.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tym obszarze polityki**

Niniejszy wniosek jest w pełni spójny z pozostałymi aktami prawnymi w tym obszarze polityki, w szczególności z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1023⁵ oraz rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/848⁶, gdyż podejmuje kwestie nieuwzględnione w innych obowiązujących przepisach prawa. Działanie na poziomie UE dotyczy zatem rzeczywistej luki prawnej.

Dyrektywa (UE) 2019/1023 jest instrumentem ukierunkowanej harmonizacji, skoncentrowanym na dwóch szczególnych rodzajach procedur: procedurach poprzedzających postępowanie upadłościowe oraz procedurach umorzenia długów przedsiębiorców, którzy zbankrutowali. Obie procedury były nowe i w większości państw członkowskich nie występowały w ich krajowych ramach dotyczących upadłości. Procedury restrukturyzacji zapobiegawczej (tytuł II dyrektywy (UE) 2019/1023) to systemy dostępne dla dłużników w trudnej sytuacji finansowej, zanim staną się niewypłacalni, tzn. w przypadku, gdy zachodzi jedynie prawdopodobieństwo niewypłacalności. Opierają się one na fakcie, że istnieje o wiele większa szansa uratowania przedsiębiorstw wykazujących poważne trudności finansowe, gdy

⁵ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1023 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie ram restrukturyzacji zapobiegawczej, umorzenia długów i zakazów prowadzenia działalności oraz w sprawie środków zwiększających skuteczność postępowań dotyczących restrukturyzacji, niewypłacalności i umorzenia długów, a także zmieniającej dyrektywę (UE) 2017/1132 (dyrektywa o restrukturyzacji i upadłości) (Dz.U. L 172 z 26.6.2019, s. 18).

⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/848 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie postępowania upadłościowego (Dz.U. L 141 z 5.6.2015, s. 19).

udostępnia im się narzędzia restrukturyzacji długów na bardzo wczesnym etapie, zanim przedsiębiorstwa te staną się ostatecznie niewypłacalne. Minimalne normy harmonizacji ustanowione w dyrektywie (UE) 2019/1023 w sprawie ram restrukturyzacji zapobiegawczej dotyczą wyłącznie przedsiębiorstw, które nie są jeszcze niewypłacalne, i mają właśnie na celu uniknięcie postępowania upadłościowego w przypadku przedsiębiorstw, którym można jeszcze przywrócić rentowność. Nie dotyczą one sytuacji, w której przedsiębiorstwo staje się niewypłacalne i musi zostać poddane postępowaniu upadłościowemu. Podobnie minimalne standardy dotyczące drugiej szansy dla przedsiębiorców, którzy zbankrutowali (tytuł III dyrektywy (UE) 2019/1023), nie dotyczą sposobu prowadzenia postępowania upadłościowego. Dotyczą one natomiast umorzenia długów w przypadku niewypłacalnych przedsiębiorców i można je określić jako regulację skutków niewypłacalności, która jednak nie harmonizuje samych przepisów dotyczących niewypłacalności.

Rozporządzenie (UE) 2015/848 przyjęto, opierając się na podstawie prawnej dotyczącej współpracy sądowej w sprawach cywilnych i handlowych (art. 81 TFUE)⁷. W rozporządzeniu (UE) 2015/848 wprowadzono jednolite przepisy dotyczące jurysdykcji krajowej i prawa właściwego, w których – w przypadku upadłości transgranicznej – określono, w którym państwie członkowskim należy wszcząć postępowanie upadłościowe i jakie prawo należy stosować. Równolegle istniały jednolite przepisy zapewniające, aby orzeczenia wydane przez sądy mające jurysdykcję w tych sprawach były uznawane, a w razie potrzeby także wykonywane na terytorium wszystkich państw członkowskich. Rozporządzenie (UE) 2015/848 nie ma wpływu na treść krajowego prawa dotyczącego niewypłacalności. Rozporządzenie to określa prawo właściwe, ale nie wskazano w nim żadnych cech ani minimalnych standardów dotyczących tego prawa. W związku z tym nie rozwiązuje ono kwestii rozbieżności przepisów państw członkowskich dotyczących niewypłacalności (oraz wynikających z tego problemów i kosztów).

- **Spójność z innymi politykami Unii**

Niniejszy wniosek jest w pełni spójny z priorytetem Komisji mającym na celu rozwój unii rynków kapitałowych, a w szczególności z działaniem 11 w ramach planu działania na rzecz unii rynków kapitałowych i późniejszym komunikatem Komisji w sprawie unii rynków kapitałowych. W planie działania na rzecz unii rynków kapitałowych z 2020 r.⁸ Komisja zapowiedziała, że podejmie inicjatywę ustawodawczą lub nieustawodawczą na rzecz minimalnej harmonizacji lub większej zbieżności w określonych obszarach prawa dotyczącego niewypłacalności przedsiębiorstw innych niż banki, aby wyniki postępowań upadłościowych były bardziej przewidywalne. 15 września 2021 r. w swoim liście intencyjnym⁹ skierowanym do Parlamentu i prezydencji Rady przewodnicząca von der Leyen ogłosiła inicjatywę dotyczącą harmonizacji niektórych aspektów prawa materialnego dotyczącego postępowań upadłościowych, którą włączono do programu prac Komisji na rok 2022¹⁰. W komunikacie Komisji w sprawie unii rynków kapitałowych, opublikowanym w listopadzie 2021 r., zapowiedziano przyszłą dyrektywę dotyczącą kwestii niewypłacalności przedsiębiorstw, która zostanie ewentualnie uzupełniona zaleceniem Komisji¹¹.

⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/848 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie postępowania upadłościowego.

⁸ COM(2020) 590 final.

⁹ Zob. s. 4: state_of_the_union_2021_letter_of_intent_en.pdf (europa.eu).

¹⁰ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów Program prac Komisji na 2022 r. Razem czynimy Europę silniejszą COM (2021) 645 final cwp2022_en.pdf (europa.eu)).

¹¹ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Unia rynków kapitałowych – postępy w realizacji podjętych

Wniosek jest również w pełni spójny z precyzyjnie określonymi zaleceniami dla poszczególnych krajów w kontekście europejskiego semestru, dotyczącymi poprawy skuteczności i szybkości funkcjonowania krajowych zasad postępowania w przypadku stwierdzenia niewypłacalności, które doprowadziły w niektórych państwach członkowskich do reform dotyczących niewypłacalności.

Wniosek jest również spójny z dyrektywą Rady 2001/23/WE¹², ponieważ nie narusza zasady, że pracownicy nie zachowują swoich praw, gdy przejęcie przeprowadza się w ramach postępowania upadłościowego. W art. 5 ust. 1 dyrektywy 2001/23/WE stwierdza się w szczególności, że – o ile państwa członkowskie nie ustalą inaczej – art. 3 i 4 dotyczące ochrony praw pracowniczych w przypadku przejęcia przedsiębiorstwa nie mają zastosowania, jeżeli wobec zbywającego prowadzone jest postępowanie upadłościowe lub inne podobne postępowanie, które wszczęto w celu likwidacji aktywów zbywającego, i jeżeli znajduje się on pod nadzorem właściwego organu publicznego. Wniosek jest w pełni spójny z tym przepisem w zakresie regulowania „postępowania w trybie przygotowanej likwidacji”¹³. Zgodnie z wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie „Heiploeg”¹⁴ w niniejszym wniosku wyjaśnia się w szczególności, że do celów art. 5 ust. 1 dyrektywy 2001/23/WE etap likwidacji w ramach postępowania w trybie przygotowanej likwidacji należy uznać za postępowanie upadłościowe lub podobne postępowanie wszczęte w celu likwidacji aktywów zbywającego pod nadzorem właściwego organu publicznego.

Wniosek jest również spójny z dyrektywą 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady¹⁵, która ma na celu ograniczenie akumulacji odpowiedzialności za szkody w środowisku i zapewnienie zgodności z zasadą „zanieczyszczający płaci”. W dyrektywie 2004/35/WE zobowiązuje się państwa członkowskie do podjęcia środków w celu zachęcenia do rozwijania instrumentów i rynków zabezpieczeń finansowych przez odpowiednie podmioty gospodarcze i finansowe, w tym również mechanizmów finansowych stosowanych w wypadku niewypłacalności, mając na celu umożliwienie podmiotom gospodarczym wykorzystanie gwarancji finansowych, które obejmowałyby ich obowiązki powstałe na mocy dyrektywy 2004/35/WE. Mechanizmy te mają na celu zapewnienie zaspokojenia roszczeń nawet w przypadku niewypłacalności dłużnika. Wniosek nie koliduje z tymi środkami określonymi w dyrektywie 2004/35/WE. Przeciwnie, bardziej skuteczne ramy dotyczące upadłości sprzyjałyby generalnie szybszemu i skuteczniejszemu odzyskiwaniu wartości aktywów, a tym samym ułatwiałyby zaspokajanie roszczeń środowiskowych wobec niewypłacalnego przedsiębiorstwa nawet bez konieczności korzystania z finansowych instrumentów zabezpieczających, co byłoby w pełni zgodne z celami dyrektywy 2004/35/WE.

Ponadto dzięki niniejszemu wnioskowi większa liczba przedsiębiorców skorzysta z umorzenia długów, ponieważ wszczynanie postępowań upadłościowych wobec

zobowiązań rok po przyjęciu planu działania”, COM/2021/720 final, dostępny na stronie EUR-Lex – 52021DC0720 - EN - EUR-Lex (europa.eu).

¹² Dyrektywa Rady 2001/23/WE z dnia 12 marca 2001 r. w sprawie zbliżania ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do ochrony praw pracowniczych w przypadku przejęcia przedsiębiorstw, zakładów lub części przedsiębiorstw lub zakładów (Dz.U. L 82 z 22.3.2001, s. 16).

¹³ W postępowaniu w trybie przygotowanej likwidacji przedsiębiorstwo dłużnika lub jego część sprzedaje się jako przedsiębiorstwo kontynuujące działalność, na podstawie umowy negocjowanej w sposób poufny przed rozpoczęciem postępowania upadłościowego pod nadzorem podmiotu monitorującego wyznaczonego przez sąd, po czym następuje krótkie postępowanie upadłościowe, w ramach którego formalnie zezwala się na wynegocjowaną wcześniej sprzedaż i przeprowadza tę sprzedaż.

¹⁴ Wyrok Trybunału z dnia 28 kwietnia 2022 r. w sprawie C-237/20 (Federatie Nederlandse Vakbeweging/Heiploeg Seafood International BV), EU:C:2022:321.

¹⁵ Dyrektywa 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzonym środowisku naturalnemu (Dz.U. L 143 z 30.4.2004, s. 56).

mikroprzedsiębiorstw będzie łatwiejsze, a sposób ich prowadzenia – bardziej skuteczny. Jest to zgodne z celem pakietu pomocy gospodarczej dla MŚP ogłoszonego przez przewodniczącą von der Leyen we wrześniu 2022 r. w orędziu o stanie Unii.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

• Podstawa prawna

Podstawą niniejszego wniosku jest art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) umożliwiający przyjęcie środków służących zbliżeniu przepisów krajowych, których celem jest ustanowienie i funkcjonowanie rynku wewnętrznego.

Przepisy dotyczące niewypłacalności zapewniają uporządkowaną likwidację przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej i gospodarczej. Uznaje się je za jeden z kluczowych czynników przy określaniu kosztu inwestycji finansowych, gdyż pozwalają ustalić ostateczną wysokość kwoty odzyskanej z inwestycji w niewypłacalne przedsiębiorstwa.

Duże różnice w skuteczności krajowych postępowań upadłościowych tworzą bariery dla swobodnego przepływu kapitału i dobrego funkcjonowania rynku wewnętrznego, zmniejszając atrakcyjność inwestycji transgranicznych ze względu na ograniczoną przewidywalność wyników postępowań upadłościowych przedsiębiorstw w różnych państwach członkowskich i związane z tym wyższe koszty pozyskiwania informacji ponoszone przez inwestorów transgranicznych. Ponadto różnice te powodują duże rozbieżności na terenie UE w zakresie wysokości kwot odzyskanych z inwestycji w niewypłacalne przedsiębiorstwa. Warunki konkurencji w Unii nie są zatem równe, a podobne inwestycje w państwach członkowskich, w których obowiązują bardziej skuteczne przepisy dotyczące niewypłacalności, postrzega się jako bardziej atrakcyjne niż w państwach członkowskich, w których obowiązują mniej skuteczne przepisy. Spółki z państw członkowskich, w których obowiązują bardziej skuteczne przepisy dotyczące niewypłacalności mogą korzystać z niższego kosztu kapitału niż spółki z innych państw członkowskich, a tym samym mogą ogólnie korzystać z łatwiejszego dostępu do kapitału.

Celem wniosku jest zmniejszenie różnic w krajowych przepisach dotyczących niewypłacalności, a tym samym rozwiązanie problemu nieskutecznych praw dotyczących niewypłacalności w niektórych państwach członkowskich, zwiększając przewidywalność postępowań upadłościowych oraz ograniczając przeszkody utrudniające swobodny przepływ kapitału. Celem niniejszego wniosku jest w szczególności zmniejszenie kosztów inwestorów transgranicznych związanych z pozyskiwaniem informacji i uczeniem się dzięki harmonizacji docelowych aspektów przepisów dotyczących niewypłacalności. Bardziej jednolite przepisy dotyczące niewypłacalności powinny zatem spowodować rozszerzenie wyboru finansowania dostępnego dla przedsiębiorstw w całej Unii.

Niniejszy wniosek nie jest oparty na art. 81 TFUE, ponieważ nie dotyczy wyłącznie sytuacji mających skutki transgraniczne. Chociaż głównym celem wniosku jest usunięcie w szczególności barier utrudniających inwestycje transgraniczne, ma on zbliżyć przepisy krajowe, które niezmiennie miałyby zastosowanie do przedsiębiorstw i przedsiębiorców prowadzących działalność zarówno tylko w jednym państwie członkowskim, jak i w większej ich liczbie. W związku z tym wniosek dotyczyłby również sytuacji niemających wymiaru transgranicznego, a zastosowanie art. 81 jako podstawy prawnej nie byłoby uzasadnione.

• Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)

Przeszkody wynikające z bardzo zróżnicowanych krajowych zasad postępowania w przypadku stwierdzenia niewypłacalności ogólnie utrudniają utworzenie jednolitego rynku

w UE, a w szczególności budowę unii rynków kapitałowych, i dlatego uzasadniają bardziej ujednoczone unijne ramy regulacyjne dotyczące niewypłacalności. Jednak różne punkty wyjścia, tradycje prawne i preferencje państw członkowskich dotyczące kształtowania polityki oznaczają, że jest mało prawdopodobne, aby reformy na poziomie krajowym w tej dziedzinie doprowadziły do pełnej zbieżności systemów dotyczących niewypłacalności, a tym samym do poprawy ich ogólnej skuteczności.

Harmonizacja krajowych przepisów dotyczących niewypłacalności może doprowadzić do bardziej jednolitego funkcjonowania rynków kapitałowych w UE, zmniejszając fragmentację rynku i zapewniając lepszy dostęp do finansowania przedsiębiorstw. Działanie na szczeblu unijnym jest bardziej odpowiednie do celów istotnego zmniejszenia fragmentacji krajowych zasad postępowania w przypadku stwierdzenia niewypłacalności i zapewnienia zbieżności ukierunkowanych elementów przepisów prawa upadłościowego państw członkowskich w stopniu, który ułatwiłby inwestycje transgraniczne we wszystkich państwach członkowskich. Działanie na szczeblu unijnym zapewniłoby też równe szanse i ograniczyło ryzyko zakłóceń transgranicznych decyzji inwestycyjnych spowodowanych faktycznymi różnicami dotyczącymi zasad postępowania w przypadku stwierdzenia niewypłacalności oraz brakiem informacji o tych różnicach.

- **Proporcjonalność**

Celem niniejszego wniosku jest przyczynienie się do prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego oraz wyeliminowanie przeszkód w korzystaniu z podstawowych wolności, takich jak swoboda przepływu kapitału i swoboda przedsiębiorczości, które wynikają z różnic między przepisami i postępowaniami w dziedzinie niewypłacalności przedsiębiorstw w poszczególnych państwach. Aby osiągnąć ten cel w niniejszym wniosku określono jedynie minimalne wymogi dotyczące harmonizacji i tylko w odniesieniu do docelowych obszarów materialnego prawa dotyczącego niewypłacalności, które prawdopodobnie będą miały najbardziej znaczący wpływ na skuteczność i długość takich postępowań.

Niniejszy wniosek pozostawia państwom członkowskim wystarczającą elastyczność w przyjmowaniu środków w obszarach nieobjętych jego zakresem, jak również w ustanawianiu dodatkowych środków w obszarach podlegających harmonizacji pod warunkiem, że środki te są zgodne z celem niniejszego wniosku. Zatem zgodnie z zasadą pomocniczości, określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej, niniejszy wniosek nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia założonych w nim celów.

- **Wybór instrumentu**

Art. 114 TFUE pozwala na przyjęcie aktów w postaci rozporządzenia lub dyrektywy. Integrację rynku wewnętrznego UE w obszarze przepisów dotyczących niewypłacalności można najlepiej osiągnąć, zbliżając przepisy prawa w drodze harmonizacji poprzez dyrektywę, ponieważ dyrektywa zapewnia poszanowanie poszczególnych kultur prawnych i systemów prawnych państw członkowskich w dziedzinie prawa dotyczącego niewypłacalności oraz wystarczającą elastyczność w procesie transpozycji, umożliwiającą wdrożenie wspólnych minimalnych standardów w sposób zgodny z tymi poszczególnymi systemami.

Zalecenie nie pozwoliłoby na osiągnięcie pożądanego zbliżenia w tym obszarze polityki, w którym stwierdzono znaczne różnice, których źródłem jest obowiązujące ustawodawstwo państw członkowskich. Jednocześnie zbliżenie przepisów w drodze rozporządzenia nie pozostawiłoby państwom członkowskim wystarczającej elastyczności w zakresie dostosowywania ich do warunków lokalnych oraz zachowania spójności proceduralnych przepisów prawa upadłościowego z szerszym krajowym systemem prawnym.

3. WYNIKI OCEN *EX POST*, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Oceny *ex post*/oceny adekwatności obowiązującego prawodawstwa**

Nie dotyczy

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

W trakcie procesu przygotowywania niniejszego wniosku Komisja prowadziła konsultacje z zainteresowanymi stronami. Wśród innych inicjatyw, Komisja w szczególności:

(i) przeprowadziła specjalne otwarte konsultacje publiczne (18 grudnia 2020 r. – 16 kwietnia 2021 r.);

(ii) zasięgnęła opinii społeczeństwa na temat wstępnej oceny skutków (11 listopada 2020 r. – 9 grudnia 2020 r.);

(iii) odbyła 22 marca 2022 r. i [25] października 2022 r. specjalne spotkania z ekspertami państw członkowskich;

(iv) odbyła 8 marca 2022 r. specjalne spotkanie z zainteresowanymi stronami.

W odpowiedzi na internetowe konsultacje publiczne przekazano 129 uwag z 17 państw członkowskich i ze Zjednoczonego Królestwa. Jedną trzecią odpowiedzi udzielono w imieniu praktyków i specjalistów zainteresowanych dziedziną niewypłacalności (kategoria ta obejmuje zarówno zarządców, jak i prawników). Około 20 % odpowiedzi przedłożyły zainteresowane strony z sektora finansowego, około 12 % – zainteresowane strony z sektora przedsiębiorstw i handlu, 7 % – ugrupowania interesów społecznych i gospodarczych oraz 5,5 % – pracownicy wymiaru sprawiedliwości (sędziowie). Ponadto otrzymano 10 odpowiedzi (7,75 %) od organów publicznych 8 państw członkowskich, przy czym 7 z tych odpowiedzi pochodziło od instytucji rządowych na szczeblu centralnym.

Zainteresowane strony wskazały, że problemy, jakie dla rynku wewnętrznego stwarzają różnice wśród państw członkowskich w zakresie ram dotyczących upadłości, są poważne, a różnice w krajowych ramach dotyczących upadłości zniechęcają do transgranicznych inwestycji i udzielania pożyczek lub kredytów. Według zainteresowanych stron różnice te wpływają na funkcjonowanie rynku wewnętrznego w szczególności w odniesieniu do: 1) pozwów o stwierdzenie bezskuteczności czynności; 2) śledzenia i odzyskiwania aktywów wchodzących w skład masy upadłości; 3) obowiązków i prawnej odpowiedzialności członków zarządu w przypadku zbliżającej się niewypłacalności oraz 4) przesłanek wszczęcia postępowań upadłościowych. W związku z tym zdecydowana większość zainteresowanych stron opowiedziała się za działaniami na poziomie UE w celu zwiększenia zbieżności w tym obszarze polityki w formie ukierunkowanego prawodawstwa (37,21 %), zalecenia (23,26 %) albo połączenia obu tych form (27,13 %).

Komisja zorganizowała również specjalne spotkanie z grupą wybranych zainteresowanych stron. Wśród zaproszonych osób byli przedstawiciele sektora finansowego oraz sektora przedsiębiorstw i handlu, przedstawiciele pracowników, konsumenci, zarządcy i specjaliści zajmujący się postępowaniami upadłościowymi, a także przedstawiciele kadry akademickiej i członkowie ośrodków analitycznych. Podczas spotkania przedstawiciele zainteresowanych stron wnieśli aktywny wkład, informując o praktycznych trudnościach wynikających z fragmentacji krajowych ram dotyczących upadłości i różnych poziomów ich wydajności. Wyrazili oni również poparcie dla większej zbieżności otoczenia prawnego w odniesieniu do postępowań upadłościowych w UE.

Przygotowanie inicjatywy wspierała grupa ekspertów ds. prawa dotyczącego restrukturyzacji i niewypłacalności. Ta grupa ekspertów została pierwotnie powołana przez Komisję w celu przygotowania wniosku prowadzącego do opracowania dyrektywy (UE) 2019/1023. Grupę rozszerzono następnie o 10 indywidualnych ekspertów powołanych w charakterze przedstawicieli grup interesów, dla których dany obszar polityki stanowi przedmiot wspólnego zainteresowania (reprezentowane grupy interesów to wierzyciele z sektora finansowego, wierzyciele z sektora handlowego, kredytodawcy konsumenci, wierzyciele pracownicy, niewypłacalni lub nadmiernie zadłużeni dłużnicy).

W ramach prac nad przygotowaniem wniosku Komisja zwróciła się o przeprowadzenie dwóch badań zewnętrznych dotyczących konkretnych obszarów niewypłacalności. Przeprowadzenie obu badań zlecono konsorcjum, w skład którego wchodziły przedsiębiorstwa Tipik i Spark Legal Network. W pierwszej analizie, w której przeprowadzono ocenę praktyk wyboru sądu ze względu na możliwość korzystniejszego rozstrzygnięcia sprawy w postępowaniach upadłościowych po zmianach rozporządzenia (UE) 2015/848 z 2015 r., zbadano również kwestię zakresu, w jakim różnice między krajowymi ramami dotyczącymi upadłości działają jako zachęta do wyboru sądu przez zainteresowane strony ze względu na możliwość korzystniejszego rozstrzygnięcia sprawy. W drugiej analizie badano kwestię śledzenia i odzyskiwania aktywów w ramach postępowań upadłościowych. Obie analizy obejmują badanie empiryczne, na potrzeby którego gromadzenie danych przez wykonawcę odbywało się zarówno z wykorzystaniem publicznych ankiet internetowych, jak i ustrukturyzowanych rozmów z wieloma różnymi zainteresowanymi stronami ze wszystkich państw członkowskich. Komisja przeprowadziła ponadto specjalną analizę, zleconą firmie Deloitte/Grimaldi, dotyczącą wpływu ukierunkowanych środków dotyczących niewypłacalności przedsiębiorstw na kwoty możliwe do odzyskania i skuteczność postępowań upadłościowych. Wszystkie trzy analizy są dostępne na stronie internetowej Komisji.

W trakcie przygotowywania wniosku Komisja przeprowadziła również kilkakrotnie konsultacje z państwami członkowskimi. Inicjatywę tę wielokrotnie omawiali ministrowie finansów państw członkowskich, które wyraziły dla niej poparcie. W konkluzjach Rady (ECOFIN) z dnia 3 grudnia 2020 r. w sprawie planu działania na rzecz unii rynków kapitałowych¹⁶ zachęcano Komisję do realizacji tej inicjatywy. Konkluzje te potwierdzono w oświadczeniu po szczycie państw strefy euro z 11 grudnia 2020 r.¹⁷ W kwietniu 2021 r. ministrowie ze strefy Eurogrupy stwierdzili, że krajowe reformy zasad postępowania w przypadku stwierdzenia niewypłacalności powinny postępować spójnie z równoległymi pracami prowadzonymi przez instytucje Unii w ramach planu działania na rzecz unii rynków kapitałowych¹⁸. W oświadczeniu z posiedzenia szczytu państw strefy euro z 25 czerwca 2021 r. potwierdzono, że należy wskazać wyzwania strukturalne utrudniające integrację i rozwój rynków kapitałowych i zająć się nimi, w szczególności w określonych obszarach przepisów dotyczących niewypłacalności przedsiębiorstw¹⁹. Podobnie Parlament Europejski również okazał poparcie dla bardziej skutecznych i zharmonizowanych zasad postępowania w przypadku stwierdzenia niewypłacalności, zwracając się do Komisji o większe zaangażowanie na rzecz osiągnięcia rzeczywistych postępów w tym obszarze, który, w opinii

¹⁶ Konkluzje Rady w sprawie planu działania Komisji, dok. nr 12898/1/20 REV 1.

¹⁷ Dok. nr EURO 502/20.

¹⁸ Zob. nota Komisji do dyskusji na stronie internetowej <https://www.consilium.europa.eu/media/49192/20210416-eg-com-note-on-insolvency-frameworks.pdf> Pismo podsumowujące dyskusję jest dostępne na stronie internetowej <https://www.consilium.europa.eu/media/49366/20210416-summing-up-letter-eurogroup.pdf>

¹⁹ Dok. nr EURO 502/21.

Parlamentu, nadal stanowi główną przeszkodę dla prawdziwej integracji rynków kapitałowych UE²⁰.

Jednocześnie, biorąc pod uwagę ścisły związek przepisów dotyczących niewypłacalności z innymi dziedzinami prawa krajowego (takimi jak prawo własności i prawo pracy) oraz różnice w głównych celach strategicznych prawa dotyczącego niewypłacalności, niektóre państwa członkowskie wyraziły zastrzeżenia wobec wiążących przepisów harmonizujących prawo dotyczące niewypłacalności, w tym w piśmie przesłanym do Komisji 1 kwietnia 2021 r.

22 marca 2022 r. Komisja zorganizowała specjalne warsztaty z udziałem ekspertów rządowych z państw członkowskich. Państwa członkowskie podkreśliły potrzebę dogłębnej i szczegółowej analizy problemu, a także znaczenie dysponowania jasną diagnozą dotyczącą skali problemów, zainteresowanych stron, których one dotyczą, oraz rzeczywistego wpływu tych problemów na rynek wewnętrzny. Podobnie, jeżeli chodzi o charakter wszelkich przyszłych działań na poziomie UE, niektóre państwa członkowskie wyraziły pogląd, że potrzebne jest ostrożne podejście i zasugerowały, że środki powinny skupić się na poprawie skuteczności postępowań upadłościowych.

25 października 2022 r. Komisja zorganizowała po raz drugi warsztaty z udziałem ekspertów rządowych z państw członkowskich, aby poinformować ich o wariantach strategicznych zawartych w ocenie skutków oraz o stanie prac nad wnioskiem.

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej**

Ocena skutków towarzysząca niniejszemu wnioskowi opiera się na danych uzyskanych w wyniku przeprowadzenia zintegrowanych badań, a w szczególności na następujących badaniach i wiedzy eksperckiej²¹:

Deloitte/Grimaldi (2022), Study to support the preparation of an impact assessment on a potential EU initiative increasing convergence of national insolvency laws [Badanie wspierające opracowanie oceny skutków potencjalnej inicjatywy unijnej zwiększającej zbieżność krajowych przepisów dotyczących niewypłacalności], *Projekt sprawozdania końcowego, DG JUST, marzec 2022*.

²⁰ Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 8 października 2020 r. w sprawie dalszego rozwoju unii rynków kapitałowych: poprawa dostępu do finansowania z rynków kapitałowych, w szczególności dla MŚP, oraz zwiększenie możliwości udziału inwestorów detalicznych (2020/2036(INI)).

²¹ W ramach przygotowywania niniejszej inicjatywy w imieniu Komisji przeprowadzono inne badania: 1) Komisja Europejska, Improving the evidence base on transfer of business in Europe: annex C: case study on the cross-border dimension of business transfers [Ulepszanie bazy dowodów dotyczących przenoszenia własności przedsiębiorstw w Europie: załącznik C: analiza przykładów dotyczących transgranicznego wymiaru przenoszenia własności przedsiębiorstw], Agencja Wykonawcza ds. Małych i Średnich Przedsiębiorstw, Urząd Publikacji, luty 2021, dostępne na stronie internetowej; 2) Steffek, F., Analysis of individual and collective loan enforcement laws in the EU Member States [Analiza praw regulujących indywidualne i zbiorowe egzekwowanie kredytów w państwach członkowskich UE], DG FISMA, listopad 2019, dostępne na stronie internetowej; 3) McCormack, G. et al., Study on a new approach to business failure and insolvency, comparative legal analysis of the Member States' relevant provisions and practices [Badanie nowego podejścia dotyczącego niepowodzenia w działalności gospodarczej i niewypłacalności, analiza prawnoporównawcza istotnych przepisów i praktyk państw członkowskich], DG JUST, styczeń 2016, dostępne na stronie internetowej; 4) EBA Report on the benchmarking of national loan enforcement frameworks, Response to the European Commission's call for advice on benchmarking on national loan enforcement frameworks (including insolvency frameworks) from a bank creditors perspective [Sprawozdanie EUNB dotyczące analizy porównawczej krajowych ram egzekwowania kredytów, Odpowiedź na zaproszenie Komisji Europejskiej dotyczące porad w kwestii krajowych ram egzekwowania kredytów (w tym ram dotyczących upadłości) z perspektywy wierzycieli bankowych], Europejski Urząd Nadzoru Bankowego, listopad 2020, EBA/Rep/2020/29.

Spark, Tipik, Study on the issue of abusive forum shopping in insolvency proceedings [Badanie dotyczące wyboru sądu stanowiącego nadużycie ze względu na możliwość korzystniejszego rozstrzygnięcia sprawy w postępowaniach upadłościowych], *DG JUST*, luty 2022 (konkretne zamówienie nr JUST/2020/JCOO/FW/CIVI/0160).

Spark, Tipik, Study on tracing and recovery of debtor's assets by insolvency practitioners [Analiza dotycząca śledzenia i odzyskiwania przez zarządców aktywów dłużników] *DG JUST*, marzec 2022 (konkretne zamówienie nr JUST/2020/JCOO/FW/CIVI/0172).

Materiały zgromadzone i wykorzystane na potrzeby oceny skutków na ogół opierały się na faktach lub pochodziły z zaufanych i uznanych źródeł, które stanowią wskaźniki i punkty odniesienia dla danego tematu. Informacje otrzymane od zainteresowanych stron w trakcie działań konsultacyjnych traktowano na ogół jako opinie, chyba że były to informacje oparte na faktach.

• **Ocena skutków**

W ocenie skutków przeanalizowano trzy kluczowe wymiary prawa dotyczące niewypłacalności: (i) odzyskanie aktywów z likwidowanej masy upadłości; (ii) skuteczność procedur oraz (iii) przewidywalny i sprawiedliwy podział odzyskanej kwoty pomiędzy wierzycieli. Te trzy wymiary obejmują w szczególności kwestie związane z pozwami o stwierdzenie bezskuteczności czynności, śledzeniem aktywów, obowiązkami i odpowiedzialnością członków zarządu, sprzedażą spółki jako działającego przedsiębiorstwa w ramach postępowania w trybie przygotowanej likwidacji, przesłanką wszczęcia postępowania upadłościowego, specjalnymi zasadami postępowania w przypadku stwierdzenia niewypłacalności mikroprzedsiębiorstw i małych przedsiębiorstw, kolejnością spłacania wierzycieli i komitetami wierzycieli. Warianty określono na podstawie wkładu grupy ekspertów w dziedzinie prawa dotyczącego restrukturyzacji i niewypłacalności, specjalnego badania oraz wymiany informacji z zainteresowanymi stronami. Analizowano je pod kątem trzech celów, a mianowicie: (i) wyższej wysokości odzyskanych kwot; (ii) skrócenia czasu trwania postępowania upadłościowego oraz (iii) ograniczenia braku pewności prawa i kosztów pozyskiwania informacji, w szczególności dla inwestorów transgranicznych.

We wniosku i zmienionej ocenie skutków uwzględniono uwagi otrzymane od Rady ds. Kontroli Regulacyjnej, która w swojej pierwszej opinii z 24 czerwca 2022 r. stwierdziła, że przed dalszą kontynuacją tej inicjatywy konieczne jest wprowadzenie korekt do oceny skutków. Zebrano dalsze dowody na negatywny wpływ obecnych zasad dotyczących postępowań upadłościowych na inwestycje transgraniczne na jednolitym rynku oraz na to, jak duży jest ten wpływ w porównaniu z innymi czynnikami. Do tekstu podstawowego i załącznika 5 dodano więcej informacji na temat różnic między krajami dotyczących przepisów prawa upadłościowego. Szerzej wyjaśniono różnice między dyrektywą (UE) 2019/1023, rozporządzeniem (UE) 2015/848 a niniejszym wnioskiem. Przeprowadzono dodatkową analizę wpływu poszczególnych środków na wydajność systemu sądownictwa oraz sposobu postrzegania poszczególnych środków przez zainteresowane strony. Wyraźniej sformułowano kompromisy pomiędzy wariantami strategicznymi i bardziej szczegółowo przedstawiono opinie zainteresowanych stron.

Rada ds. Kontroli Regulacyjnej zbadała zmienioną ocenę skutków i 10 października 2022 r. wydała pozytywną drugą opinię bez zastrzeżeń. Rada zauważyła, że ocena skutków uległa znacznej poprawie i przedstawiła kilka sugestii dotyczących dalszych udoskonaleń.

Niniejszy wniosek ma nieznacznie pozytywny wpływ na transformację cyfrową, wynikający w szczególności z większego stopnia automatyzacji procesów w ramach uproszczonego postępowania likwidacyjnego mikroprzedsiębiorstw oraz wykorzystania portalu cyfrowego

(portalu „e-Sprawiedliwość”) w celu zapewnienia przystępnych informacji na temat głównych aspektów zasad postępowania w przypadku stwierdzenia niewypłacalności oraz na temat kolejności spłacania wierzytelności.

- **Sprawność regulacyjna i uproszczenie**

Zwiększenie skuteczności postępowań upadłościowych pomoże skrócić czas ich trwania i zwiększyć wysokość odzyskanej kwoty w sprawach dotyczących niewypłacalności, co przełożyłoby się na niższe koszty likwidacji przedsiębiorstw i wyższe stopy odzysku dla wierzycieli i inwestorów.

Niniejszy wniosek ma również na celu poprawę otoczenia biznesowego MŚP. Celem wniosku jest zmniejszenie postrzeganego ryzyka inwestowania w MŚP dzięki zwiększeniu spodziewanych stóp odzysku dla wierzycieli i inwestorów narażonych na ryzyko związane z MŚP i innymi przedsiębiorstwami, co – przy niezmienności pozostałych warunków – powinno przełożyć się na niższe koszty finansowania MŚP. Wniosek nie nakłada natomiast obowiązków ani kosztów przestrzegania przepisów na czynne gospodarczo MŚP i upraszcza procedury dla tych, którym grozi niewypłacalność.

Niniejszy wniosek wprowadza również specjalną procedurę ułatwiającą i przyspieszającą likwidację mikroprzedsiębiorstw, która umożliwi bardziej racjonalne pod względem kosztów postępowanie upadłościowe w przypadku tych mikroprzedsiębiorstw. Ustalenia te wspierają również uporządkowaną likwidację mikroprzedsiębiorstw, które nie posiadają aktywów, rozwiązując problem polegający na tym, że niektóre państwa członkowskie odmawiają dostępu do postępowania upadłościowego, jeżeli przewidywana wysokość odzyskanej kwoty jest niższa od kosztów sądowych. Dając wszystkim mikroprzedsiębiorstwom możliwość wszczęcia postępowania w celu rozwiązania ich trudności finansowych, niniejszy wniosek zapewnia, aby zakładający je przedsiębiorcy mogli skorzystać z umorzenia długów i rozpocząć na nowo działalność, zgodnie z przepisami określonymi w dyrektywie (UE) 2019/1023.

- **Prawa podstawowe**

Niniejszy wniosek nie narusza podstawowych praw i wolności określonych w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej i musi być zgodnie z nimi wykonywany. Niniejszy wniosek nie narusza w szczególności praw i wolności określonych w art. 7 (poszanowanie życia prywatnego i rodzinnego), art. 8 (ochrona danych osobowych), art. 15 (wolność wyboru zawodu i prawo do podejmowania pracy), art. 16 (wolność prowadzenia działalności gospodarczej), art. 17 (prawo własności), art. 27 (prawo pracowników do informacji i konsultacji) oraz art. 47 akapit drugi (prawo do bezstronnego sądu).

Wniosek zapewni wyznaczonym sądom dostęp do krajowych rejestrów rachunków bankowych i elektronicznych systemów wyszukiwania danych, jak również do wzajemnie połączonych systemów scentralizowanych rejestrów rachunków bankowych – pojedynczego punktu dostępu do rejestrów rachunków bankowych. Wniosek zapewni również zarządom dostęp do rejestru beneficjentów rzeczywistych ustanowionego w państwie członkowskim, w którym wszczęto postępowanie, jak również do systemu integracji rejestrów beneficjentów rzeczywistych – BORIS.

Krajowe rejestry rachunków bankowych oraz elektroniczne systemy wyszukiwania danych, a także rejestry beneficjentów rzeczywistych gromadzą w jednym miejscu dane osobowe. Rozszerzenie dostępu do tych rejestrów i systemów oraz do pojedynczych punktów dostępu będzie zatem miało wpływ na prawa podstawowe osób, których dane dotyczą, w szczególności na prawo do prywatności i prawo do ochrony danych osobowych. Wszelkie

wynikające z tego ograniczenia w korzystaniu z praw i wolności uznanych w Karcie muszą być zgodne z wymogami określonymi w Karcie, w szczególności w jej art. 52 ust. 1.

Ograniczenie to jest przewidziane prawem i uzasadnione potrzebą skutecznego wzmocnienia śledzenia aktywów w ramach toczącego się postępowania upadłościowego, w tym w kontekście transgranicznym, w celu maksymalizacji kwot możliwych do odzyskania przez wierzycieli od niewypłacalnej spółki. Ponadto respektowana jest istota tych praw i wolności, a ograniczenia są proporcjonalne w stosunku do zamierzonego celu. Wpływ będzie stosunkowo ograniczony, ponieważ dostępne i możliwe do przeszukania dane obejmują jedynie zbiór danych, określonych w niniejszym wniosku, a także w instrumentach UE ustanawiających te systemy, które to dane są bezwzględnie konieczne na potrzeby śledzenia aktywów wchodzących w skład masy upadłości. Niniejszy wniosek zapewnia, aby przetwarzanie tych danych było zgodne z obowiązującymi unijnymi przepisami o ochronie danych. Do przetwarzania danych osobowych przez instytucje i organy Unii do celów niniejszego wniosku zastosowanie ma rozporządzenie (UE) 2018/1725²².

We wniosku określono w szczególności cele przetwarzania danych osobowych i zobowiązano państwa członkowskie do wyznaczenia sądów upadłościowych uprawnionych do zwracania się o informacje bezpośrednio do krajowych rejestrów rachunków bankowych i elektronicznych systemów wyszukiwania danych. Wniosek zobowiązuje również państwa członkowskie do zapewnienia, aby pracownicy wyznaczonych sądów zachowywali wysokie standardy zawodowe w zakresie ochrony danych, aby wdrożono spełniające wysokie standardy technologiczne środki techniczne i organizacyjne w celu ochrony bezpieczeństwa danych na potrzeby wykonywania przez wyznaczone sądy uprawnień w zakresie uzyskiwania dostępu do informacji o rachunkach bankowych i ich przeszukiwania, oraz aby organy prowadzące scentralizowane rejestry rachunków bankowych prowadziły ewidencję każdorazowego dostępu do informacji o rachunkach bankowych i ich przeszukiwania przez wyznaczony sąd.

Co więcej, we wniosku wyraźnie wskazano zakres informacji przechowywanych w dostępnych dla zarządców rejestrach beneficjentów rzeczywistych.

We wniosku określono ponadto, że Komisja nie będzie przechowywała danych osobowych w związku z wzajemnym połączeniem krajowych systemów aukcji elektronicznych, i zawarto przepisy dotyczące administrowania danymi przez Komisję.

4. WPLYW NA BUDŻET

Niniejszy wniosek ma wpływ na koszty i obciążenie administracyjne Komisji. Te koszty i obciążenia wynikają z określonego w art. 51 niniejszego wniosku obowiązku utworzenia systemu wzajemnego połączenia krajowych systemów aukcji elektronicznych za pośrednictwem europejskiego portalu „e-Sprawiedliwość”. Na podstawie doświadczeń z innymi projektami wzajemnego połączenia w ramach portalu „e-Sprawiedliwość” szacuje się, że koszty realizacji poniesione przez Komisję wyniosą 1,75 mln EUR w ramach obecnego budżetu długoterminowego (wieloletnich ram finansowych)²³. Dodatkowe koszty zostaną pokryte dzięki przesunięciom w ramach programu „Sprawiedliwość”.

²² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji nr 1247/2002/WE (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 39).

²³ Koszty te należy uzupełnić o kolejne 1,6 mln EUR kosztów wdrożenia w roku budżetowym 2028. Szacowane roczne koszty utrzymania systemu wzajemnie połączonego w ramach europejskiego portalu „e-Sprawiedliwość” od 2029 r. wynoszą 600 000 EUR.

Skutek finansowy niniejszego wniosku oraz jego wpływ na budżet wyjaśniono szczegółowo w ocenie skutków finansowych regulacji dołączonej do niniejszego wniosku.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

• Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania

Ocena ma zostać przeprowadzona pięć lat po wdrożeniu środków i zgodnie z wytycznymi Komisji dotyczącymi lepszego stanowienia prawa. Celem oceny będzie określenie, jak skuteczna i efektywna była dyrektywa w osiąganiu celów polityki, oraz podjęcie decyzji, czy potrzebne są nowe środki lub zmiany. Państwa członkowskie muszą przekazać Komisji informacje niezbędne do przygotowania tej oceny.

• Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku

Niniejszy wniosek ukierunkowany jest na trzy kluczowe wymiary prawa dotyczącego niewypłacalności: (i) odzyskanie aktywów z likwidowanej masy upadłości; (ii) skuteczność postępowań oraz (iii) przewidywalny i sprawiedliwy podział odzyskanej kwoty pomiędzy wierzycieli. Jego elementy składowe dobrano starannie, opierając się na doświadczeniu zdobytym przy negocjowaniu dyrektywy w sprawie restrukturyzacji i niewypłacalności, obradach i zaleceniach końcowych grupy ekspertów, wynikach konsultacji publicznych, badaniu przeprowadzonym przez konsultanta zewnętrznego oraz szeroko zakrojonym kontaktom z zainteresowanymi stronami.

Niniejszy wniosek ma na celu maksymalizację kwot możliwych do odzyskania przez wierzycieli z niewypłacalnej spółki. Na potrzeby osiągnięcia tego celu przepisy dotyczące pozwów o stwierdzenie bezskuteczności czynności oraz przepisy dotyczące śledzenia aktywów wzajemnie się wzmacniają. Dzieje się tak dzięki wprowadzaniu przez nie minimalnego zestawu zharmonizowanych warunków wykonywania pozwów o stwierdzenie bezskuteczności czynności oraz zwiększeniu możliwości śledzenia aktywów dzięki poprawie dostępu zarządców do informacji o rachunkach bankowych, informacji o beneficjentach rzeczywistych oraz niektórych krajowych rejestrów aktywów, w tym rejestrów z innych państw członkowskich. Przepisy te wiążą się z możliwością maksymalnego zwiększenia kwoty odzyskanej z przedsiębiorstwa na wczesnym etapie w wyniku postępowania w trybie przygotowanej likwidacji oraz zobowiązaniem członków zarządu do niezwłocznego złożenia wniosku o wszczęcie postępowania upadłościowego, mając na celu uniknięcie przez wierzycieli potencjalnej utraty wartości aktywów.

Celem niniejszego wniosku jest również zwiększenie skuteczności proceduralnej, w szczególności w zakresie likwidacji niewypłacalnych mikroprzedsiębiorstw. Ważne jest zagwarantowanie, aby nowe przepisy dobrze funkcjonowały również w przypadku mikroprzedsiębiorstw w UE. Koszty zwykłych postępowań upadłościowych są w przypadku tych przedsiębiorstw nadmiernie wysokie, a możliwość skorzystania z umorzenia długów pozwoliłaby im odblokować kapitał przedsiębiorczości na nowe projekty. Uzupełnieniem tego jest zapewnienie wierzycielom większej przejrzystości dotyczącej podstawowych aspektów prawa krajowego w zakresie postępowań upadłościowych, w tym przesłanki wszczęcia postępowania upadłościowego.

Co więcej, aby zapewnić sprawiedliwy i przewidywalny podział odzyskanych kwot między wierzycieli, we wniosku wprowadzono wymogi mające na celu poprawę reprezentacji interesów wierzycieli w postępowaniach z udziałem komitetów wierzycieli. Uzupełnieniem tego jest zapewnienie wierzycielom większej przejrzystości w odniesieniu do przepisów regulujących kolejność spłacania wierzytelności.

Proponowana dyrektywa podzielona jest na dziewięć tytułów.

Tytuł I zawiera przepisy ogólne dotyczące zakresu stosowania oraz definicje.

W tytule II dotyczącym pozwów o stwierdzenie bezskuteczności czynności określono minimalne przepisy harmonizacyjne mające na celu ochronę masy upadłości przed niezgodnym z prawem usunięciem aktywów dokonanym przed wszczęciem postępowania upadłościowego. Celem jest zagwarantowanie, aby przepisy państw członkowskich w zakresie postępowań upadłościowych zapewniały minimalny standard ochrony dotyczący nieważności, zaskarżania lub względnej bezskuteczności czynności prawnych przynoszących szkodę ogółowi wierzycieli. Jednocześnie państwa członkowskie mogą wprowadzić lub utrzymać przepisy zapewniające wyższy poziom ochrony wierzycieli, na przykład określając większą liczbę podstaw uznania bezskuteczności czynności. W przepisach zawartych w tym tytule określono ogólne przesłanki uznania czynności prawnej za nieważną, podstawy uznania bezskuteczności czynności oraz skutki prawne pozwów o stwierdzenie bezskuteczności czynności.

W art. 4 określono ogólne przesłanki pozwów o stwierdzenie bezskuteczności czynności, stwierdzając, że wszystkie czynności prawne – w tym zaniechania – mogą być przedmiotem pozwów o stwierdzenie bezskuteczności czynności, pod warunkiem że przyniosły one szkodę ogółowi wierzycieli i że spełniono którąkolwiek ze wskazanych w kolejnych artykułach podstaw uznania bezskuteczności czynności.

W art. 5 wyjaśniono, że przepisy dotyczące pozwów o stwierdzenie bezskuteczności czynności stanowią minimalne przepisy harmonizacyjne i że w związku z tym państwa członkowskie mogą utrzymać lub przyjąć przepisy zapewniające wyższy poziom ochrony wierzycieli.

W art. 6 określono pierwszą podstawę uznania bezskuteczności czynności („uprzywilejowanie”). Są to czynności prawne, które przyniosły korzyść wierzycielowi (lub grupie wierzycieli) i zostały dokonane w ciągu trzech miesięcy przed złożeniem wniosku o wszczęcie postępowania upadłościowego lub po złożeniu wniosku („okres istnienia podejrzenia”). Ponieważ tę podstawę uznania bezskuteczności czynności uruchamia samo dopełnienie czynności prawnej, okres istnienia podejrzenia jest najkrótszy w porównaniu z okresami istnienia podejrzenia w przypadku pozostałych podstaw uznania bezskuteczności czynności. Ponadto w przypadku „kongruentnego zaspokojenia wierzytelności” (tj. świadczeń w pełni zgodnych z roszczeniem wierzyciela, np. zaspokojenie roszczeń finansowych za pomocą zwykłych środków płatniczych), czynności prawne mogą być uznane za nieważne na tej podstawie tylko wtedy, gdy wierzyciel wiedział lub powinien był wiedzieć, że dłużnik nie jest w stanie spłacić swoich długów lub że został złożony wniosek o wszczęcie postępowania upadłościowego. Co więcej, w tym przepisie wymieniono pewne rodzaje czynności prawnych, które nie mogą być uznane za nieważne na tej podstawie.

W art. 7 określono drugą szczególną podstawę uznania bezskuteczności czynności: czynności prawne o zaniżonej wartości. Podstawa ta obejmuje nie tylko darowizny, ale także czynności prawne dokonywane za wyjątkowo niskim wynagrodzeniem. Odgrywa ona istotną rolę w prawie dotyczącym pozwów o stwierdzenie bezskuteczności czynności, ponieważ jest (między innymi) skutecznym środkiem zaradczym przeciwko ewentualnym działaniom dłużnika zmierzającym do umieszczenia aktywów poza zasięgiem wierzycieli poprzez przekazanie go stronom trzecim, takim jak członkowie rodziny lub podmioty przechowujące aktywa, przy jednoczesnej dalszej możliwości korzystania z tego mienia.

W art. 8 określono trzecią i ostatnią podstawę uznania bezskuteczności czynności – działania celowo nieuczciwe, tj. czynności prawne powodujące oszukanie wierzycieli.

W art. 9 określono ogólne konsekwencje pozwów o stwierdzenie bezskuteczności czynności. Należy do nich względna bezskuteczność roszczeń wynikających z czynności prawnej, którą uznano za nieważną, a także zobowiązanie strony czerpiącej korzyści z tej czynności prawnej do pełnej rekompensaty na rzecz masy upadłości z tytułu wyrządzonej szkody. W artykule tym wyjaśniono, że zobowiązania do rekompensaty na rzecz masy upadłości nie można potrącić od wierzytelności drugiej strony unieważnionej czynności prawnej.

W art. 10 ustanowiono przepisy dotyczące praw drugiej strony czynności prawnej, którą to czynność uznano za nieważną. W szczególności wierzytelności zaspokajane w wyniku czynności prawnej uznanej za nieważną przywracane są w zakresie, w jakim strona rekompensuje masę upadłości.

Art. 11 dotyczy odpowiedzialności stron trzecich: każdy spadkobierca lub następca prawny, pod tytułem ogólnym, drugiej strony czynności prawnej, którą uznano za nieważną, wstępuje na jej miejsce, także w zakresie skutków prawnych pozwów o stwierdzenie bezskuteczności czynności. Następcy prawni będący osobami fizycznymi ponoszą odpowiedzialność tylko w przypadku, gdy nabyli aktywa po zaniżonej wartości lub jeśli wiedzieli lub powinni byli wiedzieć o okolicznościach stanowiących podstawę pozwu o stwierdzenie bezskuteczności czynności.

Przepisy art. 12 potwierdzają przywilej dotyczący restrukturyzacji wprowadzony na mocy art. 17 i 18 dyrektywy (UE) 2019/1023. Stwierdza się w nim, że zawarte w tym tytule przepisy dotyczące pozwów o stwierdzenie bezskuteczności czynności nie mają wpływu na art. 17 i 18 dyrektywy (UE) 2019/1023.

Tytuł III dotyczący śledzenia aktywów wchodzących w skład masy upadłości jest ukierunkowaną interwencją, którą należy umieścić w kontekście rozporządzenia (UE) 2015/848, które stanowi, że w zasadzie zarządcy mogą wykonywać również w innych państwach członkowskich uprawnienia przyznane im na mocy prawa państwa członkowskiego, w którym wszczęto główne postępowanie upadłościowe i w którym zostali oni powołani. Ukierunkowane przepisy zawarte w tym tytule koncentrują się na dostępie zarządców do poszczególnych rejestrów zawierających istotne informacje o aktywach, które wchodzi w skład masy upadłości albo powinny wchodzić w jej skład. Niektóre krajowe rejestry elektroniczne są publiczne lub nawet dostępne za pośrednictwem jednolitych platform integracji utworzonych przez UE, takich jak system wzajemnego połączenia rejestrów upadłości (IRI)²⁴. Przepisy proponowanej dyrektywy rozszerzają zakres rejestrów dostępnych dla zarządców o niektóre rejestry, które nie są publicznie dostępne, takie jak rejestry utworzone pierwotnie na podstawie unijnych ram przeciwdziałania praniu pieniędzy (krajowe centralne rejestry rachunków bankowych lub informacje na temat trustów w rejestrach beneficjentów rzeczywistych w państwach członkowskich). W tytule III zobowiązano również państwa członkowskie do zapewnienia zagranicznym zarządcom bezpośredniego i szybkiego dostępu do rejestrów wymienionych w załączniku (o ile są one już dostępne w danym państwie członkowskim).

W art. 13 zobowiązano państwa członkowskie do wyznaczenia na swoim terytorium sądów upadłościowych, które będą miały bezpośredni dostęp do krajowych scentralizowanych automatycznych mechanizmów, takich jak scentralizowane rejestry rachunków bankowych lub elektroniczne systemy wyszukiwania danych, ustanowionych na mocy art. 32a dyrektywy

²⁴ https://e-justice.europa.eu/246/PL/bankruptcy_amp_insolvency_registers__search_for_insolvent_debtors_in_the_eu?init=true

(UE) 2015/849²⁵. W dyrektywie (UE) 2015/849 zobowiązano państwa członkowskie do ustanowienia scentralizowanych automatycznych mechanizmów, które umożliwiają identyfikację dowolnej osoby fizycznej lub prawnej posiadającej lub kontrolującej rachunki płatnicze oraz rachunki bankowe identyfikowane za pomocą IBAN, a także skrytki depozytowe w instytucji kredytowej. Dyrektywa w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy zapewnia również jednostkom analityki finansowej państw członkowskich natychmiastowy dostęp do tych rejestrów, z zachowaniem ich pierwotnej formy i treści. W dyrektywie 2019/1153²⁶ przyznaje się organom ścigania, wyznaczonym do tego celu przez państwa członkowskie, bezpośredni i natychmiastowy dostęp do krajowych rejestrów rachunków bankowych, gdy jest do niezbędne do wykonywania ich zadań w zakresie zwalczania poważnych przestępstw. Funkcjonariusze biur ds. odzyskiwania mienia mają również uzyskać bezpośredni dostęp na podstawie dyrektywy 2019/1153. Art. 12 zapewni, aby bezpośredni dostęp do rejestrów rachunków bankowych lub elektronicznych systemów wyszukiwania danych miały wyłącznie sądy upadłościowe, które należy wyznaczyć i zgłosić Komisji.

W art. 14 i 15 wyjaśniono szczegółowe warunki dotyczące dostępu wyznaczonych sądów do rejestrów rachunków bankowych. Wyznaczone sądy będą miały dostęp do krajowych centralnych rejestrów rachunków bankowych własnego państwa członkowskiego i innych państw członkowskich za pośrednictwem pojedynczego punktu dostępu do rejestrów rachunków bankowych (BAR), po utworzeniu i uruchomieniu systemu wzajemnego połączenia rejestrów centralnych państw członkowskich²⁷.

Art. 16 dotyczy przeszukiwania rejestrów rachunków bankowych.

W art. 17 określono przepisy dotyczące dostępu zarządców do rejestrów informacji o beneficjentach rzeczywistych. Obejmuje to zarówno dostęp do rejestru lub rejestrów beneficjentów rzeczywistych ustanowionych w państwie członkowskim, w którym wszczęto postępowanie, jak i do systemu wzajemnego połączenia rejestrów beneficjentów rzeczywistych. Podstawę prawną tych rejestrów stanowią art. 30 ust. 3 i art. 31 ust. 3a dyrektywy (UE) 2015/849. Podstawę prawną wzajemnego połączenia tych rejestrów stanowią art. 30 ust. 10 i art. 31 ust. 9 dyrektywy (UE) 2015/849. Minimalny zbiór informacji w rejestrach beneficjentów rzeczywistych jest publicznie dostępny dla osób prawnych i innych podmiotów prawnych. W przypadku trustów i podobnych porozumień prawnych dostęp do tego minimalnego zbioru informacji nie jest publiczny, lecz uzależniony od wykazania prawnie uzasadnionego interesu. W art. 17 wyjaśniono, że prawnie uzasadniony interes występuje zawsze wtedy, gdy informacji na temat trustów i podobnych porozumień prawnych poszukuje zarządca w celu identyfikacji i śledzenia aktywów na potrzeby postępowania upadłościowego, w ramach którego powołano zarządcę, a dostęp jest ograniczony do wcześniej określonego zakresu informacji.

²⁵ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, zmieniająca rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 i uchylająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/60/WE oraz dyrektywę Komisji 2006/70/WE, Dz.U. L 849 z 9.7.2018, s. 1.

²⁶ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1153 z dnia 20 czerwca 2019 r. ustanawiająca zasady ułatwiające korzystanie z informacji finansowych i innych informacji w celu zapobiegania niektórym przestępstwom, ich wykrywania, prowadzenia dochodzeń w ich sprawie lub ich ścigania oraz uchylająca decyzję Rady 2000/642/WSiSW (Dz.U. L 186 z 11.7.2019, s. 122).

²⁷ Komisja Europejska w swoim wniosku dotyczącym szóstej dyrektywy w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy zaproponowała ogólnounijne wzajemne połączenie krajowych centralnych rejestrów rachunków bankowych (CBAR). Zob. art. 14 i 15 wniosku (COM/2021/423 final z 20.7.2021). Wniosek jest obecnie przedmiotem negocjacji w Parlamencie Europejskim i Radzie.

W art. 18 określono zasady bezpośredniego i szybkiego dostępu zarządców do krajowych rejestrów zawierających informacje o aktywach. Rejestry aktywów w tym kontekście powinny obejmować rejestry wymienione w załączniku do proponowanej dyrektywy, pod warunkiem że rejestry takie są dostępne w danym państwie członkowskim. W przepisie tym określono również wymóg, aby zarządcy powołani w innych państwach obowiązkowo mieli takie same warunki dostępu jak zarządcy powołani w państwach członkowskich, w których znajduje się rejestr aktywów.

Tytuł IV dotyczący postępowania w trybie przygotowanej likwidacji ma na celu zagwarantowanie, aby postępowania te, zasadniczo uznawane za skuteczne w zakresie odzyskiwania wartości na rzecz wierzycieli, były dostępne w sposób usystematyzowany we wszystkich państwach członkowskich w ramach zasad postępowania w przypadku stwierdzenia niewypłacalności. W postępowaniu w trybie przygotowanej likwidacji sprzedaż przedsiębiorstwa dłużnika (lub jego części) jest przygotowywana i negocjowana przed formalnym wszczęciem postępowania upadłościowego. Umożliwia to przeprowadzenie sprzedaży i uzyskanie wpływów w krótkim czasie po wszczęciu formalnego postępowania upadłościowego mającego na celu likwidację spółki. W niniejszym wniosku przewidziano szereg zabezpieczeń, które mają zapewnić dotarcie do potencjalnych nabywców i uzyskanie najlepszej możliwej wartości rynkowej w wyniku konkurencyjnej procedury sprzedaży. Zabezpieczenia te są sformułowane w sposób, który daje państwom członkowskim wybór między zapewnieniem konkurencyjności, przejrzystości i uczciwości procesu sprzedaży realizowanego na „etapie przygotowawczym” (który jest zwykle poufny) a przeprowadzeniem szybkiej aukcji publicznej po wszczęciu formalnego postępowania na „etapie likwidacji”.

W art. 19 zobowiązuje się państwa członkowskie do włączenia postępowania w trybie przygotowanej likwidacji, składającego się z dwóch kolejnych etapów („etapu przygotowawczego” i „etapu likwidacji”), do zasad postępowania w przypadku stwierdzenia niewypłacalności.

Art. 20 dotyczy związku między proponowaną dyrektywą a innymi instrumentami Unii. Stanowi on, że etap likwidacji uznaje się za postępowanie upadłościowe w rozumieniu art. 2 pkt 4 rozporządzenia (UE) 2015/848. Pozostawia on również państwom członkowskim możliwość uznawania podmiotów monitorujących za zarządców w rozumieniu definicji w art. 2 pkt 5 rozporządzenia (UE) 2015/848. W ostatnim ustępie przepisu wyjaśniono związek między proponowaną dyrektywą a dyrektywą Rady 2001/23/WE zgodnie z wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie Heiploeg. Przepis ten stanowi, że do celów stosowania art. 5 ust. 1 dyrektywy Rady 2001/23/WE etap likwidacji w postępowaniu w trybie przygotowanej likwidacji uznaje się za postępowanie upadłościowe wszczęte w celu likwidacji aktywów zbywającego pod nadzorem właściwego organu publicznego.

W art. 21 określono zasady ustalania jurysdykcji dotyczące postępowania w trybie przygotowanej likwidacji. W artykule tym wyjaśniono, że sąd mający jurysdykcję krajową w głównym postępowaniu upadłościowym dłużnika jest również właściwy do celów postępowania w trybie przygotowanej likwidacji.

W art. 22 określono zasady dotyczące „podmiotu monitorującego”, który jest głównym uczestnikiem „etapu przygotowawczego” w postępowaniu w trybie przygotowanej likwidacji. W artykule tym wymieniono zadania, które podmiot monitorujący musi wykonać na potrzeby kierowania procesem sprzedaży i znalezienia potencjalnych nabywców. Jako „przyszły zarządca” podmiot monitorujący musi spełniać wszystkie kryteria kwalifikowalności wymagane prawem dotyczącym niewypłacalności w państwie członkowskim, w którym

wszczęto postępowanie w trybie przygotowanej likwidacji, w odniesieniu do wyznaczenia zarządcy, co gwarantuje, że ta sama osoba będzie pełnił obie role w dwóch kolejnych etapach postępowania w trybie przygotowanej likwidacji.

W art. 23 rozszerzono (z niezbędnymi modyfikacjami) stosowanie zasad dotyczących wstrzymania indywidualnych czynności egzekucyjnych wobec dłużnika, określonych w art. 6 i 7 dyrektywy (UE) 2019/1023, na etap przygotowawczy postępowania w trybie przygotowanej likwidacji, pod warunkiem spełnienia przesłanki prawdopodobieństwa niewypłacalności lub ogłoszenia niewypłacalności dłużnika.

Art. 24 dotyczy zasad mających zastosowanie do procesu sprzedaży. Podmiot monitorujący musi zapewnić, aby proces sprzedaży przeprowadzony na etapie przygotowawczym, co do zasady w sposób poufny, był konkurencyjny, przejrzysty, sprawiedliwy i spełniał standardy rynkowe. Zasady te mogą być pominięte wyłącznie wtedy, gdy państwo członkowskie zdecyduje się na wprowadzenie obowiązku przeprowadzenia przez sąd szybkiej aukcji publicznej po rozpoczęciu etapu likwidacji.

W art. 25 zapewniono wyznaczenie podmiotu monitorującego jako zarządcy w momencie rozpoczęcia etapu likwidacji w postępowaniu w trybie przygotowanej likwidacji.

Art. 26 dotyczy procesu udzielania przez sąd upadłościowy zezwolenia na sprzedaż przedsiębiorstwa dłużnika na etapie likwidacji. Zgodnie z ust. 1 sąd musi ocenić, czy proces sprzedaży przeprowadzony na etapie przygotowawczym był zgodny z obowiązującymi zasadami i warunkami. Jeżeli sąd nie potwierdzi sprzedaży przedsiębiorstwa nabywcy zaproponowanemu przez podmiot monitorujący, postępowanie upadłościowe wszczęte na początku etapu likwidacji jest kontynuowane bez zawarcia transakcji w ramach przygotowanej likwidacji. W ust. 2 zobowiązano państwa członkowskie, które postanowią nakazać przeprowadzenie aukcji publicznej na początku etapu likwidacji, do wykorzystania najlepszej oferty otrzymanej na etapie przygotowawczym jako oferty składanej ze względów strategicznych (ang. „stalking horse” bid), tj. jako oferty wstępnej służącej jako dolny próg ceny zakupu, tak aby inni oferenci nie mogli zaniżyć ceny zakupu. Ustęp ten zawiera również wymóg, aby ochrona przyznana oferentowi składającemu ofertę ze względów strategicznych była współmierna i stosowana w takim zakresie, aby nie tłumiła rzeczywistej konkurencji.

W art. 27 ustanowiono przepisy dotyczące cesji umów niewykonanych, tj. umów pomiędzy dłużnikiem a kontrahentem, na mocy których strony mają jeszcze niewykonane zobowiązania w momencie wszczęcia postępowania upadłościowego. Umowy takie powinny być, co do zasady, cedowane na nabywcę, nawet bez zgody kontrahenta.

Art. 28 stanowi, że w ramach sprzedaży w trybie przygotowanej likwidacji nabywa się wolne od długów i zobowiązań przedsiębiorstwo lub jego część.

W art. 29 zagwarantowano, aby odwołania od sprzedaży w trybie przygotowanej likwidacji, na którą udzielono zezwolenia, nie opóźniały wykonania ustaleń dotyczących sprzedaży, a tym samym upłynnienia aktywów. Zgodnie z tym przepisem odwołania te mogą mieć skutek zawieszający w stosunku do realizacji sprzedaży tylko wtedy, gdy wnoszący odwołanie złoży odpowiednie zabezpieczenie pokrywające ewentualne szkody poniesione w wyniku takiego zawieszenia. Jednocześnie w art. 29 przyznano swobodę uznania sądowi rozpatrującemu odwołanie w zakresie całkowitego lub częściowego zwolnienia osoby fizycznej wnoszącej odwołanie z obowiązku złożenia zabezpieczenia, jeżeli uzna takie zwolnienie za właściwe w świetle okoliczności danej sprawy.

W art. 30 wyjaśniono, że kryteria wyboru najlepszej oferty powinny odpowiadać kryteriom stosowanym przy wyborze między konkurencyjnymi ofertami w standardowym postępowaniu upadłościowym.

W art. 31 nałożono na podmiot monitorujący i zarządcę w postępowaniu w trybie przygotowanej likwidacji odpowiedzialność osobistą za wszelkie szkody spowodowane niewypełnieniem przez nich obowiązków.

W art. 32 ustanowiono dodatkowe zabezpieczenia dotyczące przypadków, gdy potencjalny nabywca jest stroną blisko powiązaną z dłużnikiem. Dodatkowe zabezpieczenia obejmują obowiązek dokonania przez zarządcę oceny, czy oferta spełnia kryterium ochrony najlepszych interesów wierzycieli w sytuacji, gdy jedyna oferta pochodzi od strony blisko powiązanej z dłużnikiem. Jeżeli wynik oceny jest negatywny, zarządca powinien odrzucić tę ofertę.

Art. 33 zawiera różne przepisy mające na celu maksymalizację wartości sprzedawanego przedsiębiorstwa. Gwarantuje to poszukiwanie finansowania przejściowego po możliwie najniższych kosztach oraz korzystanie przez podmioty udzielające finansowania przejściowego z pewnych zabezpieczeń. W artykule tym zakazano również przyznawania oferentom prawa pierwokupu, ponieważ możliwość wykonania takiego prawa zaszkodziłaby konkurencji w kontekście procesu sprzedaży. W innym przepisie ograniczono możliwość licytacji kredytu do części kwoty zabezpieczonej wierzytelności w stosunku do dłużnika.

Art. 34 dotyczy ochrony interesów wierzycieli w trakcie postępowania w trybie przygotowanej likwidacji. Obejmuje to prawo do bycia wysłuchanym w trakcie procedury oraz dostosowanie, co do zasady, wymogów dotyczących zwolnienia zabezpieczeń do wymogów, które miałyby zastosowanie w postępowaniu upadłościowym na mocy prawa krajowego.

Art. 35 dotyczy sytuacji, w których nabycie przedsiębiorstwa w drodze postępowania w trybie przygotowanej likwidacji jest przedmiotem decyzji organu ochrony konkurencji.

Tytuł V dotyczący obowiązków członków zarządu obejmuje część środków mających na celu maksymalizację wartości masy upadłości. Chociaż proponowana dyrektywa nie zawiera zharmonizowanej definicji członków zarządu, przy transpozycji przepisów zawartych w tym tytule państwa członkowskie powinny wziąć pod uwagę, że termin „członek zarządu” należy rozumieć szeroko. Jest to zgodne z sugestią zawartą w przewodniku legislacyjnym na temat prawa dotyczącego niewypłacalności, opracowanego przez Komisję Narodów Zjednoczonych do spraw Międzynarodowego Prawa Handlowego (UNCITRAL)²⁸, zgodnie z którą „jako ogólną wskazówkę można przyjąć, że osoba może być uznana za członka zarządu, jeżeli powierzono jej podejmowanie kluczowych decyzji dotyczących zarządzania spółką lub faktycznie podejmuje ona lub powinna podejmować takie decyzje”. Członkowie zarządu są zazwyczaj jednymi z pierwszych osób, które zdają sobie sprawę z tego, że dane przedsiębiorstwo zbliża się do granicy niewypłacalności lub ją przekracza. Na nich powinien zatem spoczywać obowiązek złożenia we właściwym czasie wniosku o wszczęcie postępowania upadłościowego. W proponowanej dyrektywie określono termin wypełnienia tego obowiązku połączony z odpowiedzialnością cywilną. Przepisy tego tytułu stanowią minimalne przepisy harmonizacyjne, państwa członkowskie mogą zatem utrzymać lub wprowadzić bardziej rygorystyczne obowiązki spoczywające na członkach zarządu spółek bliskich niewypłacalności.

Tytuł VI zawiera zasady dotyczące uproszczonych postępowań likwidacyjnych dla mikroprzedsiębiorstw. Krajowe ramy dotyczące upadłości nie zawsze pozwalają na właściwe i proporcjonalne traktowanie niewypłacalnych mikroprzedsiębiorstw. Mikroprzedsiębiorstwa rzadko składają wnioski o wszczęcie standardowego postępowania upadłościowego, a gdy to

²⁸ UNCITRAL Legislative Guide on Insolvency Law, Part four: Directors' obligations in the period approaching insolvency (including in enterprise groups) [Przewodnik legislacyjny UNCITRAL w kwestiach prawa dotyczącego niewypłacalności, część czwarta: Obowiązki członków zarządu w okresie zbliżającej się niewypłacalności (w tym w grupach przedsiębiorstw)], s. 19 (mn. 15).

uczynią, często jest za późno na zachowanie ich wartości. W wielu państwach członkowskich nie dochodzi do uporządkowanej likwidacji takich przedsiębiorstw, ponieważ standardowe postępowania upadłościowe są niedostępne albo wnioski o ich wszczęcie są odrzucane. Dzieje się tak, gdy w skład masy upadłości nie wchodzi żadne aktywa lub gdy wartość aktywów nie pokrywa administracyjnych kosztów postępowania. Celem proponowanej dyrektywy jest zatem zapewnienie, aby mikroprzedsiębiorstwa, nawet te nieposiadające aktywów, były likwidowane w sposób uporządkowany przy zastosowaniu szybkiej i racjonalnej pod względem kosztów procedury. Głównym celem przepisów zawartych w tytule VI jest uproszczenie procedury i obniżenie związanych z nią kosztów administracyjnych. Na przykład w ramach postępowania nie powinien, co do zasady, być powoływany zarządca, ponieważ działanie zarządcy jest głównym czynnikiem generującym koszty w postępowaniu upadłościowym, a działalność gospodarcza tych spółek zazwyczaj nie jest na tyle złożona, aby wymagała udziału zarządcy. Podobnie w proponowanej dyrektywie stwierdzono, że dłużnik powinien, co do zasady, zachować zarząd aktywami i sprawami przedsiębiorstwa przez cały czas trwania postępowania. Innym czynnikiem ograniczającym koszty jest możliwość przystąpienia sądu do upłynnienia aktywów za pośrednictwem systemu aukcji elektronicznej, który każde państwo członkowskie powinno wprowadzić jako część postępowania uproszczonego dla mikroprzedsiębiorstw.

W art. 38 zobowiązano państwa członkowskie do włączenia do prawa krajowego przepisów dotyczących postępowania upadłościowego, które umożliwiają likwidację mikroprzedsiębiorstw w drodze uproszczonego postępowania zgodnego ze standardami określonymi w tytule VI. Przepis ten dotyczy również stanu niewypłacalności do celów wszczęcia uproszczonego postępowania likwidacyjnego oraz działań w przypadkach „braku aktywów”.

W art. 39 wyjaśniono, że powołanie zarządcy w uproszczonym postępowaniu likwidacyjnym powinno być wyjątkiem.

W art. 40 określono wymóg, aby państwa członkowskie umożliwiły korzystanie ze środków komunikacji elektronicznej na potrzeby wszelkiej komunikacji między właściwym organem i, w stosownych przypadkach, zarządcą a stronami postępowania.

Art. 41 stanowi, że uproszczone postępowanie likwidacyjne można wszcząć na wniosek mikroprzedsiębiorstwa albo na wniosek wierzyciela. Na podstawie aktu wykonawczego Komisji zostanie utworzony standardowy formularz w celu uproszczenia procedury składania wniosków.

Art. 42 dotyczy decyzji o wszczęciu uproszczonego postępowania likwidacyjnego w tym przesłanek, na podstawie których właściwy organ może odmówić wszczęcia takiego postępowania.

Podobnie w art. 43 proponowanej dyrektywy stwierdzono, że dłużnik powinien, co do zasady, zachować kontrolę nad aktywami i sprawami przedsiębiorstwa przez cały czas trwania postępowania.

W art. 44 określono, że dłużnik powinien mieć dostęp do wstrzymania indywidualnych czynności egzekucyjnych. Właściwy organ może jednak w określonych okolicznościach wyłączyć niektóre wierzytelności na podstawie analizy poszczególnych przypadków.

W art. 45 zapewniono jawność wszczęcia uproszczonego postępowania likwidacyjnego.

Art. 46 dotyczy zgłaszania i uznania wierzytelności przez wierzycieli w uproszczonym postępowaniu likwidacyjnym. W przepisie założono, że większość wierzytelności zgłaszanych jest na podstawie pisemnego oświadczenia złożonego przez dłużnika. Oprócz wierzytelności zawartych w przedmiotowym oświadczeniu wierzyciele mogą zgłaszać dalsze

wierzytelności. Na potrzeby uproszczenia procedury ich uznawania, wierzytelności wymienione w oświadczeniu dłużnika uważa się za uznane, o ile wierzyciel nie zgłosi sprzeciwu w odniesieniu do konkretnych wierzytelności.

Art. 47 zawiera przepisy szczegółowe dotyczące wnoszenia i przeprowadzania pozwów o stwierdzenie bezskuteczności czynności w ramach uproszczonego postępowania likwidacyjnego dla mikroprzedsiębiorstw.

Art. 48 dotyczy ustanowienia masy upadłości w drodze ustalenia włączonych do niej aktywów oraz zapewnienia, aby właściwe organy jasno określiły – gdy dłużnik jest przedsiębiorcą – które aktywa są wyłączone z masy upadłości i w związku z tym mogą być przez niego zachowane.

Art. 49 stanowi, że po ustanowieniu masy upadłości właściwy organ decyduje, czy a) przystępuje do upłynniania aktywów, czy też b) niezwłocznie zamyka uproszczone postępowanie likwidacyjne, ponieważ z wartości aktywów wynika, że ich upłynnianie jest nieuzasadnione. W przepisie tym określono również, że aktywa dłużnika powinno się upłynniać w drodze elektronicznej aukcji publicznej, chyba że właściwy organ uzna, iż wykorzystanie innych środków w celu sprzedaży aktywów jest bardziej odpowiednie ze względu na charakter aktywów lub okoliczności postępowania.

W art. 50 zobowiązano państwa członkowskie do utworzenia i prowadzenia co najmniej jednej platformy aukcji elektronicznych służącej do upłynniania, w ramach postępowania upadłościowego, aktywów wchodzących w skład masy upadłości. W przepisie umożliwiono również państwom członkowskim zapewnienie, aby użytkownicy takich platform mogli również składać oferty na zakup przedsiębiorstwa dłużnika jako przedsiębiorstwa kontynuującego działalność. Platforma lub platformy powinny być dostępne w uproszczonym postępowaniu likwidacyjnym, chociaż państwa członkowskie mogą zdecydować o rozszerzeniu ich stosowania na inne rodzaje postępowań upadłościowych. W przepisie tym zobowiązano państwa członkowskie do udostępnienia platformy lub platform albo wszystkim rezydentom, albo tym, którzy mają siedzibę statutową na terytorium UE.

W art. 51, idąc za przykładem innych projektów UE łączących zdecentralizowane rejestry elektroniczne (np. system integracji rejestrów przedsiębiorstw (BRIS), system wzajemnego połączenia rejestrów upadłości (IRI)), zobowiązano Komisję do utworzenia systemu wzajemnego połączenia krajowych systemów aukcji elektronicznych za pośrednictwem europejskiego portalu „e-Sprawiedliwość”, który powinien służyć jako centralny elektroniczny punkt dostępu. Wartością dodaną takiego systemu wzajemnego połączenia jest dostępność wszystkich aukcji za pośrednictwem jednej platformy dostępnej we wszystkich językach urzędowych UE. Specyfikacje techniczne tego systemu wzajemnego połączenia zostaną określone w drodze aktu wykonawczego lub aktów wykonawczych. Opracowane rozwiązania informatyczne i wybory dotyczące zamówień będą podlegać wstępnemu zatwierdzeniu przez Radę ds. Technologii Informatycznej i Cyberbezpieczeństwa Komisji Europejskiej.

Art. 52 dotyczy kosztów utworzenia i zintegrowania systemów aukcji elektronicznych, natomiast w art. 53 określono obowiązki Komisji w związku z przetwarzaniem danych osobowych w systemie zintegrowanych elektronicznych platform aukcyjnych.

W art. 54 określono zasady sprzedaży w drodze aukcji elektronicznej aktywów wchodzących w skład masy upadłości w uproszczonym postępowaniu likwidacyjnym.

W art. 55 uregulowano kwestię decyzji o zamknięciu uproszczonego postępowania likwidacyjnego i określono, że w decyzji tej należy wskazać okres prowadzący do umorzenia długu.

W art. 56 określono zasadę, że nie tylko przedsiębiorcy-dłużnicy, ale również założyciele, właściciele lub wspólnicy w mikroprzedsiębiorstwie z nieograniczoną odpowiedzialnością, którzy osobiście odpowiadają za długi danego dłużnika, powinni mieć skuteczny dostęp do całkowitego umorzenia długów w wyniku zamknięcia uproszczonego postępowania likwidacyjnego. Warunki, podstawy, okres i inne okoliczności postępowania prowadzącego do umorzenia długu mają być określone zgodnie z przepisami tytułu III dyrektywy (UE) 2019/1023.

W art. 57 wyjaśniono, że postępowania w sprawie poręczeń osobistych udzielonych na potrzeby działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorstw powinny być skoordynowane lub skonsolidowane z odpowiednim uproszczonym postępowaniem likwidacyjnym dotyczącym tego samego mikroprzedsiębiorstwa.

W tytule VII ustanowiono przepisy dotyczące komitetu wierzycieli. Komitet wierzycieli jest głównym narzędziem zapewniającym prowadzenie postępowania upadłościowego w sposób chroniący interesy wierzycieli i zapewniającym udział poszczególnych wierzycieli, którzy w przeciwnym razie nie mogliby uczestniczyć w postępowaniu ze względu na ograniczone zasoby lub odległość geograficzną. Celem przepisów zawartych w tym tytule jest zatem wzmocnienie pozycji wierzycieli w postępowaniu. Odbywa się to poprzez zapewnienie ustanowienia komitetu wierzycieli, jeżeli zgodzi się na to walne zgromadzenie wierzycieli, oraz ustalenie minimalnych przepisów harmonizacyjnych w odniesieniu do kluczowych aspektów, takich jak powoływanie członków komitetu i jego skład, metody pracy, funkcja komitetu, jak również odpowiedzialność osobista jego członków.

Art. 58 dotyczy wymogów warunkujących ustanowienie komitetu wierzycieli; określono w nim zasadę, że decyzja o ustanowieniu komitetu wierzycieli powinna być podjęta na walnym zgromadzeniu wierzycieli. W artykule tym pozwolono również państwom członkowskim na umożliwienie wierzycielom ustanowienia komitetu wierzycieli od momentu złożenia wniosku o ogłoszenie niewypłacalności (a przed wszczęciem postępowania), zapewniając jednocześnie zwołanie pierwszego walnego zgromadzenia wierzycieli w celu podjęcia decyzji o kontynuacji działania i składzie komitetu. Ponadto przyznaje się państwom członkowskim swobodę uznania dotyczącą wyłączenia w prawie krajowym możliwości ustanowienia komitetu wierzycieli w postępowaniu upadłościowym, gdy koszty ustanowienia i działania takiego komitetu nie są współmierne do wartości, jaką on wytwarza.

W art. 59 określono procedurę powoływania członków komitetu wierzycieli oraz wymogi dotyczące sprawiedliwej reprezentacji wierzycieli w komitecie.

W art. 60 ustanowiono zasadę, że komitet wierzycieli reprezentuje wyłącznie interesy ogółu wierzycieli i działa niezależnie od zarządcy. Artykuł ten pozwala również państwom członkowskim na zachowanie przepisów krajowych, które umożliwiają ustanawianie kilku komitetów wierzycieli reprezentujących różne grupy wierzycieli. W art. 61 i 62 określono liczbę członków oraz wymogi dotyczące odwoływania i zastępowania członków komitetu wierzycieli.

W art. 63 określono minimalne ustalenia dotyczące pracy komitetu wierzycieli, w tym dotyczące procedury głosowania.

W art. 64 określono funkcję oraz minimalne prawa, obowiązki i uprawnienia komitetu wierzycieli, takie jak prawo do bycia wysłuchanym w postępowaniu upadłościowym, obowiązek sprawowania nadzoru nad zarządcą oraz uprawnienie do zwracania się o porady zewnętrzne w niektórych sprawach.

W art. 65 określono wymogi dotyczące wydatków ponoszonych przez komitet wierzycieli w związku z wykonywaniem jego praw i funkcji oraz wynagrodzenia członków.

Członkowie komitetu wierzycieli podlegają również szczególnym przepisom dotyczącym odpowiedzialności na podstawie art. 66.

Ponadto w art. 67 przyznano prawo do wnoszenia odwołań od decyzji komitetu wierzycieli w przypadku, gdy na mocy prawa krajowego komitetowi wierzycieli powierzono uprawnienia w zakresie zatwierdzania decyzji.

Tytuł VIII dotyczy środków zwiększających przejrzystość przepisów prawa krajowego w zakresie postępowań upadłościowych. Zobowiązano w nim państwa członkowskie do przygotowania na potrzeby inwestorów wyraźnie zdefiniowanego, standardowego zestawienia informacji zawierającego informacje praktyczne na temat głównych elementów przepisów krajowych w zakresie postępowań upadłościowych, i do regularnej aktualizacji tego zestawienia. To zestawienie informacji musi być udostępnione na portalu „e-Sprawiedliwość”. Na portalu „e-Sprawiedliwość” dostępne są już pewne informacje na temat zasad postępowania w przypadku stwierdzenia niewypłacalności w państwach członkowskich w ramach treści dostarczanych przez Europejską Sieć Sądową w sprawach cywilnych i handlowych²⁹. Treść istniejących stron krajowych nie jest jednak ujednolicona w sposób umożliwiający inwestorom łatwe porównanie różnych zasad.

W art. 68 określono wymogi dotyczące treści i publikacji zestawienia kluczowych informacji, które powinno zawierać istotne elementy prawa krajowego w zakresie postępowań upadłościowych.

W tytule IX określono ostatni przepis proponowanej dyrektywy. W art. 69 określono wymogi dotyczące roli komitetu ds. restrukturyzacji i niewypłacalności, o którym mowa w art. 30 dyrektywy (UE) 2019/1023. W art. 70 wprowadzono klauzulę przeglądowną, a w art. 71 określono warunki transpozycji proponowanej dyrektywy. W art. 72 określono datę wejścia w życie proponowanej dyrektywy, a w art. 73 wskazano adresatów proponowanej dyrektywy.

²⁹ Decyzja Rady z dnia 28 maja 2001 r. ustanawiająca Europejską Sieć Sądową w sprawach cywilnych i handlowych (2001/470/WE). Informacje dotyczące krajowych przepisów dotyczących niewypłacalności opracowanych w ramach Europejskiej Sieci Sądowej są dostępne na europejskim portalu „e-Sprawiedliwość” na stronie internetowej: <https://e-justice.europa.eu/447/PL/insolvencybankruptcy>

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY**w sprawie harmonizacji pewnych aspektów prawa dotyczącego niewypłacalności**

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,
uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114,
uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,
po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,
uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego³⁰,
uwzględniając opinię Komitetu Regionów³¹,
stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,
a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Celem niniejszej dyrektywy jest przyczynienie się do prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego oraz wyeliminowanie przeszkód w korzystaniu z podstawowych wolności, takich jak swoboda przepływu kapitału i swoboda przedsiębiorczości, które wynikają z różnic między przepisami i postępowaniami w dziedzinie niewypłacalności w poszczególnych państwach.
- (2) Duże rozbieżności w materialnych przepisach prawa dotyczących niewypłacalności, potwierdzone w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/848³², tworzą bariery dla rynku wewnętrznego, zmniejszając atrakcyjność inwestycji transgranicznych, wpływając tym samym na transgraniczny przepływ kapitału w Unii oraz do i z państw trzecich.
- (3) Postępowania upadłościowe zapewniają uporządkowaną likwidację lub restrukturyzację przedsiębiorstw lub przedsiębiorców znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej i gospodarczej. Postępowania te są kluczowe dla inwestycji finansowych, gdyż decydują o ostatecznej wysokości kwoty odzyskanej z takich inwestycji. Rozbieżne przepisy w poszczególnych państwach członkowskich przyczyniły się do większej niepewności prawa i nieprzewidywalności wyników postępowań upadłościowych, stwarzając tym samym bariery, zwłaszcza dla inwestycji transgranicznych na rynku wewnętrznym. Duże różnice w Unii w odniesieniu do wysokości odzyskanej kwoty oraz czasu potrzebnego do zakończenia postępowań upadłościowych mają negatywny wpływ na przewidywalność kosztów ponoszonych przez wierzycieli i inwestorów w sytuacjach transgranicznych na rynku wewnętrznym.

³⁰ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

³¹ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

³² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/848 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie postępowania upadłościowego (Dz.U. L 141 z 5.6.2015, s. 19).

- (4) Integracja rynku wewnętrznego w dziedzinie prawa dotyczącego niewypłacalności, do której zmierza niniejsza dyrektywa, jest kluczowym narzędziem do celów bardziej skutecznego funkcjonowania rynków kapitałowych w Unii Europejskiej, w tym większego dostępu do finansowania przedsiębiorstw. Konieczne jest zatem określenie minimalnych wymagań w docelowych obszarach krajowych postępowań upadłościowych mających istotny wpływ na skuteczność i długość tych postępowań, zwłaszcza w przypadku transgranicznych postępowań upadłościowych.
- (5) Aby chronić wartość masy upadłości na potrzeby wierzycieli, krajowe przepisy dotyczące niewypłacalności powinny zawierać skuteczne zasady umożliwiające unieważnienie czynności prawnych, które wyrządzają szkodę wierzycielom i których dopełniono przed wszczęciem postępowania upadłościowego (pozwu o stwierdzenie bezskuteczności czynności). Biorąc pod uwagę fakt, że pozwu o stwierdzenie bezskuteczności czynności mają na celu odwrócenie szkodliwych dla masy upadłości skutków czynności prawnej, jako właściwy punkt w czasie należy traktować sfinalizowanie przyczyny tej szkody, tj. dopełnienie czynności prawnej, a nie działania mające na celu wykonanie tej czynności. Na przykład w przypadku elektronicznego przekazu pieniężnego właściwym punktem w czasie nie powinien być moment, w którym dłużnik zleca instytucji finansowej przekazanie pieniędzy wierzycielowi (wykonanie czynności prawnej), ale raczej moment uznania rachunku wierzyciela (dopełnienie czynności prawnej). Przepisy dotyczące pozwów o stwierdzenie bezskuteczności czynności powinny również umożliwiać rekompensatę na rzecz masy upadłości z tytułu szkody wyrządzonej wierzycielom przez takie czynności prawne.
- (6) Zakres czynności prawnych, które mogłyby zostać zaskarżone na podstawie przepisów dotyczących pozwów o stwierdzenie bezskuteczności czynności, powinien zostać zdefiniowany szeroko, aby objął wszelkie zachowania wywołujące skutki prawne. Z zasady równego traktowania wierzycieli wynika, że czynności prawne powinny obejmować również zaniechania, nie ma bowiem istotnej różnicy, czy wierzyciele ponoszą szkodę na skutek działania, czy też bezczynności strony. Nie ma na przykład znaczenia, czy dłużnik aktywnie zrzeka się roszczenia wobec osoby zobligowanej do dokonania płatności na jego rzecz, czy też pozostaje bezczynny i godzi się na przedawnienie roszczenia. Dalsze przykłady zaniechań, które mogą być przedmiotem pozwów o stwierdzenie bezskuteczności czynności, obejmują zaniechanie zaskarżenia niekorzystnego wyroku lub innych decyzji sądów lub organów publicznych, lub zaniechanie rejestracji prawa własności intelektualnej. Z tego samego powodu przepisy dotyczące stwierdzenia bezskuteczności czynności nie powinny być ograniczone do czynności prawnych dokonywanych przez dłużnika, ale powinny obejmować również czynności prawne dokonywane przez kontrahenta lub stronę trzecią. Przepisom dotyczącym stwierdzenia bezskuteczności czynności powinny natomiast podlegać tylko takie czynności prawne, które przynoszą szkodę ogółowi wierzycieli.
- (7) Aby chronić uzasadnione oczekiwania kontrahenta dłużnika, wszelkie ingerencje w ważność lub wykonalność czynności prawnej powinny być proporcjonalne do okoliczności, w których czynność ta zostaje dopełniona. Do takich okoliczności należy zaliczyć zamiar dłużnika, wiedzę kontrahenta, czy też okres między dopełnieniem czynności prawnej a wszczęciem postępowania upadłościowego. W związku z tym konieczne jest rozróżnienie szeregu specyficznych podstaw uznania bezskuteczności czynności, które opierają się na powszechnych i typowych sytuacjach faktycznych i które powinny uzupełniać ogólne przesłanki pozwów o stwierdzenie bezskuteczności

czynności. Wszelka ingerencja nie powinna też naruszać praw podstawowych uznanych w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej.

- (8) W kontekście pozwów o stwierdzenie bezskuteczności czynności należy rozróżnić czynności prawne w przypadkach, gdy roszczenie kontrahenta było wymagalne i zaspokojono je w należy sposób (kongruentne zaspokojenie wierzytelności) oraz takie, w których świadczenie zrealizowano nie w pełni zgodnie z roszczeniem wierzyciela (niekongruentne zaspokojenie wierzytelności). Niekongruentne zaspokojenie wierzytelności obejmuje w szczególności przedterminowe płatności, spłatę za pomocą nietypowych środków płatniczych, późniejsze zabezpieczenie dotychczas niezabezpieczonej wierzytelności, którego nie uzgodniono w pierwotnej umowie dłużnej, przyznanie nadzwyczajnego prawa do rozwiązania umowy lub inne zmiany nieprzewidziane w umowie bazowej, zrzeczenie się obrony prawnej lub sprzeciwu lub uznanie spornych długów. W przypadku kongruentnego zaspokojenia wierzytelności można powołać się na uprzywilejowanie jako na podstawę uznania bezskuteczności czynności wyłącznie wtedy, gdy wierzyciel czerpiący korzyści z czynności prawnej, która może być uznana za nieważną, wiedział lub powinien był wiedzieć w chwili dokonywania tej czynności, że dłużnik jest niewypłacalny.
- (9) Niektóre rodzaje kongruentnego zaspokojenia wierzytelności, mianowicie czynności prawne dokonane bezpośrednio za godziwym wynagrodzeniem na rzecz masy upadłości, powinny być wyłączone z zakresu aktów prawnych, które można uznać za nieważne. Te czynności prawne mają na celu wspieranie zwykłej, codziennej działalności gospodarczej dłużnika. Czynności prawne objęte tym wyjątkiem powinny mieć podstawę umowną i wymagać bezpośredniej wymiany świadczeń wzajemnych, ale niekoniecznie jednoczesnej wymiany świadczeń, gdyż w niektórych przypadkach nieuniknione opóźnienia mogą wynikać z okoliczności praktycznych. Wyłączenie to nie powinno jednak obejmować udzielania kredytów lub pożyczek. Ponadto świadczenie i świadczenie wzajemne w ramach tych czynności prawnych powinny być równoważnej wartości. Oprócz tego świadczenie wzajemne powinno przynosić korzyść na rzecz masy upadłości, a nie na rzecz strony trzeciej. Wyjątek ten powinien obejmować w szczególności niezwłoczne płatności za towary oraz płatności z tytułu wynagrodzeń lub opłaty za usługi, w szczególności na rzecz doradców prawnych lub ekonomicznych; zapłatę gotówką lub kartą za towary niezbędne do codziennej działalności dłużnika; dostawę towarów, produktów lub usług płatną przy odbiorze; ustanowienie prawa do zabezpieczenia przed wypłatą pożyczki; niezwłoczne uiszczanie opłat publicznych stanowiących wynagrodzenie (np. za wstęp na tereny publiczne lub do instytucji publicznych).
- (10) Nowe finansowanie lub finansowanie przejściowe udzielone podczas próby restrukturyzacji, w tym w trakcie zapobiegawczego postępowania upadłościowego na podstawie tytułu II dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1023³³, powinno podlegać ochronie w kolejnych postępowaniach upadłościowych. W związku z tym płatności lub zabezpieczenia na rzecz podmiotów udzielających nowego lub przejściowego finansowania nie mogą być przedmiotem pozwu o stwierdzenie bezskuteczności czynności na podstawie uprzywilejowania, jeżeli płatności tych dokonuje się lub zabezpieczenia ustanawia się zgodnie z roszczeniami podmiotów

³³ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1023 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie ram restrukturyzacji zapobiegawczej, umorzenia długów i zakazów prowadzenia działalności oraz w sprawie środków zwiększających skuteczność postępowań dotyczących restrukturyzacji, niewypłacalności i umorzenia długów, a także zmieniającej dyrektywę (UE) 2017/1132 (dyrektywa o restrukturyzacji i upadłości) (Dz.U. L 172 z 26.6.2019, s. 18).

udzielających tego finansowania. Takie płatności lub zabezpieczenia należy zatem uznawać za czynności prawne dokonane bezpośrednio za godziwym wynagrodzeniem na korzyść masy upadłości.

- (11) Podstawowym skutkiem uznania czynności prawnej za nieważną w postępowaniach o stwierdzenie bezskuteczności czynności prawnej jest zobowiązanie strony czerpiącej korzyści z czynności prawnej, którą uznano za nieważną, do rekompensaty na rzecz masy upadłości z tytułu szkody wyrządzonej przez tę czynność prawną. Rekompensata powinna obejmować uposażenia, w stosownych przypadkach, oraz odsetki, zgodnie z obowiązującym ogólnym prawem cywilnym. Rekompensata oznacza zapłatę kwoty odpowiadającej wartości otrzymanego świadczenia, jeżeli nie może być ono zwrócone w naturze do masy upadłości.
- (12) Strony blisko powiązane z dłużnikiem, takie jak krewni, w przypadku gdy dłużnik jest osobą fizyczną, lub podmioty pełniące funkcje decyzyjne w stosunku do dłużnika będącego osobą prawną, zazwyczaj mają przewagę informacyjną w odniesieniu do sytuacji finansowej dłużnika. Aby zapobiec nadużyciom, należy ustanowić dodatkowe zabezpieczenia. W związku z tym, gdy drugą stroną uczestniczącą w czynności prawnej, która może być uznana za nieważną, jest strona blisko powiązana z dłużnikiem, należy, w kontekście pozwów o stwierdzenie bezskuteczności czynności, wprowadzić domniemania prawne dotyczące znajomości okoliczności, na których opierały się warunki stwierdzenia bezskuteczności. Domniemania te powinny być wzruszalne i powinny mieć na celu odwrócenie ciężaru dowodu na korzyść masy upadłości.
- (13) Zwiększenie możliwości zarządców w zakresie identyfikacji i śledzenia aktywów wchodzących w skład masy upadłości ma zasadnicze znaczenie dla maksymalizacji wartości tej masy. W ramach wykonywania swoich obowiązków zarządcy mogą już obecnie uzyskać dostęp do informacji przechowywanych w publicznych rejestrach danych, częściowo utworzonych na podstawie prawa Unii i wzajemnie połączonych na szczeblu europejskim, takich jak system integracji rejestrów przedsiębiorstw (BRIS), system wzajemnego połączenia rejestrów upadłości (IRI) lub system integracji rejestrów beneficjentów rzeczywistych (BORIS). Dostęp do informacji przechowywanych w publicznych bazach danych często nie jest jednak satysfakcjonujący, jeżeli chodzi o identyfikację i śledzenie ważnych aktywów, które wchodzi lub powinny wchodzić w skład masy upadłości. Zarządcy napotykają praktyczne trudności w szczególności wtedy, gdy próbują uzyskać dostęp do zlokalizowanych za granicą rejestrów aktywów.
- (14) Konieczne jest zatem ustanowienie przepisów zapewniających zarządcom wykonującym swoje obowiązki w postępowaniu upadłościowym bezpośredni albo pośredni dostęp do informacji przechowywanych w bazach danych, które nie są publicznie dostępne.
- (15) Szybki bezpośredni dostęp do scentralizowanych rejestrów rachunków bankowych lub systemów wyszukiwania danych jest często niezbędny w celu maksymalnego zwiększenia wartości masy upadłości. Należy zatem ustanowić przepisy zapewniające wyznaczonym sądom państw członkowskich, które mają jurysdykcję w postępowaniach upadłościowych, bezpośredni dostęp do informacji przechowywanych w scentralizowanych rejestrach rachunków bankowych lub systemach wyszukiwania danych. W przypadku gdy państwo członkowskie zapewnia dostęp do informacji o rachunkach bankowych za pośrednictwem centralnych systemów wyszukiwania danych elektronicznych, dane państwo członkowskie

powinno zapewnić, aby organ prowadzący system wyszukiwania danych bezzwłocznie przekazywał wyznaczonym sądom wyniki wyszukiwania, z zachowaniem ich pierwotnej formy i treści.

- (16) W celu przestrzegania prawa do ochrony danych osobowych i prawa do prywatności należy przyznawać bezpośredni i natychmiastowy dostęp do rejestrów rachunków bankowych wyłącznie sądom mającym jurysdykcję w postępowaniach upadłościowych, wyznaczonym do tego celu przez państwa członkowskie. Zarządca powinien zatem mieć możliwość dostępu do informacji przechowywanych w rejestrach rachunków bankowych wyłącznie pośrednio, zwracając się do wyznaczonych sądów w swoim państwie członkowskim o uzyskanie dostępu do informacji i ich przeszukiwania.
- (17) W dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) RRRR/XX³⁴ [*Urząd Publikacji: dyrektywa zastępująca dyrektywę (UE) 2015/849*] przewidziano, że scentralizowane automatyczne mechanizmy są zintegrowane za pośrednictwem pojedynczego punktu dostępu do rejestrów rachunków bankowych, który ma zostać opracowany przez Komisję i będzie przez nią obsługiwany. Zważywszy na rosnące znaczenie spraw dotyczących niewypłacalności mających skutki transgraniczne oraz znaczenie istotnych informacji finansowych dla celów maksymalizacji wartości masy upadłości w postępowaniu upadłościowym, wyznaczone sądy krajowe mające jurysdykcję w sprawach dotyczących niewypłacalności powinny mieć możliwość bezpośredniego dostępu do scentralizowanych rejestrów rachunków bankowych innych państw członkowskich i ich przeszukiwania za pośrednictwem pojedynczego punktu dostępu do rejestrów rachunków bankowych utworzonego zgodnie z dyrektywą (UE) RRRR/XX [*Urząd Publikacji: dyrektywa zastępująca dyrektywę (UE) 2015/849*].
- (18) Wszelkie dane osobowe uzyskane na podstawie niniejszej dyrektywy powinny być przetwarzane zgodnie z obowiązującymi przepisami o ochronie danych przez wyznaczone sądy i zarządców wyłącznie w przypadku, gdy jest to konieczne i proporcjonalne do celów identyfikacji i śledzenia aktywów należących do masy upadłości dłużnika w toczącym się postępowaniu upadłościowym.
- (19) W dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849³⁵ zapewniono, by osoby mogące wykazać uzasadniony interes otrzymały dostęp do informacji o beneficjentach rzeczywistych, dotyczących trustów i innych rodzajów porozumień prawnych, z poszanowaniem przepisów o ochronie danych. Osobom tym udziela się dostępu do informacji obejmujących imię i nazwisko, miesiąc i rok urodzenia oraz państwo zamieszkania i obywatelstwo beneficjenta rzeczywistego, a także informacje o charakterze i zakresie sprawowanej kontroli. Niezbędne jest, aby zarządcy mogli szybko i łatwo uzyskać dostęp do tego zestawu informacji w celu wykonania swoich zadań związanych ze śledzeniem aktywów w kontekście toczącego się postępowania upadłościowego. Należy zatem doprecyzować, że w takim przypadku dostęp zarządców stanowi uzasadniony interes. Jednocześnie zakres danych dostępnych bezpośrednio dla zarządców nie powinien być szerszy niż zakres danych dostępnych dla innych stron mających uzasadniony interes.

³⁴ Dz.U.

³⁵ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, zmieniająca rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 i uchylająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/60/WE oraz dyrektywę Komisji 2006/70/WE (Dz.U. L 141 z 5.6.2015, s. 73).

- (20) Aby zapewnić możliwość skutecznego śledzenia aktywów w ramach transgranicznych postępowań upadłościowych, zarządcom powołanym w jednym państwie członkowskim należy zapewnić szybki dostęp do rejestrów aktywów również wtedy, gdy rejestry te znajdują się w innym państwie członkowskim. Warunki dostępu dotyczące zarządców zagranicznych nie powinny być zatem bardziej uciążliwe niż warunki dotyczące zarządców krajowych.
- (21) W kontekście likwidacji z powodu niewypłacalności krajowe przepisy dotyczące niewypłacalności powinny umożliwiać upłynnienie aktywów przedsiębiorstwa poprzez sprzedaż przedsiębiorstwa lub jego części jako przedsiębiorstwa kontynuującego działalność. Sprzedaż przedsiębiorstwa jako przedsiębiorstwa kontynuującego działalność powinna oznaczać w tym kontekście przeniesienie całości lub części przedsiębiorstwa na nabywcę w taki sposób, aby przedsiębiorstwo (lub jego część) mogło nadal funkcjonować jako jednostka produktywna gospodarczo. Sprzedaż przedsiębiorstwa jako przedsiębiorstwa kontynuującego działalność należy rozumieć jako przeciwieństwo sprzedaży poszczególnych aktywów przedsiębiorstwa (stopniowa likwidacja).
- (22) Zasadniczo przyjmuje się, że w przypadku likwidacji można odzyskać wyższą kwotę poprzez sprzedaż przedsiębiorstwa (lub jego części) jako przedsiębiorstwa kontynuującego działalność niż w drodze stopniowej likwidacji. Aby propagować sprzedaż przedsiębiorstw jako przedsiębiorstw kontynuujących działalność w przypadku likwidacji, krajowe zasady postępowania w przypadku stwierdzenia niewypłacalności powinny obejmować postępowanie w trybie przygotowanej likwidacji, w ramach którego dłużnik znajdujący się w trudnej sytuacji finansowej poszukuje z pomocą podmiotu monitorującego ewentualnych zainteresowanych nabywców i przygotowuje sprzedaż przedsiębiorstwa jako przedsiębiorstwa kontynuującego działalność przed formalnym wszczęciem postępowania upadłościowego, tak aby umożliwić szybkie upłynnienie aktywów wkrótce po wszczęciu formalnego postępowania upadłościowego. Postępowanie w trybie przygotowanej likwidacji powinno obejmować dwa etapy, a mianowicie etap przygotowawczy i etap likwidacji.
- (23) Dla skutecznego zarządzania postępowaniem w trybie przygotowanej likwidacji sąd, przed którym toczy się takie postępowanie, powinien być również uprawniony do rozstrzygania kwestii ściśle związanych ze sprzedażą przedsiębiorstwa lub jego części w trybie przygotowanej likwidacji.
- (24) W postępowaniu w trybie przygotowanej likwidacji należy zagwarantować, aby podmiot monitorujący wyznaczony na etapie przygotowawczym mógł przedstawić najlepszą ofertę uzyskaną w procesie sprzedaży do zatwierdzenia przez sąd wyłącznie wtedy, gdy oświadczy, że w jego opinii stopniowa likwidacja nie pozwoliłaby wierzycielom na odzyskanie zdecydowanie większej wartości niż cena rynkowa uzyskana w drodze sprzedaży przedsiębiorstwa (lub jego części) jako przedsiębiorstwa kontynuującego działalność. Wartość przedsiębiorstwa kontynuującego działalność jest, co do zasady, wyższa niż wartość likwidacyjna w przypadku stopniowej likwidacji, ponieważ opiera się na założeniu, że dane przedsiębiorstwo w dalszym ciągu prowadzi działalność z minimalnymi zakłóceniami, cieszy się zaufaniem wierzycieli finansowych, akcjonariuszy lub udziałowców oraz klientów, a także dalej generuje przychody. W związku z tym oświadczenie podmiotu monitorującego nie powinno wiązać się z wymogiem przeprowadzania wyceny w każdym przypadku. Podmiot monitorujący powinien wyłącznie stwierdzić w sposób uzasadniony, że cena sprzedaży nie jest znacząco niższa od środków, które można by odzyskać w drodze

stopniowej likwidacji. W przypadkach, gdy jedyną istniejącą ofertą jest oferta złożona przez stronę blisko powiązaną z dłużnikiem, od podmiotu monitorującego lub zarządcy należy wymagać wzmożonej kontroli. W takich sytuacjach podmiot monitorujący lub zarządca powinni odrzucić tę ofertę, jeżeli nie spełnia ona kryterium ochrony najlepszych interesów wierzycieli.

- (25) Aby zapewnić sprzedaż przedsiębiorstwa po cenie odpowiadającej jego najwyższej wartości rynkowej podczas postępowania w trybie przygotowanej likwidacji, państwa członkowskie powinny zagwarantować wysokie standardy konkurencyjności, przejrzystości i uczciwości procesu sprzedaży przeprowadzonego na etapie przygotowawczym lub zapewnić przeprowadzanie przez sąd krótkiej aukcji publicznej po rozpoczęciu etapu likwidacji w ramach postępowania.
- (26) Jeżeli państwo członkowskie zdecyduje się na stosowanie wymogu wysokich standardów na etapie przygotowawczym, podmiot monitorujący (który następnie ma zostać wyznaczony jako zarządca na etapie likwidacji) powinien być odpowiedzialny za zapewnienie, aby proces sprzedaży był konkurencyjny, przejrzysty i sprawiedliwy oraz spełniał standardy rynkowe. Zgodność ze standardami rynkowymi w tym kontekście powinna oznaczać wymóg zgodności procesu ze standardowymi zasadami i praktykami dotyczącymi połączeń i przejęć w danym państwie członkowskim, co obejmuje zaproszenie potencjalnie zainteresowanych stron do udziału w procesie sprzedaży, ujawnienie tych samych informacji potencjalnym nabywcom, umożliwienie przeprowadzenia badania *due diligence* przez zainteresowanych nabywców oraz otrzymanie ofert od zainteresowanych stron w ramach uporządkowanego procesu.
- (27) Jeżeli państwo członkowskie zdecyduje się na to, aby sąd przeprowadził publiczną aukcję po rozpoczęciu etapu likwidacji, oferta wybrana przez podmiot monitorujący na etapie przygotowawczym powinna zostać wykorzystana jako oferta początkowa (oferta składana ze względów strategicznych) podczas aukcji. Dłużnik powinien mieć możliwość proponowania zachęt dla oferenta składającego ofertę ze względów strategicznych, w szczególności zwrotu kosztów lub opłat likwidacyjnych w przypadku wyboru lepszej oferty w drodze aukcji publicznej. Państwa członkowskie powinny jednak zagwarantować, aby tego rodzaju zachęty stosowane przez dłużników wobec oferentów składających oferty ze względów strategicznych na etapie przygotowawczym były proporcjonalne i nie zniechęcały innych potencjalnie zainteresowanych oferentów do udziału w aukcji publicznej na etapie likwidacji.
- (28) Wszczęcie postępowania upadłościowego nie powinno skutkować przedterminowym rozwiązaniem umów, w świetle których strony mają jeszcze niewykonane zobowiązania (umowy niewykonane), a które są niezbędne do kontynuowania działalności gospodarczej. Takie rozwiązanie umów stanowiłoby nadmierne zagrożenie dla wartości przedsiębiorstwa (lub jego części), które ma być sprzedane w ramach postępowania w trybie przygotowanej likwidacji. W związku z tym należy zapewnić scedowanie tych umów na nabywcę przedsiębiorstwa lub części przedsiębiorstwa dłużnika, nawet bez zgody kontrahenta dłużnika będącego stroną tych umów. Niemniej istnieją sytuacje, w których nie można racjonalnie spodziewać się scedowania umów niewykonanych, np. gdy nabywca jest konkurentem kontrahenta będącego stroną umowy. Podobnie sąd może dojść do wniosku w ramach indywidualnej oceny umowy niewykonanej, że jej rozwiązanie będzie lepiej służyło interesom przedsiębiorstwa dłużnika niż cesja, np. gdy cesja umowy spowodowałaby nieproporcjonalne obciążenie przedsiębiorstwa. Sąd nie powinien jednak mieć możliwości rozwiązania umów niewykonanych dotyczących licencji na korzystanie

z praw własności intelektualnej i przemysłowej, gdyż są one zazwyczaj kluczowymi elementami działalności sprzedawanego przedsiębiorstwa.

- (29) Możliwość egzekwowania praw pierwokupu w trakcie procesu sprzedaży zakłóciłaby konkurencję w postępowaniu w trybie przygotowanej likwidacji. Potencjalni oferenci mogą zaniechać składania ofert z powodu praw, które spowodowałyby odrzucenie ich ofert na podstawie decyzji uznaniowej posiadacza tych praw, niezależnie od zainwestowanego czasu i zasobów oraz ekonomicznej wartości oferty. W celu zapewnienia, aby zwycięska oferta odzwierciedlała najlepszą dostępną na rynku cenę, nie należy przyznawać oferentom praw pierwokupu ani egzekwować takich praw w trakcie procesu składania ofert. Posiadacze praw pierwokupu, które zostały przyznane przed rozpoczęciem postępowania w trybie przygotowanej likwidacji, zamiast skorzystać z przysługującej im opcji, powinni zostać zaproszeni do złożenia ofert.
- (30) Państwa członkowskie powinny zezwolić wierzycielom zabezpieczonym na udział w procesie składania ofert w postępowaniu w trybie przygotowanej likwidacji, oferując kwoty swoich wierzytelności zabezpieczonych jako zapłatę za zakup aktywów, na których posiadają zabezpieczenie (oferta z zaliczeniem wierzytelności na poczet ceny nabycia). Oferta z zaliczeniem wierzytelności na poczet ceny nabycia nie powinna być jednak stosowana w sposób, który daje wierzycielom zabezpieczonym nienależną korzyść w procesie składania ofert, np. gdy kwota ich wierzytelności zabezpieczonej na aktywach dłużnika jest wyższa niż wartość rynkowa przedsiębiorstwa.
- (31) Niniejsza dyrektywa powinna pozostawać bez uszczerbku dla stosowania prawa konkurencji Unii, w szczególności rozporządzenia Rady (WE) nr 139/2004³⁶, oraz nie powinna uniemożliwiać państwom członkowskim wprowadzania krajowych systemów kontroli połączeń. Przy wyborze najlepszej oferty podmiot monitorujący powinien mieć możliwość uwzględnienia ryzyka regulacyjnego związanego z ofertami wymagającymi zezwolenia organów ochrony konkurencji i może konsultować się z tymi organami, jeżeli dopuszczają to obowiązujące przepisy. Oferenci powinni nadal mieć obowiązek dostarczenia wszelkich informacji niezbędnych do oceny tego ryzyka oraz nawiązanie w odpowiednim czasie współpracy z właściwymi organami ochrony konkurencji w celu jego ograniczenia. W celu zwiększenia prawdopodobieństwa powodzenia procedur w przypadku oferty, która wiąże się z takim ryzykiem, podmiot monitorujący powinien być zobowiązany do wypełniania swojej roli w sposób ułatwiający przedstawienie ofert alternatywnych.
- (32) Członkowie zarządu nadzorują zarządzanie sprawami podmiotu prawnego i najlepiej znają jego sytuację finansową. Są zatem jednymi z pierwszych osób, które zdają sobie sprawę z tego, że dany podmiot prawny zbliża się do krawędzi niewypłacalności lub ją przekracza. Późne złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości przez członków zarządu może prowadzić do obniżenia wysokości kwoty odzyskanej przez wierzycieli. Państwa członkowskie powinny zatem wprowadzić obowiązek składania przez członków zarządu wniosku o wszczęcie postępowania upadłościowego w określonym terminie. Państwa członkowskie powinny również określić, na kim powinny spoczywać obowiązki członków zarządu, biorąc pod uwagę, że pojęcie „członek zarządu” należy interpretować szeroko, obejmując nim wszystkie osoby, które są

³⁶ Rozporządzenie Rady (WE) nr 139/2004 z dnia 20 stycznia 2004 r. w sprawie kontroli koncentracji przedsiębiorstw (rozporządzenie WE w sprawie kontroli łączenia przedsiębiorstw) (Dz.U. L 24 z 29.1.2004, s. 1).

odpowiedzialne za podejmowanie kluczowych decyzji dotyczących zarządzania podmiotem prawnym, podejmują je w praktyce lub powinny je podejmować.

- (33) W celu zapewnienia, by członkowie zarządu nie działali w swoim własnym interesie, opóźniając złożenie wniosku o wszczęcie postępowania upadłościowego pomimo oznak niewypłacalności, państwa członkowskie powinny ustanowić przepisy nakładające na członków zarządu odpowiedzialność cywilną za naruszenie obowiązku złożenia tego wniosku. W takim przypadku członkowie zarządu powinni zrekompensować wierzycielom szkody związane z niższą kwotą odzyskaną z podmiotu prawnego w porównaniu z sytuacją, gdyby wniosek został złożony w terminie. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość przyjęcia lub utrzymania krajowych przepisów dotyczących odpowiedzialności cywilnej członków zarządu związanej z wystąpieniem z wnioskiem o ogłoszenie upadłości, które są bardziej restrykcyjne niż przepisy określone w niniejszej dyrektywie.
- (34) Mikroprzedsiębiorstwa mają często formę jednoosobowej działalności gospodarczej lub małej spółki osobowej, w której założyciele, właściciele lub wspólnicy nie korzystają z ochrony w postaci ograniczonej odpowiedzialności, a tym samym są narażeni na nieograniczoną odpowiedzialność za długi przedsiębiorstwa. W przypadku gdy mikroprzedsiębiorstwa działają jako podmioty z ograniczoną odpowiedzialnością, ochrona z tytułu ograniczonej odpowiedzialności jest zazwyczaj iluzoryczna dla ich właścicieli, ponieważ często oczekuje się od nich, że zabezpieczą długi mikroprzedsiębiorstwa swoim majątkiem osobistym. Ponadto z uwagi na fakt, że mikroprzedsiębiorstwa są w dużym stopniu uzależnione od płatności od swoich klientów, często borykają się one z problemami związanymi z przepływem środków pieniężnych i wyższym ryzykiem niewykonania zobowiązania, które wynika z utraty ważnego partnera biznesowego lub z opóźnień w płatnościach dokonywanych przez klientów. Ponadto mikroprzedsiębiorstwa borykają się z niedostatkami kapitału obrotowego, wyższymi stopami procentowymi i większymi wymaganiami w zakresie zabezpieczeń, co utrudnia lub wręcz uniemożliwia pozyskanie środków finansowych, zwłaszcza w trudnej sytuacji finansowej. W konsekwencji mogą one być zagrożone niewypłacalnością częściej niż większe przedsiębiorstwa.
- (35) Krajowe przepisy prawa upadłościowego nie zawsze pozwalają na właściwe i proporcjonalne traktowanie niewypłacalnych mikroprzedsiębiorstw. Biorąc pod uwagę wyjątkowe cechy mikroprzedsiębiorstw oraz ich szczególne potrzeby w trudnej sytuacji finansowej, w szczególności należy uznać potrzebę szybszych, prostszych i przystępnych cenowo procedur, opracować na szczeblu krajowym odrębne postępowania upadłościowe zgodnie z przepisami niniejszej dyrektywy. Chociaż przepisy niniejszej dyrektywy dotyczące uproszczonego postępowania likwidacyjnego mają zastosowanie wyłącznie do mikroprzedsiębiorstw, państwa członkowskie powinny mieć możliwość rozszerzenia ich stosowania również na małe i średnie przedsiębiorstwa, które nie są mikroprzedsiębiorstwami.
- (36) Należy zapewnić, aby państwa członkowskie mogły powierzyć prowadzenie uproszczonego postępowania likwidacyjnego i nadzoru nad nim właściwemu organowi, którym jest sąd albo organ administracji. Wybór zależałby między innymi od systemów administracyjnych i prawnych państw członkowskich, jak również od możliwości sądów oraz potrzeby zapewnienia oszczędności kosztowej i szybkości postępowania.
- (37) Test niewypłacalności i test bilansowy to dwie zwyczajowe przesłanki wszczęcia standardowego postępowania upadłościowego w państwach członkowskich. Test

bilansowy może być jednak niewykonalny w przypadku dłużników będących mikroprzedsiębiorstwami, zwłaszcza gdy dłużnik prowadzi jednoosobową działalność gospodarczą, ze względu na potencjalny brak właściwej ewidencji oraz wyraźnego rozróżnienia między aktywami i zobowiązaniami osobistymi a aktywami i zobowiązaniami przedsiębiorstwa. Kryterium wszczęcia uproszczonego postępowania likwidacyjnego powinna stanowić zatem niezdolność do spłaty długów w miarę ich zapadania. Państwa członkowskie powinny również określić szczegółowe warunki spełnienia tego kryterium, o ile będą one jasne, proste i łatwe do zweryfikowania przez dane mikroprzedsiębiorstwo.

- (38) Aby ustanowić racjonalne pod względem kosztów i sprawne uproszczone postępowanie likwidacyjne dla mikroprzedsiębiorstw, należy wprowadzić krótkie terminy. Podobnie należy ograniczyć do minimum formalności dotyczące wszystkich działań proceduralnych, w tym wszczęcia postępowania, zgłaszania i uznania wierzytelności, ustanowienia masy upadłości i upłynniania aktywów. Do złożenia wniosku o wszczęcie uproszczonego postępowania likwidacyjnego należy używać standardowego formularza, a do wszelkiej komunikacji między właściwym organem i, w stosownych przypadkach, zarządcą a stronami postępowania należy wykorzystywać środki elektroniczne.
- (39) Wszystkie mikroprzedsiębiorstwa powinny mieć możliwość wszczęcia postępowania w celu rozwiązania swoich trudności finansowych i uzyskania umorzenia długów. Dostęp do uproszczonego postępowania likwidacyjnego nie powinien zależeć od zdolności mikroprzedsiębiorstwa do pokrycia kosztów administracyjnych takiego postępowania. W ramach przepisów państw członkowskich należy wprowadzić zasady pokrywania kosztów administracyjnych uproszczonego postępowania likwidacyjnego w przypadku, gdy aktywa i źródła przychodów dłużnika nie wystarczają na pokrycie tych kosztów.
- (40) W przypadku uproszczonego postępowania likwidacyjnego powołanie zarządcy jest zazwyczaj zbędne, zważywszy na proste operacje gospodarcze prowadzone przez mikroprzedsiębiorstwa, przez co nadzór nad nimi sprawowany przez właściwy organ jest możliwy i wystarczający. W związku z tym dłużnik powinien zachować kontrolę nad swoimi aktywami i bieżącym funkcjonowaniem przedsiębiorstwa. Jednocześnie, aby zapewnić skuteczne i efektywne przeprowadzenie uproszczonego postępowania likwidacyjnego, dłużnik powinien w momencie wszczęcia postępowania i w jego trakcie dostarczać dokładne, rzetelne i kompletne informacje dotyczące jego sytuacji finansowej i prowadzonej działalności.
- (41) Dłużnik będący mikroprzedsiębiorstwem powinien mieć możliwość skorzystania z tymczasowego wstrzymania indywidualnych czynności egzekucyjnych, aby zachować wartość masy upadłości i zapewnić sprawiedliwy i uporządkowany przebieg postępowania. Państwa członkowskie mogą, w ściśle określonych okolicznościach, zezwolić właściwym organom na wyłączenie niektórych roszczeń z zakresu wstrzymania.
- (42) Roszczenia sporne powinny być rozpatrywane w sposób, który nie będzie niepotrzebnie komplikował prowadzenia uproszczonego postępowania likwidacyjnego dla mikroprzedsiębiorstw. Gdy brak jest możliwości szybkiego rozpatrywania roszczenia spornego, kwestionowanie roszczeń może być wykorzystywane do tworzenia niepotrzebnych opóźnień. Podejmując decyzję o sposobie postępowania z roszczeniem spornym, właściwy organ powinien być uprawniony do zezwolenia na

kontynuowanie uproszczonego postępowania likwidacyjnego wyłącznie w odniesieniu do roszczeń bezspornych.

- (43) W kontekście uproszczonego postępowania likwidacyjnego pozwu o stwierdzenie bezskuteczności czynności powinny być wnoszone wyłącznie przez wierzyciela lub zarządcę, jeżeli został powołany. Podejmując decyzję o zmianie uproszczonego postępowania likwidacyjnego na standardowe postępowanie upadłościowe do celów przeprowadzenia postępowania w sprawie stwierdzenia bezskuteczności czynności, właściwy organ powinien rozważyć różne względy, w tym przewidywane koszty, czas trwania i złożoność postępowania w sprawie stwierdzenia bezskuteczności czynności, prawdopodobieństwo skutecznego odzyskania aktywów oraz oczekiwane korzyści dla wszystkich wierzycieli.
- (44) Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby składniki masy upadłości w uproszczonym postępowaniu likwidacyjnym można było upłynnić w drodze publicznej internetowej licytacji sądowej, jeżeli właściwy organ uzna ten sposób upłynniania aktywów za odpowiedni. Z tego względu państwa członkowskie powinny zapewnić, by na ich terytorium utrzymywano w tym celu co najmniej jeden system aukcji elektronicznych. Obowiązek ten powinien pozostawać bez uszczerbku dla licznych platform, które istnieją w niektórych państwach członkowskich na potrzeby internetowych licytacji sądowych dotyczących określonych rodzajów aktywów.
- (45) Systemy licytacji prowadzone do celów upłynniania aktywów dłużników w uproszczonym postępowaniu likwidacyjnym powinny być wzajemnie połączone za pośrednictwem europejskiego portalu „e-Sprawiedliwość”. Portal „e-Sprawiedliwość” powinien służyć jako centralny elektroniczny punkt dostępu do procesów internetowych licytacji sądowych prowadzonych w systemie krajowym lub systemach krajowych, zapewniać użytkownikom funkcję wyszukiwania i kierować ich do odpowiednich krajowych platform internetowych, jeżeli zamierzają wziąć udział w licytacji. Ustalając specyfikacje techniczne tego wzajemnie połączonego systemu w drodze aktu wykonawczego, Komisja powinna, zgodnie z przyjętym przez nią „podejściem dwufilarowym”³⁷, przedstawić wynik analizy istniejących rozwiązań, które Komisja już zapewniła, wraz z możliwością ich ponownego wykorzystania, albo powinna przeprowadzić badanie rynku pod kątem potencjalnych gotowych rozwiązań komercyjnych, które można wykorzystać w istniejącej formie lub z niewielkim dostosowaniem.
- (46) W przypadku niewypłacalności dłużnika będącego mikroprzedsiębiorstwem z nieograniczoną odpowiedzialnością osoby fizyczne, które osobiście odpowiadają za długi danego dłużnika, nie powinny ponosić osobistej odpowiedzialności z tytułu niezaspokojonych roszczeń po likwidacji masy upadłości tego dłużnika. W związku z tym państwa członkowskie powinny zapewnić, aby w uproszczonym postępowaniu likwidacyjnym przedsiębiorcy-dłużnicy, jak również ci założyciele, właściciele lub wspólnicy w mikroprzedsiębiorstwie z nieograniczoną odpowiedzialnością będącym dłużnikiem, którzy osobiście odpowiadają za długi danego mikroprzedsiębiorstwa objętego uproszczonym postępowaniem likwidacyjnym, uzyskali całkowite umorzenie swoich długów. Do celów przyznania takiego umorzenia długów państwa członkowskie powinny stosować odpowiednio tytuł III dyrektywy (UE) 2019/1023.

³⁷ W przypadku rozwiązań cyfrowych podejście dwufilarowe polega na ponownym wykorzystaniu istniejących rozwiązań, w tym usług podstawowych przedsiębiorstw, przed rozważeniem zastosowania gotowych rozwiązań rynkowych. Opracowywanie rozwiązań na zamówienie stanowi ostateczność. Zob. strategia cyfrowa Komisji Europejskiej „Komisja cyfrowa nowej generacji”, C(2022) 4388 final, s. 13.

- (47) Ważne jest zapewnienie sprawiedliwej równowagi między interesami dłużnika i wierzycieli w postępowaniu upadłościowym. Komitety wierzycieli umożliwiają większe zaangażowanie wierzycieli w postępowanie upadłościowe, w szczególności w sytuacji, gdy wierzyciele w przeciwnym razie byłoby pozbawieni możliwości indywidualnego udziału ze względu na ograniczone zasoby, znaczenie gospodarcze ich roszczeń lub brak bliskości geograficznej. Komitety wierzycieli mogą w szczególności pomóc wierzycielom transgranicznym w lepszym wykonywaniu ich praw i zapewnieniu im sprawiedliwego traktowania. Państwa członkowskie powinny zezwalać na ustanowienie komitetu wierzycieli po wszczęciu postępowania. Komitet wierzycieli należy ustanowić tylko wówczas, gdy wierzyciele wyrażą na to zgodę. Państwa członkowskie mogą również zezwalać na ustanowienie takiego komitetu przed wszczęciem postępowania oraz po złożeniu wniosku o ogłoszenie niewypłacalności. W takim przypadku państwa członkowskie powinny jednak zapewnić, aby wierzyciele zatwierdzili kontynuację działalności komitetu i jego skład na walnym zgromadzeniu. Jeżeli wierzyciele nie wyrażają zgody na jego skład, mogą także ustanowić nowy komitet wierzycieli.
- (48) Koszty ustanowienia i działania komitetu wierzycieli powinny być współmierne do wartości, jaką on wytwarza. Ustanowienie komitetu wierzycieli nie powinno być uzasadnione w tych przypadkach, w których koszty jego ustanowienia i działania są znacznie wyższe niż gospodarcze znaczenie decyzji, które może podjąć. Może to mieć miejsce w przypadku, gdy jest niewystarczająca liczba wierzycieli, gdy zdecydowana większość wierzycieli ma niewielki udział w wierzytelności względem powyższego dłużnika lub gdy przewiduje się, że środki odzyskane z masy upadłości w postępowaniu upadłościowym będą znacznie niższe niż koszt ustanowienia i działania komitetu wierzycieli. Ma to miejsce zwłaszcza w sprawach dotyczących niewypłacalności mikroprzedsiębiorstw.
- (49) Państwa członkowskie powinny doprecyzować wymogi, obowiązki i procedury mianowania członków komitetu wierzycieli, jak również funkcje przypisane temu komitetowi. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość podjęcia decyzji, czy mianowania powinno dokonać walne zgromadzenie wierzycieli czy powinien tego dokonać sąd. Aby uniknąć niepotrzebnych opóźnień w ustanawianiu komitetu wierzycieli, jego członków należy mianować bezzwłocznie. Państwa członkowskie powinny zapewnić sprawiedliwą reprezentację wierzycieli w powyższym komitecie i zagwarantować, aby udział w tym komitecie wierzycieli nie był wykluczony dla wierzycieli, których roszczeń jeszcze nie uznano, ani dla wierzycieli mających miejsce zamieszkania w innym państwie członkowskim.
- (50) Sprawiedliwa reprezentacja wierzycieli w komitecie wierzycieli jest szczególnie ważna w odniesieniu do wierzycieli niezabezpieczonych będących mikro-, małymi lub średnimi przedsiębiorstwami, którzy w przypadku niewypłacalności dłużnika będącego dużym przedsiębiorstwem, jeżeli nie zostaną bezzwłocznie spłaceni, są również narażeni na niewypłacalność (efekt domina). Dzięki odpowiedniej reprezentacji w komitecie wierzycieli tacy wierzyciele mogliby otrzymać swoje części szybciej w trakcie podziału odzyskanych środków.
- (51) Ważnym zadaniem komitetu wierzycieli powinno być sprawdzanie, czy postępowanie upadłościowe prowadzone jest w sposób chroniący interesy wierzycieli. Rola tego komitetu w monitorowaniu sprawiedliwości i rzetelności postępowania może być pełniona skutecznie wyłącznie wówczas, gdy dany komitet wierzycieli i jego członkowie działają niezależnie od zarządcy i odpowiadają wyłącznie przed wierzycielami, którzy go ustanowili.

- (52) Liczba członków komitetu wierzycieli powinna być z jednej strony wystarczająco duża, aby zapewnić różnorodność poglądów i interesów w tym Komitecie, a z drugiej strony powinna pozostać stosunkowo ograniczona, aby komitet mógł skutecznie i terminowo wykonywać swoje zadania. Państwa członkowskie powinny uściślić, kiedy i w jaki sposób należy zmienić skład wspomnianego komitetu, co może mieć miejsce w przypadku, gdy przedstawiciele nie są już w stanie działać, w tym w najlepszym interesie wierzycieli, lub chcą się wycofać. Powinny one również uściślić warunki odwoływania członków, którzy działali w sposób ciągły wbrew interesom wierzycieli.
- (53) Członkowie komitetu wierzycieli zachowują swobodę w zakresie organizacji pracy, o ile metody pracy są zgodne z prawem, przejrzyste i skuteczne. W związku z tym państwa członkowskie powinny wymagać, aby komitet wierzycieli ustalił metody pracy, określając w tym celu sposób prowadzenia posiedzeń, osoby uprawnione do uczestnictwa i głosowania oraz sposób zapewnienia bezstronności i poufności prac tego komitetu. Należy zezwolić, aby w ramach tych metod pracy określono także rolę przedstawicieli pracodawców lub przejrzystość wobec innych wierzycieli. Wierzyciele powinni mieć możliwość uczestniczenia i głosowania drogą elektroniczną lub przekazania prawa głosu osobie trzeciej, pod warunkiem że osoba ta jest należycie upoważniona. Możliwość ta byłaby szczególnie korzystna w przypadku wierzycieli zamieszkałych w innych państwach członkowskich.
- (54) Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby sąd miał prawo do określenia metod pracy komitetu wierzycieli, jeżeli nie zostaną one ustanowione bezzwłocznie. Komisja powinna ustanowić standardowe metody pracy, które powinny ułatwić zadanie komitetu wierzycieli i ograniczyć potrzebę interwencji sądów w przypadku braku metod pracy.
- (55) Komitetowi wierzycieli należy przyznać wystarczające prawa, aby mógł sprawnie i skutecznie wykonywać swoje funkcje. Państwa członkowskie powinny zapewnić komitetowi wierzycieli możliwość kontaktowania się w razie potrzeby z zarządcami, sądami, dłużnikiem, doradcami zewnętrznymi i reprezentowanymi przez siebie wierzycielami, aby umożliwić temu komitetowi formułowanie i przekazywanie opinii w sprawach będących przedmiotem bezpośredniego zainteresowania wierzycieli i mających dla nich znaczenie oraz aby opinię tę należycie uwzględniono w postępowaniu. Państwa członkowskie mogą również upoważnić komitet wierzycieli do podejmowania decyzji.
- (56) Z uwagi na fakt, że funkcjonowanie komitetu wierzycieli wiąże się z wydatkami, państwa członkowskie powinny z góry określić, kto je ponosi. Państwa członkowskie powinny także ustanowić zabezpieczenia, aby zapobiec sytuacji, w której koszty komitetu wierzycieli prowadzą do nieproporcjonalnego zmniejszenia wysokości kwoty odzyskanej z masy upadłości.
- (57) Aby zachęcić wierzycieli do członkostwa w Komitecie wierzycieli, państwa członkowskie powinny ograniczyć ich indywidualną odpowiedzialność cywilną w przypadku pełnienia funkcji zgodnie z niniejszą dyrektywą. Członkowie komitetu wierzycieli, którzy podczas pełnienia swoich funkcji dopuszczają się oszustwa lub zaniedbania, mogą jednak zostać odwołani i pociągnięci do odpowiedzialności za swoje działania. W takich przypadkach państwa członkowskie powinny przewidzieć, że członkowie ci ponoszą indywidualną odpowiedzialność za szkodę spowodowaną ich niewłaściwym postępowaniem.

- (58) Aby zapewnić większą przejrzystość kluczowych cech krajowych postępowań upadłościowych, a w szczególności pomóc wierzycielom transgranicznym w oszacowaniu, co by się stało, gdyby ich inwestycje objęto postępowaniem upadłościowym, inwestorzy i potencjalni inwestorzy powinni mieć łatwy dostęp do tych informacji w uprzednio określonym, porównywalnym i przyjaznym dla użytkownika formacie. Państwa członkowskie powinny przygotować i udostępnić publicznie standardowe zestawienie kluczowych informacji. Dokument ten miałby kluczowe znaczenie dla potencjalnych inwestorów do celu dokonania „pobieżnej” oceny przepisów dotyczących postępowań upadłościowych w danym państwie członkowskim. Wspomniany dokument powinien zawierać wystarczające wyjaśnienia, aby czytelnik mógł zrozumieć zawarte w nim informacje bez konieczności sięgania do innych dokumentów. Zestawienie kluczowych informacji powinno zwłaszcza obejmować praktyczne informacje na temat przesłanki wszczęcia postępowania upadłościowego, jak również na temat kroków, jakie należy podjąć w celu złożenia wniosku o wszczęcie postępowania upadłościowego lub zgłoszenia na piśmie wierzytelności.
- (59) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011.
- (60) Ponieważ cele niniejszej dyrektywy nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie ze względu na fakt, że różnice pomiędzy krajowymi ramami dotyczącymi upadłości utrudniałyby w dalszym ciągu swobodny przepływ kapitału i swobodę przedsiębiorczości, możliwe natomiast jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule, niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.
- (61) Niniejsza dyrektywa nie narusza praw podstawowych i jest zgodna z zasadami uznanymi w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, w szczególności jeżeli chodzi o prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego (art. 7 Karty), prawo do ochrony danych osobowych (art. 8 Karty), wolność wyboru zawodu i prawo do podejmowania pracy (art. 15 Karty), wolność prowadzenia działalności gospodarczej (art. 16 Karty), prawo własności (art. 17 Karty), prawo pracowników do informacji i konsultacji (art. 27 Karty), jak również prawo dostępu do bezstronnego sądu (art. 47 ust. 2 Karty).
- (62) Do przetwarzania danych osobowych do celów niniejszej dyrektywy zastosowanie ma rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679³⁸. Do przetwarzania danych osobowych przez instytucje i organy Unii do celów niniejszej dyrektywy zastosowanie ma rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725³⁹.

³⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

³⁹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji nr 1247/2002/WE (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 39).

(63) Zgodnie z art. 42 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 skonsultowano się z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych; swoją opinię wydał on w dniu [Urząd Publikacji: proszę dodać datę publikacji],

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Tytuł I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

1. Niniejsza dyrektywa ustanawia wspólne przepisy dotyczące:
 - a) pozwów o stwierdzenie bezskuteczności czynności;
 - b) śledzenia aktywów wchodzących w skład masy upadłości;
 - c) postępowań w trybie przygotowanej likwidacji;
 - d) obowiązku złożenia przez członków zarządu wniosku o wszczęcie postępowania upadłościowego;
 - e) uproszczonych postępowań likwidacyjnych dla mikroprzedsiębiorstw;
 - f) komitetów wierzycieli;
 - g) sporządzenia przez państwa członkowskie zestawienia kluczowych informacji na temat niektórych elementów ich prawa krajowego w zakresie postępowań upadłościowych.

2. Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do postępowań, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, jeżeli dotyczą one dłużników będących:
 - a) zakładami ubezpieczeń lub zakładami reasekuracji w rozumieniu art. 13 pkt 1 i 4 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE;
 - b) instytucjami kredytowymi w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013;
 - c) firmami inwestycyjnymi lub przedsiębiorstwami zbiorowego inwestowania w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 2 i 7 rozporządzenia (UE) nr 575/2013;
 - d) kontrahentami centralnymi w rozumieniu art. 2 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012;
 - e) centralnymi depozytami papierów wartościowych w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 909/2014;
 - f) innymi instytucjami lub podmiotami finansowymi wymienionymi w art. 1 ust. 1 akapit pierwszy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/59/UE;
 - g) podmiotami publicznymi podlegającymi prawu krajowemu;
 - h) osobami fizycznymi, z wyjątkiem przedsiębiorców oraz, w odniesieniu do procedur umorzenia długów, tych założycieli, właścicieli lub współników w mikroprzedsiębiorstwach z nieograniczoną odpowiedzialnością, którzy osobiście odpowiadają za długi dłużnika.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

- a) „zarządca” oznacza nadzorcę powoływanego przez organ sądowy lub administracyjny w postępowaniach dotyczących restrukturyzacji, niewypłacalności i umorzenia długów, o którym mowa w art. 26 dyrektywy (UE) 2019/1023;
- b) „sąd” oznacza organ sądowy państwa członkowskiego;
- c) „właściwy organ” oznacza organ sądowy lub administracyjny państwa członkowskiego, który odpowiada za prowadzenie uproszczonych postępowań likwidacyjnych lub nadzór nad nimi, zgodnie z tytułem VI niniejszej dyrektywy;
- d) „scentralizowane rejestry rachunków bankowych” oznaczają scentralizowane automatyczne mechanizmy, takie jak centralne rejestry lub centralne systemy wyszukiwania danych elektronicznych, wprowadzone zgodnie z art. 32a ust. 1 dyrektywy (UE) 2015/849;
- e) „rejestr beneficjentów rzeczywistych” oznacza krajowe centralne rejestry informacji o beneficjentach rzeczywistych, o których mowa w art. 30 i 31 dyrektywy (UE) 2015/849;
- f) „czynność prawna” oznacza każde zachowanie, w tym zaniechanie, wywołujące skutek prawny;
- g) „umowa niewykonana” oznacza umowę pomiędzy dłużnikiem a jednym lub większą liczbą kontrahentów, na mocy której strony mają jeszcze niewykonane zobowiązania w momencie wszczęcia postępowania upadłościowego na etapie likwidacji, o którym mowa w tytule IV;
- h) „kryterium ochrony najlepszych interesów wierzycieli” oznacza kryterium, zgodnie z którym żaden wierzyciel nie znalazłby się w gorszej sytuacji w przypadku likwidacji w postępowaniu w trybie przygotowanej likwidacji, niż ta, w jakiej taki wierzyciel znalazłby się, gdyby zastosowano normalną kolejność zaspokajania w postępowaniu likwidacyjnym w przypadku stopniowej likwidacji;
- i) „finansowanie przejściowe” oznacza każdą nową pomoc finansową zapewnianą przez istniejącego lub nowego wierzyciela, która obejmuje co najmniej pomoc finansową w okresie postępowania w trybie przygotowanej likwidacji, i która jest racjonalna i niezwłocznie konieczna, aby zapewnić kontynuowanie działalności przedsiębiorstwa dłużnika lub części tego przedsiębiorstwa lub aby utrzymać lub zwiększyć wartość tego przedsiębiorstwa;
- j) „mikroprzedsiębiorstwo” oznacza mikroprzedsiębiorstwo w rozumieniu załącznika do zalecenia Komisji 2003/361/WE;
- k) „mikroprzedsiębiorstwo z nieograniczoną odpowiedzialnością” oznacza mikroprzedsiębiorstwo posiadające odrębną osobowość prawną albo jej pozbawione i niezapewniające ochrony wynikającej z ograniczonej odpowiedzialności któremukolwiek z założycieli, właścicieli lub wspólników;

- l) „przedsiębiorca” oznacza przedsiębiorcę w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 9 dyrektywy (UE) 2019/1023;
- m) „całkowite umorzenie długów” oznacza sytuację, w której (i) uniemożliwia się egzekucję niespłaconych zobowiązań podlegających umorzeniu od przedsiębiorców lub od osób fizycznych, które są założycielami, właścicielami lub współnikami w mikroprzedsiębiorstwie z nieograniczoną odpowiedzialnością i osobiście odpowiadają za długi tego mikroprzedsiębiorstwa, lub (ii) niespłacone zobowiązania podlegające umorzeniu jako takie zostają umorzone w ramach uproszczonego postępowania likwidacyjnego;
- n) „plan spłaty wierzycieli” oznacza plan wypłat wierzycielom określonych kwot w określonych terminach przez osobę fizyczną korzystającą z całkowitego umorzenia długów lub plan określający okresowe przekazywanie wierzycielom pewnej części dochodu do dyspozycji danej osoby fizycznej w okresie wymaganym do uzyskania umorzenia długów;
- o) „komitet wierzycieli” oznacza organ przedstawicielski wierzycieli ustanowiony zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi postępowań upadłościowych, posiadający uprawnienia konsultacyjne i inne określone w tych przepisach;
- p) „postępowanie w trybie przygotowanej likwidacji” oznacza przyspieszone postępowanie likwidacyjne, które umożliwia sprzedaż całości lub części przedsiębiorstwa dłużnika, na zasadzie kontynuacji działalności, na rzecz najlepszego oferenta w celu likwidacji aktywów tego dłużnika w wyniku jego stwierdzonej niewypłacalności;
- q) „strona blisko powiązana z dłużnikiem” oznacza osoby, w tym osoby prawne, mające uprzywilejowany dostęp do niepublicznych informacji dotyczących spraw danego dłużnika.

W przypadku gdy dłużnik jest osobą fizyczną, do blisko powiązanych stron zalicza się w szczególności:

- (i) małżonka (małżonkę) lub partnera (partnerkę) dłużnika;
- (ii) wstępnych, zstępnych i rodzeństwo dłużnika lub jego małżonka (małżonki), lub partnera (partnerki), a także małżonków (małżonki) lub partnerów (partnerki) tych osób;
- (iii) osoby mieszkające w gospodarstwie domowym dłużnika;
- (iv) osoby, które pracują na rzecz dłużnika na podstawie umowy o pracę z dostępem do niepublicznych informacji dotyczących spraw dłużnika albo w inny sposób wykonują zadania, dzięki którym mają dostęp do niepublicznych informacji dotyczących spraw tego dłużnika, w tym doradców, księgowych lub notariuszy;
- (v) osoby prawne, w których dłużnik lub jedna z osób, o których mowa w ppkt (i)–(iv) niniejszego akapitu, jest członkiem organów administrujących, zarządzających lub nadzorczych lub wykonuje zadania, dzięki którym ma dostęp do niepublicznych informacji dotyczących spraw dłużnika.

W przypadku gdy dłużnik jest osobą prawną, do blisko powiązanych stron zalicza się w szczególności:

- (i) każdego członka organów administrujących, zarządzających lub nadzorczych dłużnika;
- (ii) udziałowców posiadających udział kontrolny w dłużniku;
- (iii) osoby pełniące funkcje podobne do tych, które pełnią osoby wymienione w ppkt (i);
- (iv) osoby, które zgodnie z akapitem drugim są blisko powiązane z osobami wymienionymi w ppkt (i), (ii) oraz (iii) niniejszego akapitu.

Artykuł 3

Właściwy punkt w czasie do celów określenia bliskiego powiązania

Punktem w czasie do celów ustalenia, czy strona jest blisko powiązana z dłużnikiem, jest:

- a) do celów tytułu II – dzień, w którym czynność prawna będąca przedmiotem pozwu o stwierdzenie bezskuteczności czynności została dopełniona, albo trzy miesiące przed jej dopełnieniem;
- b) do celów tytułu IV – dzień rozpoczęcia etapu przygotowawczego albo trzy miesiące przed rozpoczęciem tego etapu.

Tytuł II

POZWY O STWIERDZENIE BEZSKUTECZNOŚCI CZYNNOŚCI

Rozdział 1

Przepisy ogólne dotyczące pozwów o stwierdzenie bezskuteczności czynności

Artykuł 4

Ogólne warunki wstępne dotyczące pozwów o stwierdzenie bezskuteczności czynności

Państwa członkowskie zapewniają, aby czynności prawne, których dopełniono przed wszczęciem postępowania upadłościowego ze szkodą dla ogółu wierzycieli, można było uznać za nieważne na warunkach określonych w rozdziale 2 niniejszego tytułu.

Artykuł 5

Związek z przepisami krajowymi

Niniejsza dyrektywa nie stanowi przeszkody dla państw członkowskich w przyjęciu lub utrzymaniu w mocy przepisów dotyczących nieważności, zaskarżenia lub względnej bezskuteczności czynności prawnych przynoszących szkodę ogółowi wierzycieli w kontekście postępowania upadłościowego, jeżeli w takich przepisach zapewniono większą ochronę ogółu wierzycieli niż w przepisach określonych w rozdziale 2 niniejszego tytułu.

Rozdział 2

Szczególne warunki dotyczące pozwów o stwierdzenie bezskuteczności czynności

Artykuł 6

Uprzywilejowanie

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby czynności prawne przynoszące korzyść wierzycielowi lub grupie wierzycieli przez spłatę, zabezpieczenie lub w jakikolwiek inny sposób mogły zostać uznane za nieważne, jeżeli zostały dopełnione:
 - a) w ciągu trzech miesięcy przed złożeniem wniosku o wszczęcie postępowania upadłościowego, pod warunkiem że dłużnik nie był w stanie spłacić swoich wymagalnych długów albo
 - b) po złożeniu wniosku o wszczęcie postępowania upadłościowego.

Jeżeli kilka osób złożyło wniosek o wszczęcie postępowania upadłościowego wobec tego samego dłużnika, za początek trzymiesięcznego okresu, o którym mowa w akapicie pierwszym lit. a), uznaje się moment złożenia pierwszego dopuszczalnego wniosku.

2. Jeżeli roszczenie finansowe wierzyciela zostało zaspokojone lub zabezpieczone w należyty sposób, państwa członkowskie zapewniają, aby czynność prawną można było uznać za nieważną wyłącznie wtedy, gdy:
 - a) spełnione są warunki określone w ust. 1; oraz
 - b) wierzyciel wiedział lub powinien był wiedzieć, że dłużnik nie jest w stanie spłacić swoich wymagalnych długów lub że złożono wniosek o wszczęcie postępowania upadłościowego.

Wiedza wierzyciela, o której mowa w akapicie pierwszym lit. b), jest domniemana, jeżeli wierzyciel był stroną blisko powiązaną z dłużnikiem.

3. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 i 2 państwa członkowskie zapewniają, aby następujących czynności prawnych nie można było uznać za nieważne:
 - a) czynności prawnych dokonanych bezpośrednio za godziwym wynagrodzeniem na korzyść masy upadłości;
 - b) płatności weksłami lub czekami, w przypadku gdy w prawie regulującym weksle lub чеки zakazano roszczeń odbiorcy wynikających z weksla lub czeku wobec innych dłużników wekslowych lub czekowych, takich jak poręczyciele, trasant lub trasat, jeżeli odmawia zapłaty dłużnikowi;
 - c) czynności prawnych, które nie podlegają pozwom o stwierdzenie bezskuteczności czynności zgodnie z dyrektywą 98/26/WE i dyrektywą 2002/47/WE.

Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku płatności weksłami lub czekami, o których mowa w akapicie pierwszym lit. b), kwotę zapłaconą wekslem lub czekiem zwracał ostatni poręczyciel albo – jeżeli indosował on weksel na rzecz strony trzeciej – ta strona trzecia, jeżeli ostatni poręczyciel lub strona trzecia wiedzieli lub powinni byli wiedzieć, że dłużnik nie jest w stanie spłacić swoich wymagalnych długów lub że wniosek o wszczęcie postępowania upadłościowego

złożono w chwili indosowania weksla lub zlecenia jego indosowania. Wiedza ta jest domniemana, jeżeli ostatni poręczyciel lub strona trzecia byli stronami blisko powiązanymi z dłużnikiem.

Artykuł 7

Czynności prawne dokonywane bez wynagrodzenia lub za ewidentnie niedostatecznym wynagrodzeniem

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby czynności prawne dłużnika dokonane bez wynagrodzenia lub za ewidentnie niedostatecznym wynagrodzeniem można było uznać za nieważne, jeżeli dopełniono ich w okresie jednego roku przed złożeniem wniosku o wszczęcie postępowania upadłościowego lub po złożeniu takiego wniosku.
2. Ust. 1 nie ma zastosowania do darowizn ani datków pieniężnych o wartości symbolicznej.
3. Jeżeli kilka osób złożyło wnioski o wszczęcie postępowania upadłościowego wobec tego samego dłużnika, za początek jednorocznego okresu, o którym mowa w ust. 1, uznaje się moment złożenia pierwszego dopuszczalnego wniosku.

Artykuł 8

Czynności prawne umyślnie szkodliwe dla wierzycieli

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby czynności prawne, poprzez które dłużnik umyślnie spowodował szkodę dla ogółu wierzycieli, można było uznać za nieważne, jeżeli spełnione są oba następujące warunki:
 - a) czynności tych dopełniono w okresie czterech lat przed złożeniem wniosku o wszczęcie postępowania upadłościowego lub po złożeniu takiego wniosku;
 - b) druga strona czynności prawnej wiedziała lub powinna była wiedzieć o zamiarze dłużnika, aby spowodować szkodę dla ogółu wierzycieli.Wiedza, o której mowa w akapicie pierwszym lit. b), jest domniemana, jeżeli druga strona czynności prawnej była stroną blisko powiązaną z dłużnikiem.
2. Jeżeli kilka osób złożyło wnioski o wszczęcie postępowania upadłościowego wobec tego samego dłużnika, za początek czteroletniego okresu, o którym mowa w ust. 1 akapit pierwszy lit. a), uznaje się moment złożenia pierwszego dopuszczalnego wniosku.

Rozdział 3

Konsekwencje pozwów o stwierdzenie bezskuteczności czynności

Artykuł 9

Konsekwencje ogólne

1. Państwo członkowskie zapewnia, aby w celu uzyskania spłaty z danej masy upadłości nie można było powoływać się na roszczenia, prawa lub zobowiązania wynikające z czynności prawnych, które uznano za nieważne na podstawie rozdziału 2 niniejszego tytułu.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby strona, która odniosła korzyść z czynności prawnej uznanej za nieważną, była zobowiązana do pełnej rekompensaty na rzecz danej masy upadłości z tytułu szkody wyrządzonej wierzycielom przez tę czynność prawną.
Na fakt, że wzbogacenie wynikające z czynności prawnej uznanej za nieważną nie jest już dostępne w mieniu strony, która odniosła korzyść z tej czynności prawnej („wygaśnięcie wzbogacenia”), można powołać się wyłącznie wtedy, gdy strona ta nie wiedziała ani nie powinna była wiedzieć o okolicznościach stanowiących podstawę pozwu o stwierdzenie bezskuteczności czynności.
3. Państwa członkowskie zapewniają, aby termin przedawnienia wszystkich roszczeń wynikających z czynności prawnej, którą można uznać za nieważną wobec drugiej strony, wynosił trzy lata od daty wszczęcia postępowania upadłościowego.
4. Państwa członkowskie zapewniają, aby roszczenie mające na celu uzyskanie pełnej rekompensaty zgodnie z ust. 2 akapit pierwszy można było przenieść na wierzyciela lub stronę trzecią.
5. Państwa członkowskie zapewniają, aby strona, którą zobowiązano do rekompensaty na rzecz masy upadłości zgodnie z ust. 2 akapit pierwszy, nie mogła potrącić tego zobowiązania od swoich roszczeń względem tej masy upadłości.
6. Niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla powództw na podstawie ogólnego prawa cywilnego i handlowego o naprawienie szkód poniesionych przez wierzycieli w wyniku czynności prawnej, którą można uznać za nieważną.

Artykuł 10

Konsekwencje dla strony, która odniosła korzyść z czynności prawnej uznanej za nieważną

1. Państwa członkowskie zapewniają odnowienie wszelkich roszczeń strony, które zaspokojono poprzez czynność prawną uznaną za nieważną, jeżeli i w zakresie, w jakim strona, która odniosła korzyść z tej czynności prawnej, zrekompensuje na rzecz masy upadłości szkodę spowodowaną tą czynnością prawną.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby dowolne świadczenie wzajemne strony, która odniosła korzyść z czynności prawnej uznanej za nieważną, wykonane po świadczeniu dłużnika na podstawie tej czynności prawnej lub w natychmiastowej wymianie za to świadczenie, zostało zwrócone z masy upadłości w zakresie, w jakim to świadczenie wzajemne jest nadal dostępne w masie upadłości w formie dającej się odróżnić od reszty masy upadłości lub masa ta jest nadal wzbogacona o jego wartość.

We wszystkich przypadkach nieobjętych akapitem pierwszym strona, która odniosła korzyść z czynności prawnej uznanej za nieważną, może wystąpić z roszczeniami o rekompensatę z tytułu świadczenia wzajemnego. Do celów ustalenia kolejności spłacania wierzytelności w postępowaniu upadłościowym uznaje się, że roszczenie to powstało przed wszczęciem postępowania upadłościowego.

Artykuł 11

Odpowiedzialność stron trzecich

1. Państwa członkowskie zapewniają wykonalność praw określonych w art. 9 wobec spadkobiercy lub innego następcy prawnego, pod tytułem ogólnym, strony, która odniosła korzyść z czynności prawnej uznanej za nieważną.
2. Państwa członkowskie zapewniają wykonalność praw określonych w art. 9 także wobec każdego następcy drugiej strony czynności prawnej uznanej za nieważną, który jest osobą fizyczną, jeżeli spełniono jeden z następujących warunków:
 - a) następca nabył składnik aktywów bez wynagrodzenia lub za ewidentnie niedostatecznym wynagrodzeniem;
 - b) następca wiedział lub powinien był wiedzieć o okolicznościach stanowiących podstawę pozwu o stwierdzenie bezskuteczności czynności.

Wiedza, o której mowa w akapicie pierwszym lit. b), jest domniemana, jeżeli następca będący osobą fizyczną jest stroną blisko powiązaną ze stroną, która odniosła korzyść z czynności prawnej uznanej za nieważną.

Artykuł 12

Stosunek do innych instrumentów prawnych

1. Przepisy niniejszego tytułu nie mają wpływu na art. 17 i 18 dyrektywy (UE) 2019/1023.

Tytuł III ŚLEDZENIE AKTYWÓW WCHODZĄCYCH W SKŁAD MASY UPADŁOŚCI

Rozdział 1

Dostęp wyznaczonych sądów do informacji o rachunkach bankowych

Artykuł 13

Wyznaczone sądy

1. Każde państwo członkowskie wyznacza spośród swoich sądów, które są właściwe do rozpoznawania spraw związanych z postępowaniami dotyczącymi restrukturyzacji, niewypłacalności i umorzenia długów, sądy uprawnione do dostępu do krajowego scentralizowanego rejestru rachunków bankowych ustanowionego zgodnie z art. 32a dyrektywy (UE) 2015/849 i wyszukiwania w nim („wyznaczone sądy”).
2. Każde państwo członkowskie powiadamia Komisję o swoich wyznaczonych sądach do [6 miesięcy od daty transpozycji] oraz powiadamia Komisję o wszelkich zmianach w tym zakresie. Komisja publikuje te powiadomienia w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 14

Dostęp wyznaczonych sądów do informacji o rachunkach bankowych i wyszukiwanie tych informacji

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby na wniosek zarządcy powołanego w toczącym się postępowaniu upadłościowym wyznaczone sądy były uprawnione do bezpośredniego i natychmiastowego dostępu do informacji o rachunkach bankowych wymienionych w art. 32a ust. 3 dyrektywy (UE) 2015/849 oraz ich wyszukiwania, w razie potrzeby, do celów identyfikacji i śledzenia aktywów wchodzących w skład masy upadłości dłużnika w tym postępowaniu, w tym składników będących przedmiotem pozwów o stwierdzenie bezskuteczności czynności.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby na wniosek zarządcy powołanego w toczącym się postępowaniu upadłościowym wyznaczone sądy były uprawnione do bezpośredniego i natychmiastowego dostępu do informacji o rachunkach bankowych w innych państwach członkowskich oraz ich wyszukiwania, dostępnymi za pośrednictwem pojedynczego punktu dostępu do rejestrów rachunków bankowych ustanowionego zgodnie z art. XX dyrektywy (UE) RRRR/XX [*Urząd Publikacji: nowa dyrektywa w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy*], w razie potrzeby do celów identyfikacji i śledzenia aktywów wchodzących w skład masy upadłości dłużnika w tym postępowaniu, w tym składników będących przedmiotem pozwów o stwierdzenie bezskuteczności czynności.
3. Dodatkowe informacje, które państwa członkowskie uznają za mające zasadnicze znaczenie i włączają do scentralizowanych rejestrów rachunków bankowych zgodnie z art. 32a ust. 4 dyrektywy (UE) 2015/849, nie są dostępne dla wyznaczonych sądów i nie mogą być przez nie wyszukiwane.
4. Do celów ust. 1 i 2 dostęp i wyszukiwanie uznaje się za bezpośrednie i natychmiastowe między innymi w przypadku, gdy organy krajowe prowadzące centralne rejestry rachunków bankowych przekazują informacje o rachunkach bankowych wyznaczonym sądom niezwłocznie za pośrednictwem automatycznego mechanizmu, o ile w wymagane dane lub informacje nie może ingerować żadna instytucja pośrednia.

Artykuł 15

Warunki dostępu do informacji i ich wyszukiwania przez wyznaczone sądy

1. Z dostępu do informacji o rachunkach bankowych i możliwości ich wyszukiwania zgodnie z art. 14 korzysta wyłącznie w poszczególnych przypadkach personel każdego wyznaczonego sądu, który został specjalnie wyznaczony i upoważniony do wykonywania tych zadań.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby:
 - a) pracownicy wyznaczonych sądów zachowywali wysokie standardy zawodowe w zakresie poufności i ochrony danych, cechowali się wysoką etyką zawodową i mieli odpowiednie kwalifikacje;
 - b) wdrożono środki techniczne i organizacyjne zapewniające bezpieczeństwo danych zgodnie z wysokimi standardami technologicznymi do celów wykonywania przez wyznaczone sądy uprawnień dotyczących dostępu do informacji o rachunkach bankowych i ich wyszukiwania zgodnie z art. 14.

Artykuł 16

Monitorowanie dostępu do informacji i ich wyszukiwania przez wyznaczone sądy

1. Państwa członkowskie stanowią, że organy prowadzące scentralizowane rejestry rachunków bankowych zapewniają rejestrowanie logów każdorazowego skorzystania przez wyznaczony sąd z dostępu do informacji o rachunkach bankowych oraz ich wyszukiwania. Takie logi zawierają w szczególności:
 - a) sygnaturę sprawy;
 - b) datę i godzinę zapytania lub wyszukiwania;
 - c) rodzaj danych użytych do rozpoczęcia zapytania lub wyszukiwania;
 - d) niepowtarzalne identyfikatory wyników;
 - e) nazwę wyznaczonego sądu przeglądającego rejestr;
 - f) niepowtarzalny identyfikator użytkownika przypisany pracownikowi wyznaczonego sądu, który dokonał zapytania lub wyszukiwania oraz, w stosownych przypadkach, sędziemu, który zlecił zapytanie lub wyszukiwanie, a także, o ile to możliwe, niepowtarzalny identyfikator odbiorcy wyników zapytania lub wyszukiwania.
2. Organy prowadzące scentralizowane rejestry rachunków bankowych regularnie sprawdzają logi, o których mowa w ust. 1.
3. Logów, o których mowa w ust. 1, używa się wyłącznie do monitorowania zgodności z niniejszą dyrektywą i obowiązkami wynikającymi z mających zastosowanie unijnych aktów prawnych dotyczących ochrony danych. Monitorowanie obejmuje sprawdzanie dopuszczalności wniosku i zgodności z prawem przetwarzania danych osobowych oraz sprawdzanie, czy zapewniono integralność i poufność danych osobowych. Powyższe logi są chronione za pomocą odpowiednich środków przed nieuprawnionym dostępem i usuwane pięć lat po utworzeniu, chyba że są konieczne do monitorowania trwających postępowań.

Rozdział 2

Dostęp zarządców do informacji o beneficjentach rzeczywistych

Artykuł 17

Dostęp zarządców do informacji o beneficjentach rzeczywistych

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby zarządcy, podczas identyfikacji i śledzenia aktywów mających znaczenie dla postępowania upadłościowego, w związku z którym powołano tych zarządców, mieli w odpowiednim czasie dostęp do informacji, o których mowa w art. 30 ust. 5 akapit drugi i w art. 31 ust. 4 akapit drugi dyrektywy (UE) 2015/849, które przechowuje się w rejestrach beneficjentów rzeczywistych ustanowionych w państwach członkowskich i które są dostępne za pośrednictwem systemu integracji rejestrów beneficjentów rzeczywistych ustanowionego zgodnie z art. 30 ust. 10 i art. 31 ust. 9 dyrektywy (UE) 2015/849.
2. Dostęp zarządców do informacji zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu stanowi prawnie uzasadniony interes, w każdym przypadku gdy jest on niezbędny do identyfikacji i śledzenia aktywów wchodzących w skład masy upadłości dłużnika w toczącym się postępowaniu upadłościowym oraz jest ograniczony do następujących informacji:
 - a) imienia i nazwiska, miesiąca i roku urodzenia, państwa zamieszkania i obywatelstwa właściciela prawnego;

- b) charakteru i zakresu kontroli sprawowanej przez beneficjenta rzeczywistego.

Rozdział 3

Dostęp zarządców do krajowych rejestrów aktywów

Artykuł 18

Dostęp zarządców do krajowych rejestrów aktywów

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby zarządcy, niezależnie od państwa członkowskiego, w którym ich powołano, mieli bezpośredni i szybki dostęp do krajowych rejestrów aktywów wymienionych w załączniku, znajdujących się na terytorium tych państw, jeżeli dostępny jest taki rejestr.
2. W odniesieniu do dostępu do krajowych rejestrów aktywów wymienionych w załączniku każde państwo członkowskie zapewnia, aby zarządcy powołani w innym państwie członkowskim nie podlegali warunkom dostępu, które są formalnie lub faktycznie mniej korzystne niż warunki przyznane zarządcom powołanym w danym państwie członkowskim.

Tytuł IV

POSTĘPOWANIE W TRYBIE PRZYGOTOWANEJ LIKWIDACJI

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Artykuł 19

Postępowanie w trybie przygotowanej likwidacji

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby postępowanie w trybie przygotowanej likwidacji składało się z dwóch następujących po sobie etapów, które wskazano poniżej:
 - a) etapu przygotowawczego, którego celem jest znalezienie odpowiedniego nabywcy przedsiębiorstwa dłużnika lub części tego przedsiębiorstwa;
 - b) etapu likwidacji, którego celem jest zatwierdzenie i przeprowadzenie sprzedaży przedsiębiorstwa dłużnika lub części tego przedsiębiorstwa oraz podział środków między wierzycieli.
2. Postępowanie w trybie przygotowanej likwidacji spełnia warunki określone w niniejszym tytule. W odniesieniu do wszystkich innych kwestii, w tym kolejności spłacania wierzytelności i zasad podziału środków, państwa członkowskie stosują przepisy krajowe dotyczące postępowania likwidacyjnego, pod warunkiem że są one zgodne z prawem Unii, w tym z przepisami określonymi w niniejszym tytule.

Artykuł 20

Związek z innymi aktami prawnymi Unii

1. Etap likwidacji, o którym mowa w art. 19 ust. 1, uznaje się za postępowanie upadłościowe w rozumieniu art. 2 pkt 4 rozporządzenia (UE) 2015/848.

Podmioty monitorujące, o których mowa w art. [22](#), można uznać za zarządców w rozumieniu art. 2 pkt 5 rozporządzenia (UE) 2015/848.

2. Do celów art. 5 ust. 1 dyrektywy Rady 2001/23/WE⁴⁰ etap likwidacji uznaje się za postępowanie upadłościowe wszczęte w celu likwidacji aktywów zbywającego znajdującego się pod nadzorem właściwego organu publicznego.

Artykuł 21

Jurysdykcja w postępowaniu w trybie przygotowanej likwidacji

Sąd mający jurysdykcję w postępowaniu w trybie przygotowanej likwidacji ma jurysdykcję wyłączną w sprawach dotyczących zakresu i skutków sprzedaży przedsiębiorstwa dłużnika lub części tego przedsiębiorstwa w postępowaniu w trybie przygotowanej likwidacji w odniesieniu do długów i zobowiązań, o których mowa w art. [28](#).

Rozdział 2

Etap przygotowawczy

Artykuł 22

Podmiot monitorujący

1. Państwa członkowskie stanowią, że na wniosek dłużnika sąd wyznacza podmiot monitorujący.

Wyznaczenie podmiotu monitorującego rozpoczyna etap przygotowawczy, o którym mowa w art. [19](#) ust. 1.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmiot monitorujący:
 - a) dokumentował każdy etap procesu sprzedaży i składał z niego sprawozdania;
 - b) uzasadnił, dlaczego uważa, że proces sprzedaży jest konkurencyjny, przejrzysty, sprawiedliwy i spełnia standardy rynkowe;
 - c) zalecił najlepszego oferenta jako nabywcę w postępowaniu w trybie przygotowanej likwidacji zgodnie z art. [30](#);
 - d) stwierdził, czy uważa, że najlepsza oferta nie stanowi oczywistego naruszenia kryterium ochrony najlepszych interesów wierzycieli.

Działania podmiotu monitorującego wymienione w akapicie pierwszym są prowadzone na piśmie oraz udostępniane w formacie cyfrowym i w odpowiednim czasie wszystkim stronom uczestniczącym w etapie przygotowawczym.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby na funkcję podmiotu monitorującego można było powołać wyłącznie osoby, które spełniają oba następujące warunki:
 - a) spełniają kryteria kwalifikowalności stosowane wobec zarządców w państwie członkowskim, w którym wszczęto postępowanie w trybie przygotowanej likwidacji;
 - b) mogą zostać faktycznie powołane na zarządców w kolejnym etapie likwidacji.

⁴⁰ Dyrektywa Rady 2001/23/WE z dnia 12 marca 2001 r. w sprawie zbliżania ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do ochrony praw pracowniczych w przypadku przejęcia przedsiębiorstw, zakładów lub części przedsiębiorstw lub zakładów (Dz.U. L 82 z 22.3.2001, s. 16).

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby w trakcie etapu przygotowawczego dłużnik zachował kontrolę nad swoimi aktywami i bieżącym funkcjonowaniem przedsiębiorstwa.
5. Państwa członkowskie zapewniają, aby wynagrodzenie podmiotu monitorującego było wypłacane:
 - a) przez dłużnika, jeżeli nie następuje etap likwidacji;
 - b) z masy upadłości jako uprzywilejowany koszt administracyjny, jeżeli następuje etap likwidacji.

Artykuł 23

Wstrzymanie indywidualnych czynności egzekucyjnych

Państwa członkowskie zapewniają, aby na etapie przygotowawczym, w przypadku gdy dłużnik znajduje się w sytuacji prawdopodobieństwa niewypłacalności lub jest niewypłacalny zgodnie z prawem krajowym, mógł on skorzystać z wstrzymania indywidualnych czynności egzekucyjnych zgodnie z art. 6 i 7 dyrektywy (UE) 2019/1023, jeżeli ułatwia to płynne i skuteczne uruchomienie postępowania w trybie przygotowanej likwidacji. Podmiotu monitorującego wysłuchuje się przed podjęciem decyzji o wstrzymaniu indywidualnych czynności egzekucyjnych.

Artykuł 24

Zasady mające zastosowanie do procesu sprzedaży

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby proces sprzedaży przeprowadzony na etapie przygotowawczym był konkurencyjny, przejrzysty, sprawiedliwy i spełniał standardy rynkowe.
2. W przypadku gdy proces sprzedaży prowadzi do uzyskania wyłącznie jednej wiążącej oferty, uznaje się, że oferta ta odzwierciedla biznesową cenę rynkową.
3. Państwa członkowskie mogą odstąpić od ust. 1 wyłącznie w przypadku, gdy sąd przeprowadza aukcję publiczną na etapie likwidacji zgodnie z art. 26. W tym przypadku art. 22 ust. 2 lit. b) nie ma zastosowania.

Rozdział 3 Etap likwidacji

Artykuł 25

Powołanie zarządcy

Państwa członkowskie zapewniają, aby w chwili rozpoczęcia etapu likwidacji sąd wyznaczył podmiot monitorujący, o którym mowa w art. 22, jako zarządcę.

Artykuł 26

Zezwolenie na sprzedaż przedsiębiorstwa dłużnika lub części tego przedsiębiorstwa

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby po rozpoczęciu etapu likwidacji sąd zezwolił na sprzedaż przedsiębiorstwa dłużnika lub części tego przedsiębiorstwa nabywcy zaproponowanemu przez podmiot monitorujący, pod warunkiem że dany podmiot monitorujący wydał opinię potwierdzającą, że proces sprzedaży przeprowadzony na

etapie przygotowawczym był zgodny z wymogami określonymi w art. 22 ust. 2 i 3 oraz art. 24 ust. 1 i 2.

Sąd nie zezwala na sprzedaż, jeżeli nie są spełnione wymogi określone w art. 22 ust. 2 i 3 oraz art. 24 ust. 1 i 2. Państwa członkowskie zapewniają, aby w takim przypadku sąd kontynuował postępowanie upadłościowe.

2. W przypadku gdy państwa członkowskie stosują art. 24 ust. 3, aukcja publiczna, o której mowa w tym przepisie, trwa nie dłużej niż cztery tygodnie i rozpoczyna się w ciągu dwóch tygodni od rozpoczęcia etapu likwidacji. Jako oferta początkowa w aukcji publicznej służy oferta wybrana przez podmiot monitorujący. Państwa członkowskie dopilnowują, aby zabezpieczenia przyznane pierwotnemu oferentowi na etapie przygotowawczym, takie jak zwrot kosztów lub opłaty likwidacyjne, były współmierne i proporcjonalne oraz nie zniechęcały potencjalnie zainteresowanych stron do składania ofert na etapie likwidacji.

Artykuł 27

Cesja lub rozwiązanie umów niewykonanych

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby na nabywcę przedsiębiorstwa dłużnika lub części tego przedsiębiorstwa zostały scedowane umowy niewykonane, które są niezbędne do kontynuowania działalności dłużnika i których zawieszenie doprowadziłoby do zastoju w działalności gospodarczej. Cesja nie wymaga zgody kontrahenta lub kontrahentów dłużnika.

Akapit pierwszy nie ma zastosowania, jeżeli nabywca przedsiębiorstwa dłużnika lub części tego przedsiębiorstwa jest konkurentem kontrahenta lub kontrahentów dłużnika.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby sąd mógł zdecydować o rozwiązaniu umów niewykonanych, o których mowa w ust. 1 akapit pierwszy, o ile zachodzi jeden z następujących warunków:
 - a) rozwiązanie leży w interesie przedsiębiorstwa dłużnika lub części tego przedsiębiorstwa;
 - b) umowa niewykonana obejmuje obowiązki świadczenia usługi publicznej, w ramach których kontrahentem jest organ publiczny, a nabywca przedsiębiorstwa dłużnika lub części tego przedsiębiorstwa nie wypełnia obowiązków technicznych i prawnych związanych z realizacją usług przewidzianych w takiej umowie.

Akapit pierwszy lit. a) nie ma zastosowania do umów niewykonanych dotyczących licencji na prawa własności intelektualnej i przemysłowej.

3. Prawem właściwym dla cesji lub rozwiązania umów niewykonanych jest prawo państwa członkowskiego, w którym rozpoczęto etap likwidacji.

Artykuł 28

Długi i zobowiązania przedsiębiorstwa nabytego w ramach postępowania w trybie przygotowanej likwidacji

Państwa członkowskie zapewniają, aby nabywca nabył przedsiębiorstwo dłużnika lub część tego przedsiębiorstwa bez długów i zobowiązań, chyba że nabywca wyraźnie zgodzi się na przejęcie długów i zobowiązań tego przedsiębiorstwa lub jego części.

Artykuł 29

Przepisy szczegółowe dotyczące skutków zawieszających odwołań

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby odwołania od orzeczeń sądu dotyczących zezwolenia na sprzedaż przedsiębiorstwa dłużnika lub części tego przedsiębiorstwa lub dokonania tej sprzedaży miały skutek zawieszający wyłącznie pod warunkiem, że wnoszący odwołanie złożył zabezpieczenie odpowiednie do pokrycia ewentualnych szkód spowodowanych wstrzymaniem realizacji tej sprzedaży.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby sąd rozpatrujący odwołanie dysponował swobodą uznania w zakresie całkowitego lub częściowego zwolnienia osoby fizycznej wnoszącej odwołanie z obowiązku złożenia zabezpieczenia, jeżeli uzna takie zwolnienie za właściwe w świetle okoliczności danej sprawy.

Rozdział 4

Przepisy istotne dla obu etapów postępowania w trybie przygotowanej likwidacji

Artykuł 30

Kryteria wyboru najlepszej oferty

Państwa członkowskie zapewniają, aby kryteria wyboru najlepszej oferty w postępowaniu w trybie przygotowanej likwidacji były takie same jak kryteria stosowane przy wyborze między konkurencyjnymi ofertami w postępowaniu likwidacyjnym.

Artykuł 31

Odpowiedzialność cywilna podmiotu monitorującego i zarządcy

Państwa członkowskie zapewniają, aby podmiot monitorujący i zarządca ponosili odpowiedzialność za szkody wyrządzone przez nich wierzycielom i stronom trzecim, na których ma wpływ postępowanie w trybie przygotowanej likwidacji, w wyniku niewywiązania się z obowiązków wynikających z niniejszego tytułu.

Artykuł 32

Strony blisko powiązane z dłużnikiem w procesie sprzedaży

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby strony blisko powiązane z dłużnikiem były uprawnione do nabycia przedsiębiorstwa dłużnika lub części tego przedsiębiorstwa, o ile spełnione są wszystkie następujące warunki:
 - a) w odpowiednim czasie ujawniają one podmiotowi monitorującemu i sądowi swoje powiązanie z dłużnikiem;
 - b) pozostałe strony procesu sprzedaży otrzymują odpowiednie informacje na temat istnienia stron blisko powiązanych z dłużnikiem oraz ich powiązań z tym dłużnikiem;
 - c) strony, które nie są blisko powiązane z dłużnikiem, otrzymują wystarczająco dużo czasu na złożenie oferty.

Państwa członkowskie mogą postanowić, że w przypadku udowodnienia, iż obowiązek ujawnienia informacji, o którym mowa w akapicie pierwszym lit. a), został naruszony, sąd uchyła korzyści, o których mowa w art. [28](#).

2. W przypadku gdy oferta złożona przez stronę blisko powiązaną z dłużnikiem jest jedyną istniejącą ofertą, państwa członkowskie wprowadzają dodatkowe zabezpieczenia dotyczące zezwolenia na sprzedaż przedsiębiorstwa dłużnika lub części tego przedsiębiorstwa oraz dokonania tej sprzedaży. Zabezpieczenia te obejmują co najmniej obowiązek odrzucenia przez podmiot monitorujący i zarządcę oferty złożonej przez stronę blisko powiązaną z dłużnikiem, jeżeli oferta ta nie spełnia kryterium ochrony najlepszych interesów wierzycieli.

Artykuł 33

Środki mające na celu maksymalizację wartości przedsiębiorstwa dłużnika lub części tego przedsiębiorstwa

1. W przypadku gdy potrzebne jest finansowanie przejściowe, państwa członkowskie zapewniają, aby:
 - a) podmiot monitorujący lub zarządca podejmowali niezbędne kroki w celu uzyskania finansowania przejściowego po możliwie najniższych kosztach;
 - b) w związku z późniejszym postępowaniem upadłościowym podmioty zapewniające finansowanie przejściowe były uprawnione do otrzymania płatności z pierwszeństwem wobec innych wierzycieli, których roszczenia byłyby w przeciwnym razie tak samo lub bardziej uprzywilejowane;
 - c) podmiotom udzielającym finansowania przejściowego można było przyznać zabezpieczenia obciążające przychód ze sprzedaży w celu zagwarantowania zwrotu kosztów poniesionych przez te podmioty;
 - d) finansowanie przejściowe kwalifikowało się do potrącenia od ceny, która ma być wypłacona w ramach wybranej oferty, gdy finansowania tego udzielają zainteresowani oferenci.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby oferentom nie przyznawano praw pierwokupu.
3. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku gdy zabezpieczenia obciążają przedsiębiorstwo podlegające postępowaniu w trybie przygotowanej likwidacji, wierzyciele będący beneficjentami tych zabezpieczeń mogli potrącić swoje roszczenia we własnej ofercie wyłącznie pod warunkiem, że wartość tych roszczeń jest znacznie niższa od wartości rynkowej przedsiębiorstwa.

Artykuł 34

Ochrona interesów wierzycieli

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby wierzyciele oraz udziałowcy przedsiębiorstwa dłużnika mieli prawo do bycia wysłuchanym przez sąd przed wydaniem zezwolenia na sprzedaż przedsiębiorstwa dłużnika lub części tego przedsiębiorstwa lub dokonaniem tej sprzedaży.

Państwa członkowskie ustanawiają szczegółowe przepisy w celu zapewnienia skuteczności prawa do bycia wysłuchanym na podstawie akapitu pierwszego.
2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 państwa członkowskie mogą nie przyznać w przepisach prawa do bycia wysłuchanym:

- a) wierzycielom lub udziałowcom, którzy nie otrzymają żadnej płatności ani nie zachowają żadnych odsetek zgodnie z normalną kolejnością zaspokajania w postępowaniu likwidacyjnym na podstawie prawa krajowego;
 - b) wierzycielom z tytułu umów niewykonanych, których roszczenia wobec dłużnika powstały przed wydaniem zezwolenia na sprzedaż przedsiębiorstwa dłużnika lub części tego przedsiębiorstwa i mają zostać w pełni spłacone zgodnie z warunkami oferty w ramach postępowania w trybie przygotowanej likwidacji.
3. Państwa członkowskie zapewniają, aby w postępowaniu w trybie przygotowanej likwidacji zabezpieczenia były zwalniane na podstawie takich samych wymogów, jakie obowiązywałyby w postępowaniu likwidacyjnym.
 4. Państwa członkowskie, w których do zwolnienia zabezpieczenia w postępowaniu likwidacyjnym wymagana jest zgoda wierzycieli wierzytelności zabezpieczonych, mogą odstąpić od wymagania takiej zgody pod warunkiem, że zabezpieczenia dotyczą aktywów, które są niezbędne do kontynuowania bieżącej działalności przedsiębiorstwa lub części tej działalności oraz o ile spełniony jest jeden z następujących warunków:
 - a) wierzyciele wierzytelności zabezpieczonych nie wykażą, że oferta w ramach postępowania w trybie przygotowanej likwidacji nie spełnia kryterium ochrony najlepszych interesów wierzycieli;
 - b) wierzyciele wierzytelności zabezpieczonych nie złożyli (bezpośrednio ani za pośrednictwem strony trzeciej) alternatywnej wiążącej oferty nabycia, która umożliwia uzyskanie bardziej korzystnego zwrotu z masy upadłości niż proponowana oferta w ramach postępowania w trybie przygotowanej likwidacji.

Artykuł 35

Wpływ procedur z zakresu prawa konkurencji na terminy lub pomyślny wynik oferty

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmiot monitorujący ułatwiał przedstawienie ofert alternatywnych w przypadku znacznego ryzyka opóźnienia wynikającego z procedury opartej na prawie konkurencji lub z wydania przez organ ochrony konkurencji decyzji odmownej w związku z ofertą złożoną na etapie przygotowawczym.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmiot monitorujący mógł otrzymywać informacje na temat właściwych procedur z zakresu prawa konkurencji oraz ich wyników, które mogą wpłynąć na termin lub pomyślny wynik oferty, w szczególności dzięki ujawnianiu informacji przez oferentów lub – w stosownych przypadkach – złożeniu oświadczenia o odstąpieniu od wymiany informacji z organami ochrony konkurencji. W tym względzie podmiot monitorujący jest zobowiązany do zachowania pełnej poufności.
3. Jeżeli oferta pociąga za sobą znaczne ryzyko opóźnienia, o którym mowa w ust. 1, państwa członkowskie zapewniają możliwość odrzucenia oferty, o ile zastosowanie mają oba następujące warunki:
 - a) oferta taka nie jest jedyną istniejącą ofertą;

- b) opóźnienie w zawarciu umowy sprzedaży z danym oferentem w ramach postępowania w trybie przygotowanej likwidacji spowodowałoby szkodę dla działalności prowadzonej przez dłużnika lub części tej działalności.

Tytuł V

OBOWIĄZEK CZŁONKÓW ZARZĄDU W ZAKRESIE WYSTĄPIENIA O WSZCZĘCIE POSTĘPOWANIA UPADŁOŚCIOWEGO I ICH ODPOWIEDZIALNOŚĆ CYWILNA

Artykuł 36

Obowiązek wystąpienia o wszczęcie postępowania upadłościowego

Państwa członkowskie zapewniają, aby w sytuacji, gdy osoba prawna stanie się niewypłacalna, członkowie jej zarządu byli zobowiązani do złożenia w sądzie wniosku o wszczęcie postępowania upadłościowego w terminie nieprzekraczającym 3 miesięcy od dnia, w którym członkowie zarządu dowiedzieli się – lub można w sposób uzasadniony oczekiwać, że dowiedzieli się – o niewypłacalności tej osoby prawnej.

Artykuł 37

Odpowiedzialność cywilna członków zarządu

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby członkowie zarządu niewypłacalnej osoby prawnej byli odpowiedzialni za szkody poniesione przez wierzycieli w wyniku niewywiązania się przez członków zarządu z obowiązku określonego w art. 36.
2. Ust. 1 pozostaje bez uszczerbku dla przepisów krajowych dotyczących odpowiedzialności cywilnej za naruszenie przez członków zarządu obowiązku złożenia wniosku o wszczęcie postępowania upadłościowego określonego w art. 36.

Tytuł VI

LIKWIDACJA NIEWYPŁACALNYCH MIKROPRZEDSIĘBIORSTW

Rozdział 1

Zasady ogólne

Artykuł 38

Zasady dotyczące likwidacji mikroprzedsiębiorstw

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku niewypłacalności mikroprzedsiębiorstwa miały dostęp do uproszczonego postępowania likwidacyjnego zgodnego z przepisami ustanowionymi w niniejszym tytule.
2. Na potrzeby uproszczonego postępowania likwidacyjnego mikroprzedsiębiorstwo uznaje się za niewypłacalne, jeśli co do zasady nie jest w stanie spłacać swoich długów w terminie wymagalności. Państwa członkowskie określają warunki, od których zależy uznanie mikroprzedsiębiorstwa za zasadniczo niezdolne do spłaty

długów w terminie wymagalności, oraz zapewniają, aby warunki te były jasne, proste i łatwe do ustalenia przez dane mikroprzedsiębiorstwo.

3. Nie można odmówić wszczęcia i prowadzenia uproszczonego postępowania likwidacyjnego z tego powodu, że dłużnik nie posiada żadnych aktywów lub jego aktywa nie wystarczają do pokrycia kosztów uproszczonego postępowania likwidacyjnego.
4. W sytuacjach określonych w ust. 3 państwa członkowskie zapewniają pokrycie kosztów uproszczonego postępowania likwidacyjnego.

Artykuł 39

Zarządca

Państwa członkowskie zapewniają, aby w uproszczonym postępowaniu likwidacyjnym powołanie zarządcy było możliwe wyłącznie wówczas, gdy spełnione są oba poniższe warunki:

- a) o takie powołanie wystąpi dłużnik, wierzyciel lub grupa wierzycieli;
- b) koszty interwencji zarządcy mogą zostać sfinansowane z masy upadłości lub przez stronę, która wystąpiła o powołanie.

Artykuł 40

Środki komunikacji

Państwa członkowskie zapewniają, aby w uproszczonym postępowaniu likwidacyjnym wszelka komunikacja między właściwym organem oraz, w stosownych przypadkach, zarządcą z jednej strony, a stronami takiego postępowania z drugiej strony mogła być prowadzona za pomocą środków elektronicznych zgodnie z art. 28 dyrektywy (UE) 2019/1023.

Rozdział 2

Wszczęcie uproszczonego postępowania likwidacyjnego

Artykuł 41

Wniosek o wszczęcie uproszczonego postępowania likwidacyjnego

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby niewypłacalne mikroprzedsiębiorstwa mogły złożyć do właściwego organu wniosek o wszczęcie uproszczonego postępowania likwidacyjnego.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby każdy wierzyciel niewypłacalnego mikroprzedsiębiorstwa mógł złożyć do właściwego organu wniosek o wszczęcie uproszczonego postępowania likwidacyjnego wobec tego mikroprzedsiębiorstwa. Dane mikroprzedsiębiorstwo powinno mieć możliwość odpowiedzi na wniosek w celu zakwestionowania go lub wyrażenia zgody.
3. Państwa członkowskie zapewniają, aby mikroprzedsiębiorstwa mogły wystąpić z wnioskiem o wszczęcie uproszczonego postępowania likwidacyjnego przy użyciu standardowego formularza.
4. Standardowy formularz, o którym mowa w ust. 3, powinien umożliwiać podanie między innymi następujących informacji:

- a) jeżeli mikroprzedsiębiorstwo jest osobą prawną – nazwy dłużnika, numeru wpisu w rejestrze, siedziby statutowej lub adresu pocztowego (jeżeli inny niż adres siedziby statutowej);
 - b) jeżeli mikroprzedsiębiorstwo jest przedsiębiorcą – imienia i nazwiska dłużnika, numeru wpisu w rejestrze (jeżeli dotyczy) oraz adresu pocztowego, a gdy adres jest zastrzeżony – daty i miejsca urodzenia dłużnika;
 - c) wykazu aktywów mikroprzedsiębiorstwa;
 - d) imienia i nazwiska, adresu lub innych danych kontaktowych wierzycieli mikroprzedsiębiorstwa, zgodnie z wiedzą mikroprzedsiębiorstwa w momencie złożenia wniosku;
 - e) wykazu wierzytelności wobec mikroprzedsiębiorstwa, z wyszczególnieniem dla każdej wierzytelności jej kwoty głównej i (jeżeli dotyczy) odsetek, daty powstania wierzytelności oraz daty, z którą stały się wymagalne (jeżeli jest inna);
 - f) informacji, czy wierzyciel powołuje się na zabezpieczenie rzeczowe lub zastrzeżenie własności dotyczące określonej wierzytelności, a jeżeli tak – wskazanie aktywów stanowiących przedmiot zabezpieczenia.
5. Komisja określi wzór standardowego formularza, o którym mowa w ust. 3, w drodze aktów wykonawczych. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 69 [ust. 2](#).
 6. Państwa członkowskie zapewniają, aby po złożeniu przez wierzyciela wniosku o wszczęcie uproszczonego postępowania likwidacyjnego oraz wyrażeniu przez mikroprzedsiębiorstwo zgody na wszczęcie postępowania, mikroprzedsiębiorstwo miało obowiązek przedstawienia informacji wymienionych w ust. 4 (jeżeli są dostępne), wraz z odpowiedzią, o której mowa w ust. 2 niniejszego artykułu.
 7. Państwa członkowskie zapewniają, aby po złożeniu przez wierzyciela wniosku o wszczęcie uproszczonego postępowania likwidacyjnego oraz wszczęciu takiego postępowania przez właściwy organ pomimo sprzeciwu lub braku odpowiedzi mikroprzedsiębiorstwa, mikroprzedsiębiorstwo miało obowiązek przedstawienia informacji wymienionych w ust. 4 niniejszego artykułu w terminie nieprzekraczającym dwóch tygodni od dnia otrzymania zawiadomienia o wszczęciu.

Artykuł 42

Decyzja w sprawie wniosku o wszczęcie uproszczonego postępowania likwidacyjnego

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwy organ podejmował decyzję w sprawie wniosku o wszczęcie uproszczonego postępowania likwidacyjnego w terminie nieprzekraczającym dwóch tygodni od dnia otrzymania wniosku.
2. Można odmówić wszczęcia uproszczonego postępowania likwidacyjnego wyłącznie w przypadku, gdy spełniony jest co najmniej jeden z następujących warunków:
 - a) dłużnik nie jest mikroprzedsiębiorstwem;
 - b) dłużnik nie jest niewypłacalny w rozumieniu art. 38 [ust. 2](#) niniejszej dyrektywy;
 - c) właściwy organ, do którego złożono wniosek, nie ma jurysdykcji w danej sprawie;

- d) państwo członkowskie, w którym złożono wniosek, nie ma jurysdykcji krajowej w danej sprawie.
3. Państwa członkowskie zapewniają, aby mikroprzedsiębiorstwo lub każdy wierzyciel tego mikroprzedsiębiorstwa mogli zaskarżyć przed sądem decyzję w sprawie wniosku o wszczęcie uproszczonego postępowania likwidacyjnego. Zaskarżenie nie ma skutku zawieszającego wobec wszczęcia uproszczonego postępowania likwidacyjnego i podlega niezwłocznemu rozpatrzeniu przez sąd.

Artykuł 43

Dłużnik sprawujący zarząd własny

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby – na warunkach określonych w ust. 2, 3 i 4 – dłużnicy korzystający z uproszczonego postępowania likwidacyjnego zachowali kontrolę nad swoimi aktywami oraz bieżącą działalnością przedsiębiorstwa.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku powołania zarządcy właściwy organ określił w decyzji w sprawie powołania, czy na zarządcę przeniesione zostają prawa i obowiązki w zakresie zarządzania aktywami dłużnika i zbywania ich.
3. Państwa członkowskie określają okoliczności, w których właściwy organ może wyjątkowo podjąć decyzję o pozbawieniu dłużnika prawa do zarządzania aktywami i zbywania ich. Taka decyzja musi zostać podjęta na podstawie indywidualnej oceny z uwzględnieniem wszystkich istotnych okoliczności prawnych i faktycznych.
4. Jeżeli dłużnikowi nie przysługuje już prawo do zarządzania aktywami i zbywania ich, a nie powołano żadnego zarządcy, państwa członkowskie zapewniają, aby stosowano jedną z następujących reguł:
 - a) każda decyzja dłużnika w tym zakresie podlega zatwierdzeniu przez właściwy organ lub
 - b) właściwy organ powierza wierzycielowi prawo do zarządzania aktywami dłużnika i zbywania ich.

Artykuł 44

Wstrzymanie indywidualnych czynności egzekucyjnych

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby dłużnicy mogli korzystać ze wstrzymania indywidualnych czynności egzekucyjnych na podstawie wydanej przez właściwy organ decyzji o wszczęciu uproszczonego postępowania likwidacyjnego aż do zamknięcia tego postępowania.
2. Państwa członkowskie mogą postanowić, że na wniosek dłużnika lub wierzyciela właściwy organ wyłączy roszczenie z zakresu wstrzymania indywidualnych czynności egzekucyjnych, jeżeli spełnione są oba poniższe warunki:
 - a) jest mało prawdopodobne, aby egzekucja zagroziła uzasadnionym oczekiwaniom ogółu wierzycieli oraz
 - b) wierzyciel tego roszczenia zostałby niesłusznie pokrzywdzony wskutek wstrzymania czynności egzekucyjnych.

Artykuł 45

Jawność wszczęcia uproszczonego postępowania likwidacyjnego

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby informacje dotyczące wszczęcia uproszczonego postępowania likwidacyjnego publikowano w rejestrze upadłości, o którym mowa w art. 24 rozporządzenia (UE) 2015/848, niezwłocznie po wszczęciu.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwy organ niezwłocznie informował, w drodze indywidualnych zawiadomień, dłużnika oraz wszystkich znanych wierzycieli o wszczęciu uproszczonego postępowania likwidacyjnego.

Zawiadomienie zawiera w szczególności:

- a) wykaz wierzytelności wobec dłużnika wskazanych przez dłużnika;
- b) wezwanie wierzyciela do zgłaszania wszelkich wierzytelności nieuwzględnionych w wykazie, o którym mowa w lit. a), lub do sprostowania wszelkich nieprawidłowych oświadczeń na temat tych wierzytelności w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia;
- c) oświadczenie, że wierzytelności ujęte w wykazie, o którym mowa w lit. a), zostaną uznane za zgłoszone przez zainteresowanego wierzyciela, jeśli wierzyciel nie podejmie dalszych czynności.

Rozdział 3

Wykaz wierzytelności oraz ustanowienie masy upadłości

Artykuł 46

Zgłoszenie i uznanie wierzytelności

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby wierzytelności wobec dłużnika uznawano za zgłoszone bez podejmowania dalszych czynności przez zainteresowanych wierzycieli, jeżeli wierzytelności te zostały wskazane przez dłużnika w jednym z poniższych zgłoszeń:
 - a) we wniosku o wszczęcie uproszczonego postępowania likwidacyjnego;
 - b) w odpowiedzi na wniosek o wszczęcie takiego postępowania złożony przez wierzyciela;
 - c) w zgłoszeniu na podstawie art. 41 [ust. 7](#).
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby każdy wierzyciel mógł zgłosić wierzytelności nieobjęte zgłoszeniami, o których mowa w ust. 1, albo złożyć pisemne zgłoszenie zastrzeżeń lub wyrazić wątpliwości co do wierzytelności objętych jednym z tych zgłoszeń w terminie 30 dni od opublikowania daty wszczęcia uproszczonego postępowania likwidacyjnego w rejestrze upadłości lub – w przypadku znanego wierzyciela – od otrzymania indywidualnego zawiadomienia, o którym mowa w art. [45](#), w zależności od tego, która z tych dat przypada później.
3. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku niewyrażenia przez wierzyciela sprzeciwu lub wątpliwości w terminie wskazanym w ust. 2, wierzytelność ujęta w zgłoszeniach, o których mowa w ust. 1, jest traktowana jako bezsporna i zostaje ostatecznie uznana zgodnie z tymi zgłoszeniami.
4. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwy organ lub zarządca, jeżeli został powołany, mógł dopuścić lub odrzucić uznanie wierzytelności zgłoszonych przez

wierzyciela, obok wierzytelności, o których mowa w ust. 1, zgodnie z ust. 2 i właściwymi kryteriami określonymi w prawie krajowym.

5. Państwa członkowskie zapewniają, aby wierzytelności sporne były rozpatrywane niezwłocznie przez właściwy organ albo przez sąd. Właściwy organ może podjąć decyzję o dalszym prowadzeniu uproszczonego postępowania likwidacyjnego w odniesieniu do wierzytelności bezspornych.

Artykuł 47

Pozwy o stwierdzenie bezskuteczności czynności

Państwa członkowskie zapewniają, aby przepisy dotyczące pozwów o stwierdzenie bezskuteczności czynności stosowano w uproszczonym postępowaniu likwidacyjnym w następujący sposób:

- a) wnoszenie i wykonywanie pozwów o stwierdzenie bezskuteczności czynności nie powinno być obowiązkowe, lecz należy pozostawić je do uznania wierzycielom lub zarządcy, jeżeli został powołany;
- b) żadna decyzja wierzycieli o niewnoszeniu pozwów o stwierdzenie bezskuteczności czynności nie powinna wpływać na odpowiedzialność dłużnika na podstawie prawa cywilnego lub karnego, jeżeli zostanie później wykryte, że przekazane przez dłużnika informacje dotyczące aktywów lub zobowiązań ukrywały fakty lub były sfałszowane;
- c) właściwy organ może przekształcić uproszczone postępowanie likwidacyjne w standardowe postępowanie upadłościowe, jeżeli prowadzenie postępowania w sprawie o stwierdzenie bezskuteczności czynności w trybie uproszczonego postępowania likwidacyjnego nie byłoby możliwe ze względu na dużą wagę wierzytelności objętych postępowaniem w sprawie o stwierdzenie bezskuteczności czynności w porównaniu z wartością masy upadłości oraz ze względu na przewidywaną długość postępowania w sprawie o stwierdzenie bezskuteczności czynności.

Artykuł 48

Ustanowienie masy upadłości

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwy organ lub zarządca, jeżeli został powołany, ustalił ostateczny wykaz aktywów stanowiących masę upadłości na podstawie złożonego przez dłużnika wykazu składników majątku, o którym mowa w art. 41 ust. 4 lit. [c](#)), oraz otrzymanych później istotnych informacji dodatkowych.
2. Aktywa wchodzące w skład masy upadłości obejmują aktywa znajdujące się w posiadaniu dłużnika w chwili wszczęcia uproszczonego postępowania likwidacyjnego, aktywa nabyte po złożeniu wniosku o wszczęcie takiego postępowania oraz aktywa odzyskane w ramach pozwów o stwierdzenie bezskuteczności czynności lub innych powództw.
3. Jeżeli dłużnik jest przedsiębiorcą, państwa członkowskie zapewniają, aby właściwy organ lub zarządca, jeżeli został powołany, określił, które aktywa są wyłączone z masy upadłości i w związku z tym mogą być zachowane przez dłużnika.

Rozdział 4

Upłynnianie aktywów i podział uzyskanych środków

Artykuł 49

Decyzja w sprawie procedury, którą należy zastosować

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby w uproszczonym postępowaniu likwidacyjnym, po ustanowieniu masy upadłości i ustaleniu listy wierzytelności wobec dłużnika, właściwy organ:
 - a) dalej prowadził postępowanie w sprawie upłynniania aktywów i podziału uzyskanych środków; albo
 - b) podjął decyzję o zamknięciu uproszczonego postępowania likwidacyjnego bez upłynniania aktywów zgodnie z ust. 2.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwy organ mógł podjąć decyzję o niezwłocznym zamknięciu uproszczonego postępowania likwidacyjnego bez upłynniania aktywów wyłącznie wówczas, gdy spełniony jest którykolwiek z następujących warunków:
 - a) w skład masy upadłości nie wchodzi żadne aktywa;
 - b) aktywa wchodzące w skład masy upadłości mają tak niską wartość, że likwidacja majątku nie uzasadniałaby kosztów ani czasu sprzedaży jego składników oraz podziału uzyskanych środków;
 - c) widoczna wartość obciążonych aktywów jest niższa od kwoty należnej wierzycielowi zabezpieczonemu lub wierzycielom zabezpieczonym, a właściwy organ uzna, że uzasadnione jest zezwolenie temu wierzycielowi zabezpieczonemu lub tym wierzycielom zabezpieczonym na przejęcie aktywów.
3. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku gdy właściwy organ przystępuje do upłynnienia aktywów dłużnika zgodnie z ust. 1 lit. a) organ ten określił również sposoby upłynniania aktywów. Sposoby inne niż sprzedaż aktywów dłużnika w drodze elektronicznej aukcji publicznej można wybrać jedynie wtedy, gdy ich zastosowanie zostanie uznane za bardziej odpowiednie ze względu na charakter aktywów lub okoliczności postępowania.

Artykuł 50

Systemy aukcji elektronicznej służące do sprzedaży aktywów dłużnika

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby na ich terytorium utworzono i utrzymywano co najmniej jedną platformę aukcji elektronicznych na potrzeby sprzedaży aktywów wchodzących w skład masy upadłości w uproszczonym postępowaniu likwidacyjnym.

Państwa członkowskie mogą postanowić, że na potrzeby sprzedaży aktywów dłużnika użytkownicy mogą również składać oferty zakupu przedsiębiorstwa dłużnika jako przedsiębiorstwa kontynuującego działalność.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby platformy aukcji elektronicznych, o których mowa w ust. 1, były wykorzystywane zawsze, gdy przedsiębiorstwo lub aktywa dłużnika objęte uproszczonym postępowaniem likwidacyjnym są zbywane na aukcji.
3. Państwa członkowskie mogą poszerzyć wykorzystywanie systemów aukcji elektronicznych, o których mowa w ust. 1, o sprzedaż przedsiębiorstwa lub aktywów dłużnika, które są objęte innego rodzaju postępowaniami upadłościowymi wszczętymi na ich terytorium.
4. Państwa członkowskie zapewniają, aby platformy aukcji elektronicznych, o których mowa w ust. 1, były dostępne dla wszystkich osób fizycznych i prawnych mających miejsce zamieszkania lub miejsce rejestracji na ich terytorium lub na terytorium innego państwa członkowskiego. Dostęp do systemu aukcyjnego może być uzależniony od identyfikacji elektronicznej użytkownika, w którym to przypadku osoby mające miejsce zamieszkania lub miejsce rejestracji w innym państwie członkowskim będą mogły wykorzystywać swoje krajowe systemy identyfikacji elektronicznej zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 910/2014⁴¹.

Artykuł 51

Wzajemne połączenie systemów aukcji elektronicznych

1. Komisja ustanawia system wzajemnego połączenia krajowych systemów aukcji elektronicznych, o których mowa w art. 50, w drodze aktów wykonawczych. System ten składa się z krajowych systemów aukcji elektronicznych wzajemnie połączonych za pośrednictwem europejskiego portalu „e-Sprawiedliwość” pełniącego rolę centralnego elektronicznego punktu dostępu do systemu. System ten zawiera informacje we wszystkich językach urzędowych Unii na temat wszystkich procesów aukcyjnych ogłaszanych na krajowych platformach aukcji elektronicznych, umożliwia wyszukiwanie w tych procesach aukcyjnych oraz podaje hiperłącza prowadzące do stron systemów krajowych, na których można bezpośrednio składać oferty.
2. Komisja określa w drodze aktów wykonawczych specyfikacje techniczne i procedury niezbędne do zapewnienia wzajemnego połączenia krajowych systemów aukcji elektronicznych państw członkowskich, określające:
 - a) specyfikację techniczną lub specyfikacje techniczne wskazujące metody komunikacji i wymiany informacji drogą elektroniczną w oparciu o ustanowioną specyfikację interfejsu dla systemu wzajemnego połączenia systemów aukcji elektronicznych;
 - b) środki techniczne zapewniające minimalne normy bezpieczeństwa teleinformatycznego w zakresie komunikacji i rozpowszechniania informacji w ramach systemu wzajemnego połączenia systemów aukcji elektronicznych;
 - c) minimalny zbiór informacji, które należy udostępnić za pośrednictwem centralnej platformy;
 - d) minimalne kryteria w odniesieniu do wyświetlania procesów aukcyjnych ogłoszonych za pośrednictwem europejskiego portalu „e-Sprawiedliwość”;

⁴¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE (Dz.U. L 257 z 28.8.2014, s. 73).

- e) minimalne kryteria w odniesieniu do wyszukiwania procesów aukcyjnych ogłoszonych za pośrednictwem europejskiego portalu „e-Sprawiedliwość”;
- f) minimalne kryteria w odniesieniu do kierowania użytkowników do platformy krajowego systemu aukcyjnego państwa członkowskiego, gdzie mogą oni składać oferty bezpośrednio w ogłoszonym procesie aukcyjnym;
- g) tryb i techniczne warunki dostępności funkcji oferowanych przez system wzajemnego połączenia;
- h) korzystanie z niepowtarzalnego identyfikatora europejskiego, o którym mowa w art. 16 ust. 1 dyrektywy (UE) 2017/1132⁴²;
- i) specyfikację danych osobowych, do których można uzyskać dostęp;
- j) zabezpieczenia służące ochronie danych.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 69 [ust. 2](#) do dnia [rok po terminie transpozycji] r.

Artykuł 52

Koszty ustanowienia i wzajemnego połączenia systemów aukcji elektronicznych

1. Ustanowienie, prowadzenie i przyszły rozwój systemu wzajemnego połączenia systemów aukcji elektronicznych, o których mowa w art. [50](#), finansuje się z budżetu ogólnego Unii.
2. Każde państwo członkowskie ponosi koszt ustanowienia swoich krajowych systemów aukcji elektronicznych i dostosowania ich w taki sposób, by były interoperacyjne z europejskim portalem „e-Sprawiedliwość”, oraz koszty zarządzania tymi systemami, ich działania i prowadzenia. Wymóg ten pozostaje bez uszczerbku dla możliwości wystąpienia o dofinansowanie tych działań z programów finansowych Unii.

Artykuł 53

Obowiązki Komisji w związku z przetwarzaniem danych osobowych w systemie wzajemnego połączenia platform aukcji elektronicznych

1. Komisja pełni zadania administratora danych w rozumieniu art. 3 ust. 8 rozporządzenia (UE) 2018/1725 zgodnie z zadaniami określonymi w niniejszym artykule.
2. Komisja określa niezbędne strategie i stosuje konieczne rozwiązania techniczne, by wypełnić swoje obowiązki w zakresie funkcji administratora danych.
3. Komisja wdraża środki techniczne, które są konieczne do zapewnienia bezpieczeństwa danych osobowych podczas ich przesyłania, a zwłaszcza ich poufności i integralności podczas przekazywania do i z europejskiego portalu „e-Sprawiedliwość”.
4. Jeżeli chodzi o informacje pochodzące z wzajemnie połączonych krajowych systemów aukcyjnych, na europejskim portalu „e-Sprawiedliwość” nie przechowuje się żadnych danych osobowych o podmiotach danych. Wszelkie tego typu dane

⁴² Art. 16 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1132 z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie niektórych aspektów prawa spółek.

przechowuje się w krajowych systemach aukcyjnych prowadzonych przez państwa członkowskie lub inne podmioty.

Artykuł 54

Sprzedż aktywów w drodze aukcji elektronicznej

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby aukcję elektroniczną aktywów wchodzących w skład masy upadłości w uproszczonym postępowaniu likwidacyjnym ogłoszono z góry w odpowiednim czasie na platformie aukcji elektronicznej, o której mowa w art. 50.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwy organ lub, w stosownych przypadkach, zarządca informował wszystkich znanych wierzycieli, w drodze indywidualnych zawiadomień, o przedmiocie, godzinie i dacie aukcji elektronicznej, jak również o wymogach uczestnictwa w tej aukcji.
3. Państwa członkowskie zapewniają, aby każda osoba zainteresowana, w tym istniejący akcjonariusze lub udziałowcy, lub członkowie zarządu dłużnika, miała możliwość uczestnictwa w aukcji elektronicznej i złożenia oferty.
4. Jeżeli złożono oferty nabycia zarówno należącego do dłużnika przedsiębiorstwa kontynuującego działalność, jak i poszczególnych składników aktywów wchodzących w skład masy upadłości, wierzyciele decydują, którą z tych alternatyw preferują.

Artykuł 55

Decyzja o zamknięciu uproszczonego postępowania likwidacyjnego

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby po podziale środków uzyskanych ze sprzedaży przedsiębiorstwa lub składników aktywów dłużnika właściwy organ podjął decyzję o zamknięciu uproszczonego postępowania likwidacyjnego w terminie nieprzekraczającym dwóch tygodni od przeprowadzenia podziału środków.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby w decyzji o zamknięciu uproszczonego postępowania likwidacyjnego wskazano okres, po którym następuje umorzenie długów przedsiębiorcy-dłużnika lub tych założycieli, właścicieli lub wspólników w mikroprzedsiębiorstwie z nieograniczoną odpowiedzialnością będącym dłużnikiem, którzy ponoszą odpowiedzialność osobistą za długi dłużnika.

Rozdział 5

Umorzenie długów przedsiębiorców w uproszczonym postępowaniu likwidacyjnym

Artykuł 56

Dostęp do umorzenia długów

Państwa członkowskie zapewniają, aby w uproszczonym postępowaniu likwidacyjnym przedsiębiorcy-dłużnicy, jak również ci założyciele, właściciele lub wspólnicy w mikroprzedsiębiorstwie z nieograniczoną odpowiedzialnością będącym dłużnikiem, którzy ponoszą odpowiedzialność osobistą za długi mikroprzedsiębiorstwa, uzyskali całkowite umorzenie swoich długów zgodnie z tytułem III dyrektywy (UE) 2019/1023.

Artykuł 57

Traktowanie poręczeń osobistych ustanawianych dla długów związanych z działalnością gospodarczą

Państwa członkowskie zapewniają, aby w razie wszczęcia postępowania upadłościowego lub indywidualnego postępowania egzekucyjnego w sprawie poręczenia osobistego udzielonego na potrzeby działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorstwa będącego dłużnikiem w uproszczonym postępowaniu likwidacyjnym wobec poręczyciela, który – jeżeli dane mikroprzedsiębiorstwo jest osobą prawną – jest założycielem, właścicielem lub współnikiem w tej osobie prawnej albo – jeżeli dane mikroprzedsiębiorstwo jest przedsiębiorcą – członkiem rodziny tego przedsiębiorcy, postępowanie w sprawie poręczenia osobistego było skoordynowane z uproszczonym postępowaniem likwidacyjnym lub połączone z nim.

Tytuł VII KOMITET WIERZYCIELI

Rozdział 1

Ustanowienie komitetu wierzycieli i jego członkowie

Artykuł 58

Ustanowienie komitetu wierzycieli

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby komitet wierzycieli ustanawiano wyłącznie wówczas, gdy tak zdecyduje zgromadzenie ogólne wierzycieli.
2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 państwa członkowskie mogą postanowić, że komitet wierzycieli można ustanowić przed wszczęciem postępowania upadłościowego, z chwilą złożenia wniosku o wszczęcie postępowania upadłościowego, jeżeli co najmniej jeden wierzyciel złoży do sądu wniosek o ustanowienie takiego komitetu.

Państwa członkowskie zapewniają, aby pierwsze zgromadzenie ogólne wierzycieli podjęło decyzję w sprawie dalszego funkcjonowania i składu komitetu wierzycieli ustanowionego zgodnie z ust. 1.

3. Państwa członkowskie mogą wyłączyć w prawie krajowym możliwość ustanowienia komitetu wierzycieli w postępowaniu upadłościowym, jeżeli całkowite koszty udziału takiego komitetu nie są uzasadnione w świetle niskiego znaczenia gospodarczego masy upadłości, niewielkiej liczby wierzycieli lub faktu, że dłużnik jest mikroprzedsiębiorstwem.

Artykuł 59

Powołanie członków komitetu wierzycieli

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby członków komitetu wierzycieli powoływano na zgromadzeniu ogólnym wierzycieli lub na podstawie decyzji sądu w terminie 30 dni od dnia wszczęcia postępowania, o którym mowa w art. 24 ust. 2 lit. a) rozporządzenia (UE) 2015/848.
2. Jeżeli członków komitetu wierzycieli powołano na zgromadzeniu ogólnym wierzycieli, państwa członkowskie zapewniają, aby sąd zatwierdził to powołanie w ciągu 5 dni od dnia powiadomienia sądu o powołaniu.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby powołani członkowie komitetu wierzycieli należycie odzwierciedlali poszczególne interesy wierzycieli lub ich grup.
4. Państwa członkowskie zapewniają, aby w skład komitetu wierzycieli można było powoływać także wierzycieli, których wiarygodności uznano tylko tymczasowo, oraz wierzycieli transgranicznych.
5. Państwa członkowskie zapewniają, aby każda zainteresowana strona mogła zaskarżyć przed sądem powołanie członka lub członków komitetu wierzycieli ze względu na fakt, że powołania nie dokonano zgodnie z prawem właściwym.

Artykuł 60

Obowiązki wierzycieli jako członków komitetu wierzycieli

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby członkowie komitetu wierzycieli reprezentowali wyłącznie interesy ogółu wierzycieli i działali niezależnie od zarządcy.

Na zasadzie odstępstwa od poprzedniego akapitu państwa członkowskie mogą zachować przepisy krajowe, które umożliwiają ustanawianie kilku komitetów wierzycieli reprezentujących różne grupy wierzycieli w ramach tego samego postępowania upadłościowego. W takim przypadku członkowie komitetu wierzycieli reprezentują interesy wyłącznie tych wierzycieli, którzy ich powołali.

2. Komitet wierzycieli ma obowiązki wobec wszystkich wierzycieli, których reprezentuje.

Artykuł 61

Liczba członków

Państwa członkowskie zapewniają, aby komitet wierzycieli składał się z co najmniej 3, ale nie więcej niż z 7 członków.

Artykuł 62

Odwołanie i zastąpienie członka

1. Państwa członkowskie ustanawiają przepisy określające zarówno przyczyny odwołania i zastąpienia członków komitetu wierzycieli, jak i związane z tym procedury. Przepisy te powinny uwzględniać także sytuację, w której członkowie komitetu wierzycieli rezygnują lub nie są w stanie pełnić wymaganych funkcji, np. w przypadku poważnej choroby lub śmierci.
2. Przyczyny odwołania powinny obejmować co najmniej nieuczciwe postępowanie, rażące zaniedbanie, umyślne naruszenie przepisów lub naruszenie obowiązków powierniczych dotyczących interesów wierzycieli.

Rozdział 2

Metody pracy i funkcja komitetu wierzycieli

Artykuł 63

Metoda pracy komitetu wierzycieli

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby komitet wierzycieli określił protokół metod pracy w terminie 15 dni roboczych od powołania jego członków. Jeżeli komitet wierzycieli nie wypełni tego obowiązku, sąd będzie uprawniony do określenia protokołu w imieniu komitetu wierzycieli w terminie 15 dni roboczych po upływie pierwszego okresu 15 dni roboczych. Na pierwszym posiedzeniu komitetu wierzycieli jego członkowie zatwierdzają metody pracy zwykłą większością głosów obecnych członków.
2. Protokół, o którym mowa w ust. [1](#), dotyczy co najmniej następujących kwestii:
 - a) prawa do uczestnictwa w posiedzeniach komitetu wierzycieli;
 - b) prawa do głosowania i niezbędnego kworum;
 - c) konfliktu interesów;
 - d) poufności informacji.
3. Państwa członkowskie zapewniają, aby protokół, o którym mowa w ust. [1](#), był dostępny dla wszystkich wierzycieli, sądu i zarządcy.
4. Państwa członkowskie zapewniają, aby członkowie komitetu wierzycieli mieli możliwość uczestnictwa i głosowania osobiście albo przy wykorzystaniu urządzeń elektronicznych.
5. Państwa członkowskie zapewniają, aby członkowie komitetu wierzycieli mogli być reprezentowani przez stronę posiadającą pełnomocnictwo.
6. Komisja ustanawia standardowy protokół w drodze aktów wykonawczych. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 69 ust. [2](#).

Artykuł 64

Funkcja, prawa, obowiązki i uprawnienia komitetu wierzycieli

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby funkcją komitetu wierzycieli było zapewnienie ochrony interesów i uwzględniania poszczególnych wierzycieli w toku postępowania upadłościowego.

W tym celu państwa członkowskie zapewniają, aby komitet wierzycieli miał co najmniej następujące prawa, obowiązki i uprawnienia:

 - a) prawo do wysłuchania zarządcy w każdym momencie;
 - b) prawo do stawiennictwa i bycia wysłuchanym w postępowaniu upadłościowym;
 - c) obowiązek nadzorowania zarządcy, w tym w drodze konsultacji z zarządcą, oraz informowania zarządcy o życzeniach wierzycieli;
 - d) uprawnienie do żądania istotnych i niezbędnych informacji od dłużnika, sądu lub zarządcy w dowolnym momencie podczas postępowania upadłościowego;
 - e) obowiązek udzielania informacji wierzycielom reprezentowanym przez komitet wierzycieli oraz prawo do otrzymywania informacji od tych wierzycieli;
 - f) prawo do otrzymywania powiadomień o sprawach, w których wierzyciele reprezentowani przez komitet wierzycieli mają interes, w tym o sprzedaży

- aktywów innej niż w ramach prowadzenia normalnej działalności gospodarczej, oraz do brania udziału w konsultacjach w tych sprawach;
- g) uprawnienie do zwrócenia się o zewnętrzne doradztwo w sprawach, w których wierzyciele reprezentowani przez komitet wierzycieli mają interes.
2. Jeżeli państwa członkowskie przyznają komitetowi wierzycieli uprawnienie do zatwierdzania określonych decyzji lub czynności prawnych, powinny jasno określić sprawy, w których takie zatwierdzenie jest wymagane.

Artykuł 65

Koszty i wynagrodzenie

1. Państwa członkowskie określają, kto pokrywa koszty ponoszone przez komitet wierzycieli w wykonywaniu jego funkcji, o której mowa w art. 64.
2. Jeżeli koszty, o których mowa w ust. 1, pokrywane są z masy upadłości, państwa członkowskie zapewniają, aby komitet wierzycieli prowadził ewidencję takich kosztów, a sąd był uprawniony do ograniczania kosztów nieuzasadnionych i nieproporcjonalnych.
3. Jeżeli państwa członkowskie zezwalają na wynagradzanie członków komitetu wierzycieli i jeżeli takie wynagrodzenia pokrywane jest z masy upadłości, państwa członkowskie zapewniają, aby wynagrodzenie było proporcjonalne do funkcji pełnionej przez członków oraz aby komitet wierzycieli prowadził ewidencję wynagrodzeń.

Artykuł 66

Odpowiedzialność

Członkowie komitetu wierzycieli nie ponoszą odpowiedzialności indywidualnej za swoje działania w charakterze członków komitetu, chyba że dopuszczą się rażącego zaniedbania lub nieuczciwego postępowania, umyślnego naruszenia przepisów lub naruszenia obowiązku powierniczego wobec wierzycieli, których reprezentują.

Artykuł 67

Odwwołanie

1. Jeżeli państwa członkowskie przyznają komitetowi wierzycieli uprawnienie do zatwierdzania określonych decyzji lub transakcji, muszą także przewidzieć prawo do wniesienia odwołania od takiego zatwierdzenia.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby procedura odwoławcza była skuteczna i szybka.

Tytuł VIII

ŚRODKI ZWIĘKSZAJĄCE PRZEJRZYSTOŚĆ KRAJOWYCH PRZEPISÓW DOTYCZĄCYCH NIEWYPŁACALNOŚCI

Artykuł 68

Zestawienie kluczowych informacji

1. Państwa członkowskie udostępniają w ramach europejskiego portalu „e-Sprawiedliwość” zestawienie kluczowych informacji dotyczących niektórych elementów prawa krajowego w zakresie postępowań upadłościowych.
2. Treść zestawienia kluczowych informacji, o którym mowa w ust. 1, musi być dokładna i jasna, nie może wprowadzać w błąd oraz musi przedstawiać fakty w sposób wyważony i rzetelny. Powinna być zgodna z innymi informacjami dotyczącymi prawa dotyczącego niewypłacalności lub prawa upadłościowego w ramach europejskiego portalu „e-Sprawiedliwość” zgodnie z art. 86 rozporządzenia (UE) 2015/848.
3. Zestawienie kluczowych informacji:
 - a) jest sporządzane i przedkładane Komisji w języku urzędowym Unii do dnia [6 miesięcy po upływie terminu transpozycji niniejszej dyrektywy] r.;
 - b) po wydrukowaniu zajmuje nie więcej niż pięć stron na papierze w formacie A4, przy użyciu czcionki o wielkości zapewniającej czytelność;
 - c) jest napisane jasnym, nietechnicznym i zrozumiałym językiem.
4. Zestawienie kluczowych informacji zawiera następujące sekcje w następującym porządku:
 - a) warunki wszczęcia postępowania upadłościowego;
 - b) zasady zgłaszania, weryfikacji i uznania wierzytelności;
 - c) zasady kolejności zaspokojenia wierzytelności oraz podziału środków uzyskanych z upłyniania aktywów w ramach postępowania upadłościowego;
 - d) przeciętną zgłaszaną długość postępowania upadłościowego, o którym mowa w art. 29 ust. 1 lit. b) dyrektywy (UE) 2019/1023⁴³.
5. Sekcja, o której mowa w ust. 4 lit. a), zawiera:
 - a) wykaz osób, które mogą wystąpić o wszczęcie postępowania upadłościowego;
 - b) wykaz warunków, które prowadzą do wszczęcia postępowania upadłościowego;
 - c) organ, do którego można wystąpić z wnioskiem o wszczęcie postępowania upadłościowego, oraz sposób złożenia takiego wniosku;
 - d) sposób i termin powiadomienia dłużnika o wszczęciu postępowania upadłościowego.
6. Sekcja, o której mowa w ust. 4 lit. b), zawiera:
 - a) wykaz osób, które mogą zgłosić wierzytelność;
 - b) wykaz warunków dotyczących zgłoszenia wierzytelności;
 - c) termin zgłoszenia wierzytelności;
 - d) w stosownych przypadkach – informację, gdzie można znaleźć formularz zgłoszenia wierzytelności;

⁴³ DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2019/1023 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie ram restrukturyzacji zapobiegawczej, umorzenia długów i zakazów prowadzenia działalności oraz w sprawie środków zwiększających skuteczność postępowań dotyczących restrukturyzacji, niewypłacalności i umorzenia długów, a także zmieniającej dyrektywę (UE) 2017/1132.

- e) informacje, w jaki sposób i gdzie można zgłosić wierzytelność;
 - f) informacje, w jaki sposób wierzytelność jest weryfikowana i zatwierdzana.
7. Sekcja, o której mowa w ust. 4 lit. [c\)](#), zawiera:
- a) zwięzły opis hierarchii praw i kolejności zaspokajania wierzytelności wierzycieli;
 - b) zwięzły opis sposobu podziału uzyskanych środków.
8. Państwa członkowskie aktualizują informacje, o których mowa w ust. 4, w terminie jednego miesiąca od wejścia w życie właściwych zmian prawa krajowego. Zestawienie kluczowych informacji powinno zawierać następujące oświadczenie: „Niniejsze zestawienie kluczowych informacji jest prawidłowe według stanu na dzień [*data złożenia informacji Komisji lub data aktualizacji*] r.”.
- Komisja zapewnia przetłumaczenie zestawienia kluczowych informacji na język angielski, francuski i niemiecki lub, jeśli zestawienie kluczowych informacji sporządzono w jednym z tych języków, na dwa pozostałe, oraz udostępnia je społeczeństwu na europejskim portalu „e-Sprawiedliwość” w sekcji dotyczącej niewypłacalności/upadłości dla każdego państwa członkowskiego.
9. Komisja jest uprawniona do modyfikacji formatu zestawienia kluczowych informacji bądź poszerzenia lub ograniczenia zakresu informacji technicznych zawartych w tym zestawieniu w drodze aktów wykonawczych. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 69 ust. [2](#).

Tytuł IX PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 69

Komitet

1. Komisję wspomaga komitet ds. restrukturyzacji i niewypłacalności (zwany dalej „komitetem”), o którym mowa w art. 30 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1023. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Artykuł 70

Przegląd

Do dnia [*5 lat po upływie terminu transpozycji niniejszej dyrektywy*] Komisja przedłoży Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu sprawozdanie dotyczące stosowania i wpływu niniejszej dyrektywy.

Artykuł 71

Transpozycja

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy najpóźniej do dnia [2 lata od wejścia w życie] r. Niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych przepisów.
Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez państwa członkowskie.
2. Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst podstawowych przepisów prawa krajowego przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 72

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie [...] dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 73

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodnicząca
[...]

W imieniu Rady
Przewodniczący
[...]